

ROYAL LEPAGE
Exceptional Real Estate Services
BROKERAGE
INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

ARARAD PILAVDJIAN (RAD)
Sales Representative

**Լաւագոյնը՝
Զեզի Զամար**

Direct: 647-641-8932
Office: 416-497-9794
araradp@gmail.com
www.royallepage.ca
100-200 Consumers Rd., Toronto, ON M2J 4R4

2017ի Հրամայականը

Մինչ կը պատրաստուինք հրաժեշտ տալու 2016ին, հայ ժողովուրդը Հայաստանի թէ սփիւռքի մէջ մեծ նպաստմաներով եւ մտավախութիւններով կը թեալկոխէ 2017ը:

Երկձակատ մարտահրաւերներն ու անմիջական վտանգը կը սպառնան մեր փոքր ածուին լինելութեան:

Ահաւասիկ երկու համազգային գերխնդիր. Արցախ եւ Հայկապահայութիւն:

Անցնող տարի ազգովին ցնցուցանք այս նոյնքան կարեւոր ճակատագրական հարցերով՝ Ապրիլեան պատերազմ եւ Հայկաի հայ գաղութի նօսրացում: Եթէ առաջինը գոյութենական ուղղակի վտանգ էր Հայրենիքի համար ապա երկրորդը՝ անհատուցելի կորուստն էր երբեմնի գաղութի մը, որ սփիւռքահայութեան սիւններէն է աւելի քան դար մը ի վեր:

Թէ որքանով պատրաստ էինք դիմակայելու այս կրկնակ արտակարգ կացութիւնները հարցումին պատասխանը շատ յուսադրիչ չէր: Համազգային դեկաւարութեան եւ հետեւաբար որոշումի բացակայութիւնը սուղ արժեք երկու պարագաներուն ալ. Ղարաբաղի Ապրիլեան պատերազմին ընթացքին բացայայտուեցաւ բանակին թիկունքին տկար կէտերը հետեւաբար՝ ազգային անվտանգութեան լուրջ հարցերը: Միւս կողմէ, հայկապահայութեան արտահոսքը դէպի հայրենիք հունաւորելու համազգային ճիգի բացակայութիւնը պատճառ դարձաւ հայ ազգի այդ հատուածի տարտղնման:

Եթէ որեւէ դասեր կան քաղելիք ճակատագրական այս պահուն ապա համազգային եւ նպատակաւորապէս որոշումի շուրջ ի մի գալը պէտք է ըլլայ:

«Թորոնթոյ» կը շնորհաւորէ իր ընթերցողներուն Նոր Տարին եւ Ս. Ծնունդը

Երեւանը եւ Ստեփանակերտը՝ Ձիւնածածկ

Վերջին շաբթուան ընթացքին համընդհանուր ձիւն կը տեղայ Հայաստանի եւ Արցախի գրեթէ բոլոր շրջաններուն մէջ: Ահաւասիկ կարգ մը նկարներ Երեւանէն եւ Ստեփանակերտէն:

SHEF KEBAB
www.shefkebab.ca
647 874 1314
3245 Finch Ave. East, Unit 10
Scarborough, ON M1W 4C1

HOLIDAY SPECIALS

for more informatio please call 647-704-2866

PARTY TRAY 8-11 PEOPLE ~~\$369.00~~ **\$163.50**
8 Beef Lula, 5 Beef Shish, 6 Spicy Chicken, Garlic Potato, Rice, 1 Dozen Falafel, Tabouli Salad, Garlic Sauce, BBQ Tomatoes, jalapenos, Armenian Lavash Bread
With Free Hummus

PARTY TRAY 13-17 PEOPLE ~~\$278.60~~ **\$255.50**
9 Beef Lula, 7 Beef Shish, 8 Spicy Chicken, Fattush Salad, Garlic, Potato, Rice, BBQ Tomatoes, jalapenos, Hummus, Garlic Sauce, Armenian Lavash Bread
With Free 2 Dozen Falafel

PARTY TRAY 18-24 PEOPLE ~~\$376.80~~ **\$355.00**
15 Beef Lula, 12 Beef Shish, 13 Spicy Chicken, Garlic, Potato, Rice, BBQ Tomatoes, jalapenos, Hummus, 2 1/2 Dozen Falafel, Garlic Sauce
With Free Tabule or Fattush Salad

Your Home will advertise worldwide 24/7 until it's Sold

Hratch & Alex Melconian
Broker & Sales Representative

**Հնրհաւոր
Նոր Տարի
է
Ս. Ծնունդ**

Call us today
for builders
pre construction
Condo and home
packages

office: 416.494.7653
Direct: 416.417.5626
TorontoRealEstateGTA.com
Remax, Hallmark Realty Ltd, Brokerage

SOLD
RE/MAX
Harry & Alex Melconian
416-494-7653
TorontoRealEstateGTA.com

Տուներուն եւ Կալուածներուն համար դիմեցէք մեզ
Serving our Community over 25 years

BEVERLY HILLS DOGGIE HOTEL

Open 24/7 416.510.2434

1396 Don Mills Rd. Unit 31 Toronto ON M3B 0A7

Pick up & drop off • Grooming
Daycare • Long-term
VIP Rooms with web camera
www.beverlyhillsdoggiehotel.com

f @beverlyhillsdoggiehotel

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
Grand opening October 2016

Merry Christmas and Happy new year

**Հնրհաւոր
Նոր Տարի
է
Սուրբ Ծնունդ**

COMING SOON FOR SALE
Huntingdale Blvd.
2 bd.+ Huge Den Condo Suite
Designer Chef's Kitchen
Totally Renovated
Immaculate
Call for more information

SOLD OVER ASKING
8 Paul Markway
\$ 715,000

FOR SALE/ EXCLUSIVE
Very Successful Middle Eastern Restaurant
Express Service
Excellent Location
Favourable Lease
Corporate Accounts
Call for More Information

FOR SALE/ EXCLUSIVE
Leslie and Steeles
Ravine Townhouse/End Unit like Semi
4 bd+ 5 baths! Suitable for a Big Family
Walkout into Ravine/Heart of North York
South Exposure
\$ 888,000

RAFFI D. BOGHOSSIAN
B.A., MVA, Broker
Market Value Appraiser - Residential
Direct: 416-727-1003
raffi.db@gmail.com
www.raffirealestate.com

ROYAL LePAGE
Exceptional Real Estate Services
BROKERAGE INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED
100-200 Consumers Road, Toronto, ON M2J 4R4
Office: 416-497-9794 Fax: 416-497-5949

KARINA HANEYAN
SALES REPRESENTATIVE
Residential & Commercial Sales. Buyer and Seller
Direct: 416-419-8441
karinehaneyan@gmail.com
www.northyorkproperties.ca

«ՅՕՄԻ Լափոյեան Երկրորդական Վարժարան»ի Անուանակոչութեան Պաշտօնական Հանդիսութիւն

Աշխէն Մալխասեան

Դեկտեմբեր 16ին երեկոյեան ժամը 7:00-ին, Հայ Երիտասարդական կեդրոնի գալիթին մէջ տեղի ունեցաւ պաշտօնական հանդիսութիւն՝ նուիրուած ՅՕՄ-ի երկրորդական վարժարանի անուանակոչութեան:

Ներկայ էին Թորոնթոյի հայ եկեղեցիներու հոգեւոր հովիւներ, գլխաւորութեամբ Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Բաբգէն Արքեպիսկոպոս Չարեանի, ՀՅԴ «Սողոմոն Թէլիքերեան» կոմիտէի հերթապահ՝ Յակոբ Ճանապազեան, ՅՕՄի Ամէնօրեայ Վարժարանի Կրթական Մարմնի ատենապետ՝ Սեւակ Զիւլիքեան, վարժարանի տնօրէն Դոկտ. Արմէն Մարտիրոսեան, ուսուցիչներ, աշակերտներ, կազմակերպութիւններու եւ միութիւններու ներկայացուցիչներ եւ հիւրեր:

Բոլորը հաւաքուած էին պատուելու Տէր եւ Տիկին Վարուժան եւ Սիլվա Լափոյեանները՝ իրենց առատաձեռն մէկ միլիոն տոլարի նուիրատուութեան համար: Այս առիթով, ի յարգանս նուիրատուներուն, ՅՕՄի վարժարանի երկրորդական բաժինը անուանակոչուեցաւ ՅՕՄի Լափոյեան Երկրորդական Վարժարան:

Վարժարանի տնօրէն Արմէն Մարտիրոսեան, բանալով հանդիսութիւնը, ողջունեց ներկաներուն եւ երախտագիտութեան ջերմ խօսքերով դիմեց Տէր եւ Տիկին Լափոյեաններուն: Ան շեշտեց, որ հայրենասէր զոյգը իրենց նուիրատուութիւնը կատարած է ազգային բարձր գիտակցութեամբ եւ հայ դպրոցի առաքելութեան հաւատալով:

Կրթական Մարմնի ատենապետ՝ Զիւլիքեան շնորհակալութեան խօսքէն վերջ համառօտ ներկայացուց Վարժարանի անցած ճամբան եւ արձանագրած յաջողութիւնները:

Յակոբ Ճանապազեան

Ապա, Պարոն Ճանապազեան իր ոգեշունչ խօսքին մէջ յիշեց, որ Տէր եւ Տիկին Լափոյեանները այն ազգասէր անհատներն են, որոնք գերազանց կերպով կը հասկնան եւ կը գնահատեն հայ դպրոցի դերը՝ հայութեան գոյատեւման դժուարին, բայց պատուաւոր գործին մէջ եւ անսակարկ նեցուկ կը կանգնին ՅՕՄի վարժարանին, որ հայկազեան փարոս է Թորոնթոյի մէջ:

Գեղարուեստական բաժինը սկսաւ 6-րդ դասարանի աշակերտներու երգչախումբի ելոյթով: Անոնք կատարեցին դպրոցի քայլերգը եւ «Հայ Ենք Մենք» հայրենաշունչ երգը: Ապա 9-րդ դասարանի աշակերտուհի՝ Աննա Մարիա Մուպայետ ջութակի վրայ նուագեց Շուպերթի «Մեղուն», իսկ 11րդ դասարանի աշակերտ՝ Ներսէս Ամիրխանեանը, մեծ վարպետութեամբ սրինգի վրայ նուագեց Արամ Խաչատրեանի վալսը «Դի-

Տէր եւ Տիկին Վարուժան եւ Սիլվա Լափոյեաններ կը հատեն խորհրդանշական ժապաւենը:

մակահանդէս»-էն:

ՅՕՄի Վարժարանի աշակերտութեան կողմէ ելոյթ ունեցան աւարտական դասարանի աշակերտներ՝ Սարո Եագուպեան եւ Սեւանա Պէքմէզեան: Անոնք խորին շնորհակալութիւն յայտնեցին Լափոյեան բարերարներուն եւ դպրոցի ողջ աշակերտութեան անունով խոստացան անխաթար պահել հայուն նկարագիրը՝ իր բոլոր առաքինութիւններով եւ մնալ հայ պայքարի հաւատարիմ եւ աննկուն մարտիկներ:

Նոյն դասարանի աշակերտներ Ճորճ Մարտիրոսեան եւ Մելանի Էրօղլուարը ապրումով արտասանեցին հայրենի բանաստեղծուհի՝ Սիլվա Կապուտիկեանի հանրածանօթ եւ սիրուած «Խօսք Իմ Որդուն» բանաստեղծութիւնը:

Հանդիսութեան աւարտին, Արմէն Մարտիրոսեան հրաւիրեց պատուարժան Պարոն Լափոյեանը՝ իր սրտի խօս-

քը փոխանցելու ներկաներուն: Իր բովանդակալից ելոյթին մէջ ան բարձր գնահատեց հայ դպրոցի ընդհանրապէս եւ ՅՕՄի Վարժարանի դերը մասնաւորապէս, հայ մանուկի կրթութեան, հայկեցի դաստիարակութեան եւ ազգային արժէքներուն գիտակից սերունդ պատրաստելու գործին մէջ:

Ապա Տէր եւ Տիկին Լափոյեանները հրաւիրուեցան հատելու խորհրդանշական ժապաւենը: Բուն ծափահարութիւններու ներքոյ կատարուեցաւ ժապաւենի հատումը:

Առաջնորդ Սրբազան Բաբգէն Արք. Չարեան փակեց հանդիսութիւնը երախտագիտութեան ու գնահատանքի խօսքեր ուղղելով բարերար զոյգին եւ իր հայրական օրինանքը տալով բոլոր ներկաներուն:

«Իտալական Յարդէ Գլխարկը» Թատերգութեան Առթիւ

Պէթթի Փանոսեան

Համազգայինի Գանատայի մասնաճիւղերու միջեւ փոխ գործակցութեան աշխուժացման ծիրէն ներս, վերջերս Թորոնթոյի մէջ տեղի ունեցաւ Մոնթրէալի «Սանահին» մասնաճիւղի «Պետրոս Աղամեան» թատերախումբին կողմէ ներկայացուած «Իտալական Յարդէ Գլխարկը» երգիծական թատերգութիւնը:

19 ըր դարու երկրորդ կիսուն գրուած թատերգութեան բնագիրը ֆրանսերէն է, որուն հայերէնի թարգմանութիւնը կատարած է լիբանանահայ թատրոնի վաստակաւոր բեմադրիչ՝ Վարուժան Խտըշեան:

Թատերգութեան մշակումն ու բեմադրութիւնը ստանձնած էր Համազգայինի Կեդրոնական վարչութեան անդամ՝ Վիգէն Թիւֆէնքճեան:

Համազգայինի «Գլաճոր» մասնաճիւղի հրաւերով եւ «Դէմ Դիմակ» թատրոնի կազմակերպութեամբ՝ Շաբաթ, 10 Դեկտեմբերին, «Համազգային» թատերասրահէն ներս, թորոնթոհայութիւնը առիթ ունեցաւ վայելելու նշեալ զանաւարտ, որ հանդիսատեսը շուրջ երկու ժամերու տետողութեան, ականատեսը դարձաւ այնքան ծիծաղելի դէպքերու եւ իրավիճակներու, երբ նուէր ստացուած իտալական յարդէ գլխարկ մը, դէպքերու անսովոր եւ անսպասելի զարգացումներով իսկական փորձանք կը

Մոնթրէալի «Պետրոս Աղամեան» թատերախումբին՝ Թորոնթոյի մէջ «Իտալական Յարդէ Գլխարկը» երգիծական թատերգութեան կատարումն պատկերներ:

դառնայ թէ՛ նուէրը ստացողին եւ թէ՛ պատահաբար անոր հանդիպող եւ նոյն օրն իսկ ամուսնութեան պատրաստուող օտարական փեսայի մը գլխուն:

Հինգ արարներէ բաղկացած ներկայացման իրաքանչիւր բաժինը հանդիսատեսին պարգեւեց հաճելի ու ծիծաղով լի պահեր:

Ներկայացումը յատկանշական էր բեմին վրայ մեծ թիւով դերակատարներու աշխուժ ներկայութեամբ, որոնց անընդհատ շարժումները, խմբային մուտք ու ելքերը, մեղուափեթակի տպաւորութիւնը կը ստեղծէր: Հիմնական դերեր

ստանձնած դերակատարներու գնահատելի խաղարկութեան կողքին, աչքէ չէր վրիպեր նաեւ՝ երկրորդական դերեր ստանձնած կարգ մը դերակատարներու տպաւորիչ խաղարկութիւնը:

Արդարեւ, սկսնակ թէ փորձառու, հիմնական թէ երկրորդական դերեր ստանձնած՝ թիւով 24 դերակատարներու երկար ամիսներու աշխատանքի արգասիքն էր այս բեմադրութիւնը, որուն յաջողութեան համար շնորհակալ եւ քաջալերելի աշխատանք տարած էր յարգելի բեմադրիչը:

Մոնթրէալի մէջ մեծ յաջողութեամբ

Լուսանկարները՝ Արա Հասըրճեանի

չորս ելոյթներով հանդէս գալէ ետք, «Պետրոս Աղամեան» թատերախումբը յաջողեցաւ գոհացնել նաեւ թորոնթոհայութեան գեղարուեստական ճաշակը՝ «Իտալական Յարդէ Գլխարկը» թատերգութեան ներկայացումով:

Աւարտին, «Գլաճոր» մասնաճիւղի փոխ ատենապետ՝ Արա Հասըրճեան շնորհակալութիւն յայտնեց «Պետրոս Աղամեան» թատերախումբի մեծ ընտանիքին, ինչպէս նաեւ՝ հայ մշակոյթին եւ յատկապէս՝ սոյն ձեռնարկի իրագործման համար անձնավորաբար ծառայող իրաքանչիւր հայորդիին:

Սասնայ Ծռեր Դիցազնավէպը Համազգայինի Գրասէրներու Խմբակի Հաւաքներու շարք

«...Ողորմի, հազար ողորմի մեր
Սասնայ Դաւթին,
Մեր ազգի բազուկ, մեր արդար, մեր
անմահ Դաւթին...»

Թամար Տոնապետեան Գուգուեան

«...Հագաւ Դաւիթ զէնքն ու զրահ,
Կապեց գօտին, Թուր-կեծակին,
Խաչն ալ իր յաղթ բազկի վրայ,
Ելաւ հեծաւ առիւծ հօր ձին...»

Փոքր տարիքիս, Սասունցի Դաւիթի տոհմէն սերած ըլլալու հաւանականութիւնը մեծ ազդեցութիւնը ունեցած էր վրաս: Դիցազններու դիցազուն Դաւիթը անկարելին կարելի դարձուցած էր մանուկ երեակայութեանս մէջ: Ո՛վ չէ կարդացած Թումանեանի «Սասունցի Դաւիթը», չէ լսած Առիւծ Միտի մասին կամ Երեանի մէջ չէ այցելած Երուանդ Քոչարի կողմէ քանդակուած Սասունցի Դաւիթ հրաշալի կոթողը՝ ու հպարտութեան պահեր չէ ապրած:

Դաւիթի ու Մարայ Մելիքի կռիւն անդին սակայն, ինչ գիտենք Սասունցի Դաւիթի մասին յատկապէս, կամ «Սասնայ Ծռեր» դիցազնավէպին մասին՝ ընդհանրապէս: Հոս փակագիծ մը բանալով, կարենալուքեանք կը նշենք Փրոֆ. Արուսեակ Սահակեանի «Սասնայ Ծռեր. Պետականութեան խնդիր» խորագիրը կրող հետաքրքրաշարժ ներկայացումը ասկէ մօտ տասնամեակ մը առաջ, կազմակերպուած Համազգայինի Գլխավոր մասնաճիւղին կողմէ, ուր շեշտը կը դրուէր մեր ազգին ու պետականութեան հետ դիցազնավէպին առնչութեան վրայ: Այս պարագային սակայն, Համազգայինի Գլխավոր մասնաճիւղի Գրասէրներու Խմբակի Հաւաքներու շարքին՝ «Սասնայ Ծռեր Դիցազնավէպը» խորագիրը կրող երկօրեայ հաւաքը (23 Նոյեմբեր ու 13 Դեկտեմբեր 2016ին) պատմութեան էջերէն դուրս կը բերէր գլխաւոր դերակատարներն ու դրուագները, լու-

սարձակի տակ առնելով դիցազներգութեան մէջ կրկնուող դէմքերն ու թեմաները, ջորի, երագի, խոստումի կարեւորութիւնը, հերոսի կերպարն ու առաքինութիւնները, հողի ու հայրենիքի հետ կապը, «Ողորմի»ներու տեղն ու դերը, անէծքներու գոյութիւնը ու պարզապէս զանազան պատումներուն միջեւ նկատելի տարբերութիւններն ու հասարակ յայտարարները: Այս մէկը կ'ըլլար շնորհիւ Արմինէ Թորիկեանի կատարած բժախնդիր, երկարատեւ ուսումնասիրութեան եւ պատմելու հոյակապ կարողութեան:

Արմինէ Թորիկեան ծնած է Պարսկաստան եւ հասակ առած է հայեցի դաստիարակութեամբ, ինչ որ ինքնաբերաբար մղած է զինք հետաքրքրութեամբ հետեւելու հայ գիր ու գրականութեան, թէի համալսարանական ուսումը անգլերէն գրականութեան մէջ է: Մաս կը կազմէ Համազգայինի Գլխավոր մասնաճիւղի «Գուսան» երգչախումբին եւ անդամ է Գրական յանձնախումբին: Իր կողակիցը՝ Արա Յարութեանն ու Արմինէն, հայեցի շունչով կը դաստիարակեն իրենց երեք փոքրերը՝ Հայկը, Անոյշը եւ Գայեանէն:

Արմինէ Հաւաքին առաջին բաժինը կը սկսի ներկաներուն բացատրելով, որ այս դիցազնավէպը առաջին անգամ գրի առնուած է 1800-ականներուն, Գարեգին Սրուանձտեանցի կողմէ ու յետագային զանազան տարբերակներ գոյութիւն ունեցած են, որոնք հիմնուած են զանազան բանաստեղծներու պատումներուն վրայ: Դիցազնավէպը՝ որ նաեւ «Քաջանց տուն», «Ջոջանց տուն», «Սասնայ տուն» եւ այլ խորագիրներ կը կրէ, բաժնուած է չորս գլուխներու, որոնց զանազան տարբերակները (հիմնուած զանազան պատումներուն վրայ որոնց պատմողները եղած են երեք տարիքի Սասունցիներ) ունին որոշակի առանձնայատկութիւններ. օրինակ՝ Փոքր (կամ

Արմինէ Թորիկեան

պստիկ) Միտը, որ Սասունցի Դաւիթի զաւակն էր, կարգ մը պատումներու մէջ գոյութիւն իսկ չունի: Բարբառներու գործածութեան մէջ կան զգալի տարբերութիւններ՝ Սոկաց բարբառէն մինչ Սասունի ու Մուշի բարբառը: Սասունցի Դաւիթի կերպարը որ ի յայտ կու գայ երրորդ գլուխին մէջ, գոյութիւն ունի բոլոր տարբերակներուն մէջ, նոյնպէս՝ Քեռի Թորոսինը. Դաւիթի կերպարը սակայն միշտ այն չէ եղած ինչ որ մեր դասագիրքերուն մէջ կարդացած ենք: Ըստ պատումներուն, պատանի Դաւիթ եղած է միամիտ ու բարի ու որոշ տարիքէ մը ետք միայն, Մարայ Մելիքի կռիւն ետք է որ Դաւիթի հասուն կերպարը ի յայտ կու գայ. կերպար՝ որուն ծանօթ ենք բոլորս եւ որը սրտամօտ է բոլորիս. Դաւիթ՝ հայրենասէրը, ազատասէրը, գերմարդկայինը որ միեւնոյն ժամանակ սակայն մարդկային է, մարդու իրաւունքներու պաշտպանը, Սասնայ հերոսը, Հայաստանի հերոսը. հերոս՝ որուն կերպարն է որ իրաքանչիւր ազատատենչ հայ իր սրտին մօտիկ կը կրէ:

Ծովինարէն Սանասար ու Պաղտասար, Մարութայ սար, Քուռկիկ Զալալի ու Թուր Կեծակին, Քեռի Թորոսէն Ձէնով Օհան, Առիւծ Միտը, Իսմիլ Խաթուն, Դաւիթ, խորոտ Գոհար ու Չմշկիկ Սուլթան, Արմաղան ու Փոքր Միտը, Սասունէն Կապտակող ու Ագռաւաբար՝ երկու ներկայացումներուն ընդմէջէն՝ որոնց նաեւ տպաւորիչ ընթերցումով իր բաժինը բերաւ Արեն Մնացականեան, Արմինէ յաջողեցաւ փոխադրել մեզ դէպի դիցազններու աշխարհը, նոր էջեր բանալ մեր առջեւ ու հետաքրքրութիւն արթնցնել յաւելեալ սերտելու ու ծանօթանալու մեր դիցազնավէպերէն ամենանշանաւորին՝ «Սասնայ Ծռեր»ուն մասին: Գնահատելի աշխատանք՝ Արմինէի կողմէ. իսկ իրենց պատումներուն շնորհիւ մեզի մեր մշակոյթի անգին զանձերէն՝ Սասնայ Ծռեր» դիցազներգութիւնը փոխանցողներուն՝

«Ողորմի ասենք Սասնայ տան վէպն
ասողներուն,

Հայոց քաջագործ հայրերուն, հայոց
պապերուն:»

«Սուրիական Օրագրութիւն» Հատորի Շնորհահանդէս

Հալէպի մէջ, հայ համայնքի երեք կրօնական պետերը գինեձօն կը կատարեն Լալա Մինասեանի «Սուրիական օրագրութիւն» հատորին:

Նոյեմբեր 30ին, Հալէպի Արամ Մանուկեան Ժողովրդային Տան սրահէն ներս տեղի ունեցաւ Լալա Մինասեանի «Սուրիական Օրագրութիւն» հատորին շնորհահանդէսը՝ ներկայութեամբ հայ երեք համայնքապետներուն, հալէպահայ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներուն եւ գրասէր բազմութեան:

«Գանձասար» թերթի խմբագիր Զարմիկ Պողիկեան յայտնեց, թէ ինչպէս սուրիական պատերազմի առաջին օրերէն Հալէպի ցաւէն, տառապանքէն ծնունդ առաւ այս օրագրութիւնը, որ ներկայացուց պատերազմի արհաւիրքը: Օրագրութեան շնորհիւ՝ հայ ընթերցողը

օրը օրին հետեւեցաւ սուրիահայութեան արհաւիրքներու բոլոր մանրամասնութիւններուն:

Հանդիսութեան գեղարուեստական յայտագիրը կ'ընդգրկէր նուագ, ասմունք եւ երգ:

Հայագիտական հիմնարկի դասախօս դոկտ. Հորի Ազեգեան ներկայացուց հատորին գեղարուեստական եւ վաւերագրական արժէքը՝ լուսարձակի տակ առնելով հեղինակին իրապատու ոճն ու երեւոյթները ընդհանուր պատկերով ներկայացնելու հմտութիւնը:

Հալէպի մէջ Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոս Տիգրան Գեորգեան հեղինակին յանձնեց Հայաստանի սփիւռքի

նախարարութեան «Մայրենիի պաշտպան» մրցանակի «Պատուոյ գիր»ը:

Ապա հեղինակը՝ Լալա Մինասեան, յայտնեց. «Այս գիրքը իր տկար ու արժանաւոր էջերով հոգեկան այն խոր տազնապին արդիւնքն է, երբ անմեղ մարդոց տառապանքները կ'ստեղծուին, դժխտ իրականութենէն բան մը փոխելու անգոր» դիմած եմ գրիչին, յաճախ՝ արցունքը աչքերուս մէջ: Այս պատերազմը, իր ահաւոր ու հրէշային իրողութեան հետ, մեզմէ շատերուն հոգեկան աշխարհը հարստացնող ազդակ մը եղաւ, երբ մահուան այս պարին մէջ, երբեմն գիտակցաբար, երբեմն աղէտներու բերած պարտադրանքին տակ, սկսանք առաւել յստակօրէն գնահատել յաւերժական արժէքները, թօթափեցինք նիւթին ճնշող տիրապետութիւնը»:

Բերիոյ թեմի Առաջնորդ Շահան արք. Սարգիսեան գիրքը նկատեց ներկայ ժամանակներու պատուհանը, որ հայաշխարհին կը ներկայացնէ այսօրուան կացութեան հարազատ պատկերը, հայկական նկարագիրը, ինքնութիւնն ու գիտակցութիւնը: Ան քաջալերեց ներկաները այս գիրքէն ուժ ստանալով՝ արձանագրելու սուրիահայութեան եւ Հալէպի պատմութեան իրենց յուշերը:

Աւարտին տեղի ունեցաւ գիրքին գինեձօն, ապա հեղինակը գիրքեր մակագրեց ներկաներուն:

Հալէպի Մարտերու Աւարտէն Ետք Հայ Զոհերու Պատկերը

Իրանահայ լրագրող Ռուբիկ Մինասեան կ'այցելէ կիսափուլ Ս. Գեորգ եկեղեցին:

Հալէպի ազատագրումէն ետք, «Գանձասար» կու տայ Սուրիոյ պատերազմին ընթացքին արձանագրուած հայ զոհերու պատկերը. 128 զոհ (102 Հալէպ), 379 վիրաւոր (343 Հալէպ), 32 նահատակ (բանակի մէջ ծառայող եւ հայկական թաղերու ինքնապաշտպանութեան):

Հալէպի Հայկական Վարժարանները Կը Շարունակեն Գործունէութիւնը Հայ Արհեստաւորներ Սկսած Են Վերանորոգել Աշխատանոցները

Սուրիական բանակը ազատագրած է Սուլէյմէն Հալապի թաղամասին մէջ գտնուող ջրամատակարար ընկերութիւնը եւ համապատասխան մարմինները կը զբաղին վերանորոգման աշխատանքներով: «Հալէպը զուրկ է ելեկտրականութենէն, սակայն տեղական ինքնակառավարման մարմիններու հաղորդմամբ, ելեկտրակայանը նոյնպէս կը վերանորոգուի, եւ մինչեւ նոր տարի հաւանաբար ելեկտրականութեան հարցը եւս կը լուծուի: Հիմնական խնդիրներն են գնաձն ու գործազրկութիւնը: Այս բոլոր հարցերը կը լուծուին, եւ քաղաքը կը սկսի աստիճանաբար վերականգնիլ միայն խաղաղութեան հաստատման պարագային: Վերականգնուած է նաեւ Հալէպի արդիւնաբերական շրջաններու՝ Շէյխ Նաճմարի եւ Լեւրամուի գործունէութիւնը: Հայ արհեստաւորներու մեծ մասի արհեստանոցները կը գտնուին Պոսթան Փաշա թաղամասին մէջ, ահաբեկիչներուն կողմէ թաղամասը գրաւելէ եւ թալանի ենթարկելէ ետք անոնք գործազուրկ մնալէ բացի կրած են զգալի նիւթական կորուստներ: Թալանի ենթարկուած են նաեւ Պոսթան Փաշա գտնուող հայկական ծերանոցը եւ առողջական խնդիրներ ունեցող երեխաներու «Արեւիկ» մանկական կեդրոնը: Այնուամենայնիւ յառաջիկայ օրերուն սուրիական բանակը ականազերծում պիտի կատարէ Պոսթան Փաշայի մէջ եւ հայ արհեստաւորները հնարաւորութիւն պիտի ունենան վերադառնալու իրենց արհեստանոցները:

Հայկական վարժարանները կը շարունակեն իրենց բնականոն գործունէութիւնը, քաղաքին մէջ սնունդի եւ դեղորայքի ձգնաժամ չկայ: Վերջին շրջանին սուրիական բանակը դաշնակիցներուն հետ միասին իր վերահսկողութեան տակ վերցուցած է Հալէպի արեւելեան 17 շրջաններ: Աւելի քան 18000 քաղաքացիներ սուրիական բանակին օգնութեամբ դուրս եկած են այս շրջաններէն, շուրջ 90 000 քաղաքացիներ ալ սուրիական բանակի եւ դաշնակից զօրքերու հովանիի ներքոյ կը շարունակեն մնալ իրենց բնակավայրերուն մէջ: Այդ շրջանները ազատագրելու արդիւնքով Հալէպի շատ թաղամասերու մէջ, որոնց մէջ կան նաեւ հայկական թաղամասեր, հրթիռակոծման վտանգը շեշտակի նուազած է: Դեռեւս Հալէպի արեւելեան հատուածին մէջ կան շրջաններ, որոնք կը գտնուին ահաբեկիչներու վերահսկողութեան տակ, եւ այդ շրջաններուն մէջ խաղաղ բնակչութեան վրայ հրթիռակոծութիւններ կը կատարուին: Պոսթան Փաշա թաղամասի ազատագրումէն ետք Հալէպի հայաշատ թաղամասերէն մէկուն՝ Նոր գիւղին մէջ, իրավիճակը աւելի կայունացած է, քանի որ նախորդ 4 տարիներուն ընթացքին ահաբեկիչները անընդհատ Պոսթան Փաշայէն կը հրթիռակոծէին Նոր գիւղի խաղաղ բնակչութիւնը, դիպուկահարներու թիրախին մէջ էին անցորդները: Այժմ Նոր գիւղը եւ շարք մը այլ շրջաններ աւելի հանգիստ են:

Ս. Գեորգ եկեղեցին

Հալէպի ճիմպերճեան վարժարանը

Գամիշլի. Ս. Յակոբ Մծբնայ Հայրապետի Անուանակոչութեան Տօնի Նշում

Ս. Յակոբ Մծբնայ Հայրապետին անուանակոչութեան տօնի առիթով Հերիսայի պատրաստութիւն Գամիշլիի մէջ:

Ս. Յակոբ Մծբնայ Հայրապետին անուանակոչութեան տօնը, ըլլալով Գամիշլիի Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ անուանակոչութեան տօնը նաեւ, ամենաբարձր կը նշուի յատուկ ծիսակատարութեամբ: 17 Դեկտեմբեր 2016-ի երեկոյեան ժամերգութենէն ետք, Գամիշլիի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ աղի եւ մատաղի օրհնութիւն: Նախքան Հերիսայի պատրաստութիւնը, օրհնուած աղը փոքր տուփերով բաժնուեցաւ հաւատացեալ ժողովուրդին: Նոյն օրը ուշ գիշերին, խումբ մը կամաւորներ ընկերակցեցան եկեղեցւոյ Մարմնին եւ եկեղեցասիրաց Տիկնաց Յանձնախումբին՝ միասնաբար պատրաստելու անդակաւ Հերիսան: Այս աշխատանքը շարունակուեցաւ մինչեւ Կիրակի առաւօտուն, երբ տեղի

ունեցաւ Ս. եւ Անմահ պատարագ Գամիշլիի հոգեւոր հովիւ Պսակ Զահանայ Պէրպէրեանի գլխաւորութեամբ: Ան իր քարոզին մէջ անդրադարձաւ Ս. Յակոբ Մծբնայ Հայրապետի կեանքին եւ հաւատքին, նշելով որ հաւատքն ու աշխատանքը աշխարհի փորձութիւնները յաղթահարելու գլխաւոր ազդակներն են, իսկ աշխատանքը հաւատքին համահասարակ զօրութիւն կը պարգեւէ մարդ արարածին՝ դէմ դնելու ամէն տեսակի դժուարութեան ու նուաճումներ արձանագրելու նոյնիսկ ծանր պայմաններու մէջ: Պատարագի ամառին տեղի ունեցաւ Հերիսայի օրհնութիւնը, որմէ ետք ներկաները ուղղուեցան միջնակարգի շրջափակ, ուր տեղի ունեցաւ Հերիսայի բաշխումը:

Համագգային
Հայ Կրթական եւ
Մշակութային Միութեան
«Գլաճոր» Մասնաձիւղ

Կազմակերպութեամբ
Գրական
Յանձնախումբին՝

ՅԱԿՈԲ ԿԱՐԱՊԵՆՑ

Մարդն ու Գրողը

Կը ներկայացնէ **Արա Ղազարեանց**
Յատկապէս հրաւիրուած Պոսթոնէն

Գեղարունեստական յայտագիր

Ուրբաթ, 20 Յունուար 2017
երեկոյեան ժամը 8-ին
«Համագգային» թատերասրահ,
Երիտասարդական Կեդրոն, Թորոնթօ

Սիրով հրաւիրուած է համայն Թորոնթօնիայութիւնը

Լոյսանկարը՝ Գալուստ Պապեանի

ՀՕՄԻ Հայաստանի Միաւորը 25 Տարեկան է

Սալբի Սաղտըճեան

այ Օգնութեան Միութիւնը Հայաստանի մէջ պաշտօնապէս սկսած է գործելու 1991 թուականին, իբրեւ հասարակական, բարեգործական կազմակերպութիւն: Կամաւորներու միջազգային օրուան առիթով՝ Դեկտեմբեր 5ին, Երեւանի մէջ, ՀՕՄԻ Հայաստանի միաւորը տօնեց իր հիմնադրութեան 25ամեակը: Բառնորդ դարեայ իր գործունէութեան եւ այժմ անոր ծաւալած աշխատանքներուն ծանօթանալու համար՝ զրուցեցինք ՀՕՄԻ Հայաստանի Շրջանային վարչութեան ատենապետ Տիանա Յովսէփեանի հետ:

Ընկերուի Տիանան տեղեկացուց, որ ՀՕՄԻ Հայաստանի միաւորը՝ 25 տարիներու ընթացքին՝ կ'իրականացնէ կրթական, ընկերային, առողջապահական, տնտեսական եւ այլ բազմաթիւ ծրագիրներ՝ համագործակցելով տեղական եւ միջազգային տարբեր կառույցներու հետ: «Տարիներէ ի վեր մենք կը համագործակցինք Հայաստանի Հանրապետութեան տարբեր նախարարութիւններու հետ կ'աշխատինք Աշխատանքի եւ սոցեալական հարցերու, Առողջապահութեան նախարարութիւններու հետ՝ երեխաներու պաշտպանութեան ոլորտին մէջ: Օրինակ՝ ունինք Ախտաբանի մօր եւ մանկան առողջութեան կեդրոնը, որ կը սպասարկէ կանանց եւ երեխաներուն: Կեդրոնն արդէն ունեցած է 10 հազար երեխոյ ծնունդը այնտեղ: Կրթութեան ոլորտի մէջ՝ նախարարութեան հետ համագործակցաբար կ'իրականացնենք տարբեր ծրագիրներ, որոնցմէ կրնան յիշել «Լաւագոյն ուսանողը», որու ծիրէն ներս լաւագոյն սորվող ուսանողները իրաքանչիւր տարի կը ստանան դրամական պարգեւներ, ինչպէս նաեւ կ'իրականացնենք տարբեր ծեռնարկներ դպրոցներու հետ համատեղ: Միւսրեանի մէջ 1991 թուականէն կը գործէ ՀՕՄԻ Նիկոլ Աղբալեան դպրոցը, որ կառուցուած է ՀՕՄԻ Միացեալ Նահանգներու արեւելեան ափի կողմէ», մանրամասնեց ան:

Ընկերուի շարունակելով ըսաւ, որ ՀՕՄԻ Հայաստանի միաւորը մշտապէս իր ուշադրութեան տակ կը պահէ Հայաստանի սահմանամերձ շրջանները՝ իրականացնելով բազմաթիւ ծրագիրներ: 2014 թուականէն ի վեր Հայաստանի Տաւուշի եւ Վայոց Ձորի մարզերու սահմանամերձ եւ սահմանապահ գիւղերու մէջ կ'իրականացնէ համայնքային զարգացման ծրագիրներ, որոնց համար կը համագործակցի Տարածքային կառավարման եւ զարգացման նախարարութեան հետ: Օրինակներ բերելով՝ ան յիշեց Տաւուշի մարզի Բաղանիս համայնքը, որ ապահովուած է ինքնահոս ոռոգման ջրով, որուն շնորհիւ 40 հա վարելահող ունեցած է ոռոգման մշտական ջուր: Նոյն մարզի Բարեկամաւան համայնքը ապահովուած է 3000 մետր խճապատ ծանապարով եւ նորոգուած է դպրոցը, նորոգուած է Սեւքար գիւղի դպրոցի գրադարանը, որ ապահովուած է նաեւ գոյքով: Վայոց Ձորի հաջիկ գիւղին մէջ վերանորոգուած է գիւղի դպրոցին նախակրթարանը եւ դարձնաստունը:

ՀՕՄԻ վերջին ծրագիրը եղած է Տաւուշի մարզի կարգ մը սահմանամերձ գիւղերու մէջ ՄԱԿի զարգացման ծրագրի հետ համատեղ ջերմոցներու կառուցումը:

Հայ Օգնութեան Միութեան յատուկ ուշադրութեան ներքոյ են հայ զինուորն ու հայոց բանակը: ՀՕՄը եւ մասնաւորապէս Հայաստանի միաւորը միշտ կանգնած եղած է զինուորի կողքին եւ փորձած թեթեւեղ անոր կարիքները: «Ինչպէս գիտենք, Հայաստանը պատերազմական երկիր է եւ 25 տարիները՝ սկսած Արցախեան պատերազմէն մինչեւ վերջին քառօրեայ պատերազմը՝ եւ կան փաստելու, որ մենք չենք կրնար անտարբեր մնալ եւ խաղաղ կեանք վարել, քանի որ ունինք նմանատիպ հարեւաններ: Այս իսկ պատճառով՝ մենք կ'աշխատինք Պաշտպանութեան նախարարութեան հետ, օժանդակութիւն կը տրամադրենք վիրաւոր զինծառայողներուն, մշտապէս առաջին անհրաժեշտութեան պարագաներ կը հասցնենք առաջնագիծ»:

«Կը փորձենք զոհուած եւ վիրաւոր զինծառայողներու ընտանիքներուն հոգը թեթեւեղել: Մեր վիրաւոր զինուորները կարիք ունին մեր օժանդակութեան եւ նեցուկին, որովհետեւ յանուն մեր եւ մեր երեխաներու խաղաղ ապագային, անոնք իրենց երիտասարդ կեանքը կը նուիրաբերեն: ՀՕՄԻ Հայաստանի կառույցը առաջին իսկ օրուէն վիրաւոր զինուորներուն այցելութեան գնաց, նիւթականը մէկ կողմ դրած, ատիկա բարոյական մեծ աշակցութիւն է բոլոր վիրաւոր զինուորներուն, որ իմանան, որ իրենց կողքին կանգնած են կազմակերպութիւններ, կանգնած են այնպիսի կանայք, որոնք իրենց զաւակին պէս կը սիրեն եւ փայփայեն», նշեց ՀՕՄԻ ատենապետը:

ՀՕՄը 1992 թուականէն ի վեր կ'օժանդակէ զոհուած զինծառայողներու եւ երկկողմանի ծնողագուրկ երեխաներուն: 25 տարուան մէջ՝ ՀՕՄը իր բոլոր միաւորներուն օժանդակութեամբ՝ կրցած է ֆինանսաւորել եւ օժանդակել 8000-է անէլ երեխաներու, որոնց ծնողները նահատակուած են պատերազմի ընթացքին: «Ցաւօք սրտի այս տարուան Ապրիլեան պատերազմին ընթացքին դարձեալ ներառուեցան մօտ 70 երեխաներ, որոնց ծնողները նոյնպէս պատերազմին զոհ դարձան»:

Ան յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք՝ վստահելով ՀՕՄին՝ նիւթապէս օժանդակած են եւ կ'օժանդակեն ու իրենց ներդրումը կ'ունենան վիրաւորներու եւ զոհուածներու ընտանիքներուն զօրակցելու գործին:

Վերջին քառօրեայ պատերազմին ընթացքին՝ Հայաստանի միաւորը Արցախի ՀՕՄԻն միջոցով օժանդակութիւն հասցուց Թալիշի եւ Մատաղիսի փախստականներուն: Հայաստանի մէջ ապրանք հաւաքեց եւ փոխադրեց Արցախ թէ՛ հազուատով եւ թէ՛ ուտելիքով օժանդակեց զաղթական դարձած արցախցիներուն:

Տիանա Յովսէփեան

Անդրադառնալով Հայաստանի մէջ Սուրիահայերու խնդիրներուն՝ Տիանա Յովսէփեան ըսաւ «Սուրիական պատերազմին հետեւանքով բազմաթիւ սուրիահայեր ապաստան գտան Հայաստան: ՀՕՄԻ բոլոր մասնաճիւղերը, կեդրոնական վարչութեան յանձնարարականով, լծուեցան աշխատանքի՝ թեթեւեղելով մեր սուրիահայերուն հոգը: Հայաստանի մէջ ՀՕՄԻ մեր գրասենեակ դիմելով ունէ մէկը չէ մերժուած: Կրցած ենք այստեղ օգնել բժշկական օգնութեան կարիք ունեցող սուրիահայերու, կրցած ենք որոշակի գումարներ նուիրաբերելով իրենց կեանքը անէլ թեթեւեղել: Հագուստներ, ուտելիք, տաք ծածկոցներ տրամադրել: Վեց տարիներու ընթացքին՝ մեր կառույցը կրցած է մեր բոլոր միաւորներու օժանդակութեամբ զօրավիգ կանգնիլ սուրիահայերուն, որպէսզի անոնք կարենան Հայաստանի մէջ յարմարիլ եւ բնակութիւն հաստատել»:

Այսօր ՀՕՄԻ Հայաստանի միաւորին մէջ կը գործեն մօտ հարիւր սուրիահայ կանայք, որոնք կը մասնակցին կառույցի աշխատանքներուն եւ իրենց ներդրումը ունին Հայաստանի միաւորի աշխատանքներուն: «Մեր սուրիահայ ընկերուիներուն միջոցով մենք շատ մօտիկէն ծանօթ ենք սուրիահայերու խնդիրներուն եւ կը փորձենք օգտակար ըլլալ անոնց», հաւաստիացուց ընկ. Տիանան:

Շուրջ երկու տարիէ ի վեր կը գործէ ՀՕՄԻ ձեռագործի յանձնախումբը, ուր հիմնականօրէն ներառուած են սուրիահայ կանայք: Անոնք իրենց հետ բերած են մեր աւանդական ձեռագործի մշակոյթը՝ Այթապի, Մարաշի, Ուրֆայի, Սվազի, Վանի: «Որպէսզի մեր մշակոյթը կենդանի պահենք, կը կազմակերպենք դասընթացքներ, որոնք կը մասնակցին շատ հայաստանցի կանայք: Մինչեւ այսօր մօտ 150 կին մասնակցած է այս դասընթացքներուն եւ ամէն մէկը սորված է որեւէ ձեռքի աշխատանք: Յոյս ունինք, որ անիկա մնայուն ըլլայ եւ որոշ ժամական անց կարենանք մեր կանանց

ձեռքի աշխատանքները ցուցադրել ու վաճառքի հանել: Հիմա տարին մէկ անգամ կը կազմակերպենք ցուցահանդէս-վաճառք, որուն կը մասնակցին սուրիահայ կանայք եւ մարզերու մեր ՀՕՄ-ու հիները եւ այն կանայք, որոնք ցանկութիւն ունին: Կը ներկայացնեն իրենց ձեռքի աշխատանքները, ձեռագործ, ուտեստեղէն, չրեղէն: Այսպիսի ցուցահանդէսներով հայ կինը առիթ կ'ունենայ իր արտադրանքը վաճառելու եւ ընտանիքին որոշ նիւթականով ապահովելու»:

Մեր զրոյցի վերջաւորութեան ընկերուի Տիանան հաստատեց, որ 2017 թուականին ՀՕՄԻ բոլոր մնայուն ծրագիրները պիտի շարունակուին: «Պէտք է սուրիահայերուն օժանդակութեան ծրագիրը շարունակենք, համագործակցելով տարբեր նախարարութիւններու եւ կազմակերպութիւններու հետ: Պէտք է կարենանք անէլ շատ համայնքային զարգացման ծրագիրներ իրականացնել, անշուշտ կապուած մեր նուիրատուներու ֆինանսաւորութեան:

«Ատով հանդերձ, որ մեր բանակը հզօր է եւ զինուորի ամէն մէկ կարիքը առաջնահերթութիւն է իրեն համար, սակայն մենք դարձեալ պէտք է կանգնինք զինուորի ու անոր ընտանիքի կողքին: Մեր յետագայ ծրագիրները բոլորը շարունակական են: Այնպէս չէ, որ ապրիլեան քառօրեայ պատերազմի օրերուն վիրաւորներու այցելութիւնը պիտի դադրի: Դեռ մինչեւ հիմա տաս օրը մէկ կերթանք հիւանդանոցներ, ուր միշտ կան վիրաւորներ, որոնք ուշադրութեան կարիք ունին: Միշտ կապի մէջ ենք իրենց ընտանիքներուն հետ եւ գիտենք ինչ կարիքներ ունին անոնք»:

Այսօր ՀՕՄԻ Հայաստանի միաւորը իր 47 մասնաճիւղերով եւ 600 անդամներով մեծ աշխատանք կը տանի Հայաստանի ամբողջ տարածքին՝ առաքելութիւն ունենալով նպաստել Հայաստանի բնակչութեան բարօրութեան եւ երկրի զարգացման ու յառաջդիմութեան՝ «Հզօր բանակ, ամուր սահման եւ հզօր հայրենիք» կարգախօսով: 22 Դեկտեմբեր 2016, Երեւան

Dr. Tatevik Shaboyan, Optometrist

- ✓ Comprehensive Eye Exams
- ✓ Contact Lenses
- ✓ Visual Field Testing

- ✓ Evening & Weekend Appointments
- ✓ Direct Insurance Billing! (Most major carriers)
- ✓ New Patients, Emergencies & Walk-ins Welcome!

Call or visit us for
your vision care needs

3410 Sheppard Ave. East, Suite #205
Toronto, ON M1T 3K4
(Sheppard & Warden)

(416) 700-3003

www.drshaboyan.com

Արամ Ա Պաշտօնական Այցելութեամբ՝ Թեհրանում

«Ալիք».- Պաշտօնական այցով 13 Ղեկտեմբերին վաղ առաւօտեան Թեհրան է ժամանել Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Արամ Ա. վեհափառ հայրապետը:

Վեհափառ հայրապետին ողջեցում էին կաթողիկոսարանի Միջեկեղեցական յանձնախմբի ատենապետուհի եւ Լիբանանի Պետական համալսարանի միջազգային օրէնքի դասախօս Նորա Պայրազտարեանը, Սիրիայի խորհրդարանի հայագի պատգամաւոր Ժիրայր Ռէյիսեանը եւ կաթողիկոսարանի Տեղեկատուական բաժանմունքի վարիչ Պետրոս վրդ. Մանուէլեանը:

Թեհրանի Էմամ խոմէյնի միջազգային օդանաւակայանի հիւրերի յատուկ օթեակում վեհափառ հայրապետին դիմաւորեցին Կրօնների երկխօսութեան միջազգային կենտրոնի նախագահ հոջ. Մոհամմադ Մեհդի Թասխիրին, Իսլ. խորհրդարանում Սպահանի եւ հարաւային իրանահայութեան պատգամաւոր Ժորժիկ Աբրահամեանը, Թեհրանի, Սպահանի եւ Ատրպատականի հայոց թեմերի առաջնորդները եւ Թեհրանի հայոց թեմի առաջնորդական փոխաւորող, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան Ազգային ժողովի անդամ Վարդան Վարդանեանը, երեք թեմերի Թեմական խորհուրդների, Պատգամաւորական ժողովների ներկայացուցիչները, Թեհրանի Հայոց թեմի Թեմական խորհրդի կողմից կեանքի կոչուած վե-

Արամ Ա. ընկերակցութեամբ Սեպուհ արք. Սարգիսեանի կ'ընդունուի Թասխիրի կողմէ

հափառ հայրապետի ընդունելութեան յանձնախմբի ներկայացուցիչները:

Օդանաւակայանում վեհափառը իր անդրանիկ պատգամը յղելով՝ ասաց. «Առաջին հերթին կ'ուզեմ իմ հոգեկան անհուն ուրախութիւնը յայտնել, որ դարձեալ կը գտնուիմ Իրանի Իսլ. Հանրապետութեան այս օրինեալ հողին վրայ: Ինչպէս գիտէք, բազմաթիւ առիթներով ներկայ եղած եմ, մօտէն կը ծանօնամ Իրանը, Իրանի ժողովուրդը, պետական կառոյցները, ինչպէս նաեւ պատմութեան

ընթացքին այս հողին վրայ իր կեանքը հաստատած մեր ժողովուրդին սիրելի զաւակները: Մենք կազմակերպուած համայնք եղանք Իրանի մէջ եւ պատմութեան ընթացքին մեր գործուն մասնակցութիւնը բերինք այս երկրի զարգացմանը»:

Վեհափառ հայրապետն ընդգծեց. «Այսօր Բեյրութի մէջ կարեւոր գրքի ներկայացումը տեղի պիտի ունենայ եւ այդ գիրքը գրուած է արաբերէն, Իրաք-Իրան պատերազմի օրերուն: Այդ գիրքը կը

ներկայացնէ Իրանի Իսլ. պետութեան հոգեւոր գերագոյն առաջնորդին այցելութիւնները նահատակուած ընտանիքներուն եւ այդ ծիրէն ներս մեծ թիւով հայ ընտանիքներ կան, որոնք նկարներով տեղ գտած են այդ գիրքին մէջ եւ այդ գիրքը պիտի ներկայացնեն երկու հոգիներ՝ «Հըզպալլա»էն եւ մեր միաբանութեան ներկայացուցիչները»:

Վեհափառ հայրապետը իր պատգամի մէկ այլ բաժնում անվարձեց. «Իրանի Իսլ. Հանրապետութեան հետ մեր յարաբերութիւնը միշտ եղած է դէպի զարգացում, յառաջադիմութիւն ընթացող յարաբերութիւն: Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան եւ Իրանի Իսլ. Հանրապետութեան կրօնական-մշակութային յարաբերութեանց բաժանմունքին միջեւ երկխօսութիւն գոյութիւն ունի շուրջ 15 տարիներէ ի վեր եւ այդ երկխօսութեան ծիրէն ներս հանդիպումներ կ'ունենանք Թեհրանի եւ Անթիլիասին մէջ: Ահաւասիկ այս անգամ իմ այցելութեան հիմնական նպատակն այս է: Այս երկխօսութեան մէջ Սեպուհ արք. Սարգիսեանը առաջին իսկ օրէն կարեւոր դերակատարութիւն ունեցած է: Այս այցելութեան նպատակն է նաեւ ըլլալ մեր ժողովուրդի սիրելի զաւակներուն հետ»:

Վեհափառ հայրապետը կարեւորութեամբ անդրադարձաւ Իրանում տարբեր կրօնների հետեւորդների խաղաղ գոյակցութեանը:

Գերմանիոյ Սահմանադրական Ատենը Կը Մերժէ Հայոց Ցեղասպանութեան Բանաձեւին Դէմ Բողոքները

Գերմանիոյ բարձրագոյն դատարանը նկատուող Սահմանադրական դաշնակցային ատենը Երկուշաբթի, Դեկտեմբեր 19ին մերժեց իրեն ներկայացւած շարք մը բողոքներ, որոնց թիրախն էր Գերմանիոյ խորհրդարանին կողմէ Հայոց Ցեղասպանութիւնը ծանօցող բանաձեւը:

Սահմանադրական ատենին ներկայացուած էին առնուազն ութ բողոքներ:

Դատաւորները ընդգծած են, որ բողոքողները չեն կրցած համոզիչ փաստեր ներկայացնել, թէ նշեալ բանաձե-

ւին վաւերացումը իրենց տարրական իրաւունքներուն խախտում պատճառած է՝ անվցնելով, թէ նման խախտում մը ակնհայտ է:

Յիշեցնենք, որ Գերմանիոյ խորհրդարանը այս տարուան Յունիս 2ին, ծայրերու ջախջախիչ մեծամասնութեամբ վաւերացուց «Օսմանեան կայսրութեան մէջ 1915ին եւ 1916ին տեղի ունեցած հայերու եւ այլ քրիստոնէայ փոքրամասնութիւններու ցեղասպանութեան յիշատակման ու դատապարտման մասին» բանաձեւը՝ խստօրէն զայրացնելով Անգարան:

Երեք Հայեր Ընտրուած են Ռումանիոյ Խորհրդարանի Անդամ

Ռումանիոյ մէջ 11 դեկտեմբերին տեղի ունեցած խորհրդարանական ընտրութիւններու ընթացքին, Ռումանիոյ խորհրդարանի Պատգամաւորներու պալատի անդամ ընտրուած են երեք հայ երեսփոխաններ:

Վերընտրուած են Ռումանիոյ հայոց միութեան կողմէ առաջադրուած հայ փոքրամասնութեան ներկայացուցիչ

Վարուժան Փամպուքեանը, եւ Ազատականներու եւ Ժողովրդավարականներու դաշինքի ցուցակով առաջադրուած Վարուժան Ոսկանեանը:

Առաջին անգամ ըլլալով խորհրդարանի անդամ դարձած է ընկերվար-ժողովրդավարներու ցուցակով առաջադրուած Լուիզիան Էտուարտ Սիմիոնը:

Երկու Հայ՝ Լիբանանի Նոր Կառավարութեան Կազմին Մէջ

Ա. Կիտանեան

Ժ. Օղասապեան

Լիբանանի նորընտիր վարչապետ Սաատ Հարիրի Ղեկտեմբեր 19ին կրցաւ կազմել Լիբանանի նոր կառավարութիւնը՝ օժանդակութեամբ երկրի իշխանութեան պետերուն եւ լիբանանեան քաղաքական ուժերուն, բացի Փաղանգաւոր կուսակցութենէն, որ մերժեց մաս կազմել կառավարութեան:

Կառավարութեան նոր կազմին մէջ կան հայ երկու նախարարներ: Աւետիս Կիտանեան պիտի ստանձնէ զբօսաշրջութեան նախարարի, իսկ Ժան Օղասապեան՝ կանանց հարցերու պետական նախարարի պաշտօնը:

Աւետիս Կիտանեան առաջին անգամ ՀՀԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի անդամ ընտրուած է 1998ին, իսկ 2001-2005ին վարած է ՀՀԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի գործավարի

պաշտօնը: 2009էն սկսեալ «Վանայ Ձայն»ի տնօրէնն է եւ 2015ին ընտրուած է ՀՀԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի փոխներկայացուցիչ:

Կառավարութեան կազմի յայտարարութենէն ետք, Հարիրի շեշտեց, որ կառավարութեան գլխաւոր առաքելութիւնը պիտի ըլլայ երեսփոխանական ընտրութիւններու կազմակերպումը եւ անվցուց. «Հետեալբար, անիկա իր կարծատեւ ծառայութեան ընթացքին պիտի ջանայ լուծել շարք մը տագնապներ, որոնցմէ են աղբի, ելեկտրականութեան եւ ջրի հարցերը»:

Ան նշեց նաեւ, որ քաղաքական գրեթէ բոլոր կողմերը զիջումներ կատարած են՝ ազգային միասնականութեան կառավարութիւն մը կազմելու համար:

Find us on facebook

www.facebook.com/Torontohye_newspaper

Փարիզի Մէջ 3.860.000 Տոլար Հանգանակուեցաւ Հայ Դատի Աշխատանքներուն Համար

Դեկտեմբեր 10ին, «Cercle de l'Union Interalline» սրահին մէջ, ՀՀԴ Բիւրոյի նախաձեռնութեամբ տեղի ունեցաւ Հայ դատի աշխատանքներու հզօրացման նպատակով կազմակերպուած դրամահաւաք-ճաշկերոյթը:

Պատուոյ հիւրերն էին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա., Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալբանդեան, Վատիկանի եւ Ֆրանսայի մէջ Հայաստանի դեսպաններ Միքայէլ Մինասեան ու Վիգէն Զիթեչեան, «Փիւնիկ» հիմնադրամի նախագահ Լեւոն Սարգսեան եւ պատուոյ նախագահ Գաբրիէլ Զեմպերճեան, Ֆրանսայի Հայոց թեմի առաջնորդ Վահան եպս. Յովհաննիսեան, Թեհրանի հայոց թեմի առաջնորդ Սեպուհ արք. Սարգիսեան, ՀՀԴ Բիւրոյի անդամներ, ՀՀԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ, երեսփոխան Յակոբ Բագրատունի:

ՀՀԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչ Հրանդ Մարգարեան անդրադարձաւ Հայ դատի յանձնախումբերու գործունէութեան քաղաքական ու ռազմավարական կարեւորութեան: «Հայ դատի պայքարը անցեալի համար չէ: Հայաստանի Հանրապետութեան, այսօրուան Հայաստանի անվտանգութեան պայքար է», շեշտեց ան:

«Եթէ մենք դադրինք նպատակ ունեցող ազգ ըլլալէ, ապա մենք կ'ոչնչանանք, կը կորչի մեր էութիւնը: Պայքարն

է, որ հայութեան զարգացման պայմանը կը հանդիսանայ», շեշտեց Մարգարեան ու բացատրեց, թէ Հայ դատին պայքարը կուսակցական հարց չէ:

Ան ցաւով արձանագրեց, որ այս մարզին մէջ աշխատող շատ քիչ թիւով կազմակերպութիւններ կան, եւ այդ իսկ պատճառով, ծակատագիրի բերումով՝ այդ գործը վիճակուած է ՀՀ Դաշնակցութեան: Ան նշեց, որ Հայ դատի յանձնախումբերուն ու գրասենեակներուն մղած պայքարը արձանագրած է կարեւոր արդիւնքներ՝ յիշեցնելով վերջին թարմ օրինակը, երբ Ազդպէճեան կը բողոքէր այն փաստին դէմ, որ Ֆրանսայի

նոր նշանակուած ներքին գործոց նախարարը իր «սեւ ցանկ»ին վրայ է, որովհետեւ Հայ դատի յանձնախումբին նախաձեռնութեամբ այցելած էր Արցախ:

Ան դիտել տուաւ, որ դրամահաւաքով աւելի հզօրացած Հայ դատի յանձնախումբերը քաղաքական գործիչներ կրնան բերել Արցախ եւ շատ աւելի գործ կրնան իրականացնել:

Իսկ Նալբանդեան յիշեցուց 10 տարի առաջ, Փարիզի մէջ կայացած «Փրօ Արմենիա» խորագիրով համաժողովը, երբ ան տակաւին դեսպան էր Ֆրանսայի մէջ: «Ոչ բոլոր ժողովուրդները ունին իրենց անունով դատ. կ'երագնենք

գայ օր մը, որ այդ դատը լուծուի», շեշտեց նախարարը եւ յաջողութիւն մաղթեց:

Արամ Ա. կաթողիկոս կամաւորութեան մասին. «Եթէ չըլլար նուիրումը, յանձնառութիւնը, ապա արդիւնք չէր ըլլար: Մենք հարուստ չենք, բայց նուիրումով, փոքր գումարով իսկապէս գործ կը կատարուի: Մենք պէտք է կարենանք միախմբուիլ», յայտնեց վեհափառը:

Հայ դատի կեդրոնական խորհուրդի ատենապետ Յակոբ Տէր խաչատուրեան սալիկներով ներկայացուց Հայ դատի յանձնախումբերուն եւ գրասենեակներուն կատարած գործը՝ նիւթական մանրամասն հաշուետւութեամբ:

Հաւաքոյթին ընթացքին, հանդիսավար Ստեփան Տէր Պետրոսեան պարբերաբար կը յայտարարէր նուիրատուութիւնները. աւարտին յայտարարուեցաւ կատարուած քանի մը մեծ նուիրատուութիւններու մասին: Արդարեւ, 250 հազարական տոլարի նուիրատուութիւններ կատարած էին Գագիկ Ծառուկեանն ու Սամուէլ եւ Կարէն Կարապետեանները, 150 հազար՝ Սամուէլ Ալեքսանեանը, 100 հազարական տոլար՝ Միքայէլ Վարդանեանը, Կարէն Վարդանեանը, «Փիւնիկ» հիմնադրամը եւ Մայքըլ Սարեանը (Լոս Անճելէս): Հանգանակուած ընդհանուր գումարը յայտարարուեցաւ՝ 3 միլիոն 860 հազար տոլար: Ընդհանուր գումարէն Լիբանանի հայութեան մասնակցութիւնը եղած է 1.107.000 ամերիկեան տոլար:

Ըստ AP-ի Օպամայի Վարչակազմը Անադմուկ Ճանչցած Է Հայոց Ցեղասպանութիւնը

Սամանթա Փաուլըր

6 Դեկտեմբերին լոյս տեսած յօդուածի մը մէջ, «Էտոշիէթըտ փրես» լրատու գործակալութեան յօդուածագիր Պրետիլ Զլեփըր անդրադարձաւ անցեալ 3 Դեկտեմբերի հաղորդուած այն լուրին, թէ՝ մայրաքաղաք Ուաշինկթընի մէջ գտնուող Ողջակիզման թանգարան-յուզակոթողին մէջ կազմակերպուած հաւաքի մը ընթացքին, ցեղասպանագէտ եւ ՄԱԿ-ի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Սամանթա Փաուլըր արտայայտուած է Հայոց Ցեղասպանութեան ուրացման մասին:

Արդարեւ, Նոպէլեան մրցանակակիր եւ Հրէական Ողջակիզումէն վերապրած Էլի Վիգելի յիշատակին նուիրուած այդ ձեռնարկին ընթացքին, խօսելով Վիգելի օրերուն տեղի ունեցած անարդարութիւններուն մասին՝ Փաուլըր ըսած էր. «Ան ականատես եղած է Հայոց Ցեղասպանութեան ուրացման»: Այս նախադասութեան ակնարկելով՝ Պրետիլ

Զլեփըր հարց կու տայ. «Արդեօք Պարաք Օպամայի վարչակազմը առանց անադմուկ ճանչցած է Հայոց Ցեղասպանութիւնը»:

Յօդուածագիրը կը նշէ, որ 1915-ի սպանդները ցեղասպանութիւն կոչելը երկար ժամանակէ ի վեր ամերիկացի պաշտօնատարներու, ներառեալ՝ Օպամայի համար թապու (արգիլեալ) բառ եղած է, ապա կ'աւելցնէ, որ իր այդ քայլով իսկ, ՄԱԿ-ի մէջ Օպամայի դեսպանը իր ղեկավարէն առաջ անցած է:

Զլեփըր նաեւ կը գրէ, որ հակառակ այն իրողութեան որ Փաուլըր իր խօսքերը չէ մանրամասնած, անոնք շատ հաւանաբար պիտի զայրացնեն Թուրքիան, որ կատաղի կերպով կը հակադրուի Ցեղասպանութեան մասին որեւէ յիշատակման:

«Թուրքիոյ ռազմավարական դերը՝ իբրեւ Միացեալ Նահանգներու գործընկեր եւ ՕԹԱՆ-ի դաշնակից, պարտադր

ած է ամերիկացի պաշտօնատարներուն, որ չափազանց զգուշ ըլլան այդ դէպքերուն մասին խօսելու ատեն: Նշեալ խօսքերը զարմանալի են յատկապէս, երբ նկատի առնուի, որ Փաուլըր երկրին երկրորդ ամէնէն բարձրաստիճան դիւանագէտը կը նկատուի, ինչպէս նաեւ անոր համար, որ այդ խօսքերը կրնան Օպամայի հասցէին քննադատութիւն նկատուիլ», կ'աւելցնէ ան: Զլեփըր նաեւ կը յիշեցնէ, որ Օպաման խոստացած էր ծանցնալ Հայոց ցեղասպանութիւնը, սակայն չէ յարգած իր խոստումը:

Նշենք, որ ըստ կարգ մը աղբիւրներու, Փաուլըր աշխուժ աշխատանք տարած է համոզելու Օպաման, որ պաշտօնապէս ծանցնայ Հայոց Ցեղասպանութիւնը: Այս մասին հարցումի մը պատասխանելով՝ Փաուլըրի բանբեր Զըրթիս Զուփըր յայտարարած է, թէ Ցեղասպանութեան մասին խօսքերը կատարուած են Վիգելի մեծարման պարունակին մէջ՝ նպատակ ունենալով «համոզել ուրիշները, որ կանգնին համակարգային անարդարութեան, զանգուածային բռնարարներուն եւ ցեղասպանութեան դէմ»: Զուփըր նաեւ նշած է, որ Փաուլըրի խօսքերը պէտք չէ նկատել վարչակազմի քաղաքականութեան մէջ փոփոխութեան մը հետեանք:

Իր կարգին, Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Մարք Թոնըր յայտարարած է, որ այս գծով ամերիկեան քաղաքականութեան մէջ որեւէ փոփոխութիւն չկայ: «Նախագահը եւ այլ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ բազմիցս իբրեւ պատմական փաստ ընդունած են, որ 1.5 միլիոն հայեր ջարդուած կամ դէպի իրենց մահը քայլելու պարտադրուած են Օսմանեան կայսրութեան վերջին օրերուն, եւ աւելին՝ անոնք յայտարարած են, որ փաստերու լիարժէք, անկեղծ եւ արդարացի ճանաչումը մեր շահերէն կը բխի», ըսած է Թոնըր:

«Կը Պահուիմ Բանտային Սարսափելի Պայմաններու Մէջ». Ս. Նշանեան

Վերջերս լրացաւ Սեւան Նշանեանի բանտարկութեան երրորդ տարին: «Գրաքննութեան ցանկ» կազմակերպութեան թղթակիցը հարցազրոյց մը կատարած է Սեւան Նշանեանի հետ:

Լրագրող Հան Պաթըրի՝ Նշանեանի հետ վարած հարցազրոյցին ընթացքին, Նշանեան պատմած է, թէ կը պահուի բանտային սարսափելի պայմաններու տակ:

«Մեր բանտարկեալներուն մօտաւորապէս երկու երրորդը վերջերս տեղափոխուած է այլ վայրեր, իսկ մնացեալը տարուած է խճողուած բանտախուցեր, որպէսզի սենեակներ պատրաստուին անցեալ Յուլիսի ձախող հարուածէն ետք ձերբակալուած հազարաւոր մարդոց համար», ըսած է Նշանեան:

Պաթըր գրած է, որ Նշանեանի հետապնդումները սկիզբ առած են 2012ին, երբ ան գրած էր խօսքի ազատութեան հիման վրայ՝ Մուհամմատ մարգարէն քննադատելու իրաւունքին մասին: «Մտահոգ հայրենակիցներ»ու խումբերը Նշանեանի դէմ դատեր բացած էին Թուրքիոյ մէջ: Այդ դատերէն ետք, անոր դէմ 11 դատ բացուած է Շիրինճէ գիւղին մէջ ապօրինի շինութիւն կատարելու մեղադրանքով: Ան դատապարտուած է 16 տարուան բանտարկութեան:

Հակառակ ամէն ինչի, Նշանեան վստահ է, որ ժամանակը անիմաստ չէ վատնած: Ան ներկայիս կ'աշխատի թրքերէնի ստուգաբանական բառարանի երրորդ հրատարակութեան ու քանի մը այլ հատորներու վրայ:

Փոխնախագահ Փենս Կը Յեռաձայնէ Նախագահ Սարգսեանին, Իսկ Էրտողան Եւ Ալիւի՝ Նորընտիր Նախագահ Թրամփին

Յարութ Սասունեան

Նոյեմբերի ընտրութիւններէն շատ չանցած, ես յօդուած մը գրած էի՝ առաջարկելով ամերիկահայերուն ամէն ջանք գործադրել՝ կապ հաստատելու համար նորընտիր նախագահ Թրամփին կամ անոր օգնականներուն հետ, մինչեւ յունուար 20-ի նախագահական երդմնակալութիւնը, որմէ ետք շատ անելի դժուար կ'ըլլայ կապուիլ նախագահին հետ:

Ուրախ եմ յայտնելու, որ վերջերս նման յաջող կապ ստեղծուեցաւ գլխաւորաբար Ուաշինկթընի մէջ Հայաստանի դեսպան Գրիգոր Յովհաննիսեանին, եւ Կլէնտլէյի Փրայմ Դիլթ Զէյր-ի նախագահ Մայք Սարեանին համատեղ ջանքերով: Վերջինս սերտ կապեր ունի Միացեալ Նահանգներու Հանրապետական կուսակցութեան բարձրաստիճան ներկայացուցիչներու հետ:

Ասոր շնորհիւ՝ նորընտիր փոխնախագահ Մայք Փենս ղեկտեմբեր 1-ին հեռաձայնեց նախագահ Սերժ Սարգսեանին՝ շնորհակալութիւն յայտնելով՝ նորընտիր նախագահ Թրամփի աւելի վաղ ուղղուած անոր շնորհատրական նամակին համար: Ըստ Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահի պաշտօնական կայքին, Փենս եւ Սարգսեան ընդգծած են Հայաստանի եւ Միացեալ Նահանգներու միջեւ տնտեսական եւ քաղաքական յարաբերութիւններու ընդլայնման կարեւորութիւնը: «Անդրադարձ եղած է նաեւ փոխադարձ հետաքրքրութիւն ներկայացնող օրակարգային հարցերուն, որոնց շարքին՝ տարածաշրջանային խնդիրներուն եւ մարտահրաւերներուն մասին»:

Հայաստանի նախագահին պաշտօնական կայքը յատուկ ուշադրութիւն դարձուցած է այն հանգամանքին, որ Փենս-Սարգսեան «հեռաձայնային զրոյցը կայացած է ամերիկեան կողմի նախաձեռնութեամբ»: Ի տարբերութիւն Ազրայէճանի նախագահ Ալիւի եւ Թուրքիոյ նախագահ Էրտողանի կողմէ համապատասխանաբար նոյեմբերի 9-ին եւ 17-ին կատարուած նորընտիր նախագահ Թրամփի հեռաձայնային զանգերուն՝ նորընտիր փոխնախագահ Փենսի հեռաձայնային զանգը Սարգսեանին համար քաղաքականապէս աւելի արժէքաւոր է... Հնարաւոր է, որ Թրամփ խնդրած է Փենսի՝ հեռաձայնել Սարգ-

Ընտեալ նախագահ Տոնալտ Թրամփ

սեանին՝ Ներկայացուցիչներու տան մէջ անոր 10-ամեայ պաշտօնավարման ընթացքին հայկական հարցերուն ծանօթ ըլլալուն պատճառով: Զոնկրեսական Փենս, իբրեւ Ներկայացուցիչներու տան արտաքին յարաբերութիւններու Յանձնախումբի անդամ, 2005 թուականին քուէարկած է Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման բանաձեւի օգտին, սակայն 2007 եւ 2010 թուականներուն դէմ քուէարկած է համանման բանաձեւերուն՝ անհանգստութիւն յայտնելով Միացեալ Նահանգներ-Թուրքիա յարաբերութիւններու հնարաւոր հետեւանքներու առնչութեամբ:

Էրտողանի եւ Ալիւի միւս անբարենպաստ կացութիւնը այն էր, որ անոնց հեռաձայնները, ամենայն հաւանականութեամբ, կազմակերպուած էին միլիտար տղարներով վարձակալուած ու աշինկընեան՝ հանրային յարաբերութեանց եւ լոպիստական ընկերութիւններու միջոցով, իսկ Հայաստան ոչ մէկ լուծայ ծախսած է Փենս-Սարգսեան հեռաձայնային զրոյցին համար: Այս յաջողած կապը Թրամփի նորընտիր վարչամեքենային հետ՝ կ'ապացուցէ ամերիկեան քաղաքական կեանքին մէջ ներգրաւուած ըլլալու կարեւորութիւնը, որ անհրաժեշտութեան պարագային նման կարգադրութիւններու կազմակերպումը աւելի կը դիւրացնէ:

Ասկէ զատ, Թրամփի եւ շարք մը այլ երկիրներու ղեկավարներու միջեւ հե-

ռաձայնային զանգերը, ներառեալ՝ Թաիլանտի, Թուրքիոյ եւ Փաքիստանի, արժանացած են ամերիկեան լրատուական միջոցներու խիստ քննադատութեան: Չինաստանի ղեկավարները հիասթափուած են, որ Թրամփ զրուցած է Թայլանտի նախագահին հետ: Միացեալ Նահանգներու ոչ մէկ նախագահ կամ նորընտիր նախագահ նման բան ըրած էր 1979 թուականէն ի վեր՝ համաձայն Միացեալ Նահանգներու «Մէկ Չինաստան» քաղաքականութեան, որ Թայլանտը կը ծանչնայ իբրեւ Չինաստանի ժողովրդական Հանրապետութեան մաս:

Թուրքիոյ կապուած տարաձայնութիւնը կը ներառէ Իվանքա Թրամփի մասնակցութիւնը նախագահ Էրտողանին հետ իր հօր հեռաձայնային զրոյցին, որ ոմանց կողմէ կը դիտարկուի իբրեւ շահերու բախում: Իվանքան սերտօրէն կապուած եղած է Պոլսոյ մէջ «Թրամփ թաւուրներ»-ու ծրագրին՝ թուրք գործարար Մեհմետ Ալի Եալչինտաղի հետ: 2012-ին ան ներկայ գտնուած է Պոլսոյ մէջ «Թրամփ Թաւուրներ»-ու բացման արարողութեան: Հեռաձայնային զրոյցի ընթացքին Թրամփ ըսած է Էրտողանին, որ ինք եւ Իվանքան հիացած են իրմով եւ Եալչինտաղով: Թրամփի շնայ խօսքերը նախատեսուած էին մեղմելու աւելի վաղ անոր յայտարարած ծրագիրները՝ արգիլելու բոլոր մահմետական ներգաղթեալներու մուտքը

Միացեալ Նահանգներ: Այդ ժամանակ, իբրեւ պատասխան, Էրտողան պահանջած էր Թրամփին անունը հանել Պոլսոյ «թաւուրներ»-էն:

Նորընտիր նախագահ Թրամփ մէկ այլ հեռաձայնային վիճաբարոյց զրոյց մը ունեցած է Փաքիստանի վարչապետ Նաուազ Շերիֆին հետ: Յղումներ կ'ըլլան Թրամփի կողմէ կատարուած շնայլ գովասանքներուն՝ Փաքիստանի, անոր ժողովուրդին եւ մշակոյթին վերաբերեալ, եւ ասոր կը յաջորդէ Միացեալ Նահանգներու կարեւոր դաշնակից եւ Փաքիստանի ոխերիմ թշնամի Հնդկաստանի շատ կոշտ պատասխանը: Սակայն 2012-ին Թրամփ թուրքերեան գրառում մը կատարած է. «Լա՛ւ հասկցէք, Փաքիստանը մեր բարեկամը չէ: Մենք անոնց միլիառաւոր ու միլիառաւոր տոլարներ տուած ենք, իսկ ի՞նչ ստացած ենք. դաւաճանութիւն եւ անարգանք եւ շատ աւելի վատ բաներ: #TimeToGetTough (ժամանակն է աւելի խիստ ըլլալ)»:

Վերջապէս, ընթերցողները հաւանաբար կը յիշեն, որ իմ նախորդ յօդուածիս մէջ ես դրական գնահատած էի Հայաստանի իշխանութիւնները, որոնք արգելք դրած էին Փաքիստանի՝ Հաւաքական անվտանգութեան պայմանագրի կազմակերպութեան (ՀԱՊԿ) խորհրդարանական վեհաժողովի մէջ դիտորդի կարգավիճակ ստանալու խնդրանքին վրայ, ինչ որ պայմանաւորուած էր Փաքիստանի ազդալէճանամէտ, թրքամէտ եւ հակահայաստանեան ու հակաարցախեան քաղաքականութեամբ: Թրքական լրատուական միջոցները տարածած էին իմ յօդուածս, սակայն սխալմամբ Հայաստանի կառավարութեան վերագրելով իմ չորս առաջարկները՝ հակազդելու Փաքիստանին ՄԱԿ-ի, Միացեալ Նահանգներու Զոնկրեսի, Եւրասիական տնտեսական միութեան (ԵՏՄ) մէջ եւ աշակցիլ Հնդկաստանին՝ Փաքիստանի հետ Զաշմիրի հակամարտութեան մէջ:

Ամերիկահայերը պէտք է շարունակեն իրենց ջանքերը՝ մշակելու լաւ յարաբերութիւններ Թրամփի վարչամեքենային եւ Զոնկրեսի անդամներու հետ՝ Ազրայէճանի, Թուրքիոյ եւ Ուաշինկթընի մէջ անոնց մեծածախս լոպիստական ընկերութիւններու բոլոր հակահայկական փորձերուն հակազդելու համար...

Հայաստան Ծնած Իւրաքանչիւր Չորրորդ Մարդ Արտագաղթած է

Հայաստանի մէջ ծնածներուն մէկ քառորդը՝ 25%ը, այժմ արտերկրի մէջ կ'ապրի: Այս տուեալները յայտնի դարձած են Pew Research Center կեդրոնի հետազոտութեան արդիւնքով:

Հետազոտութեան մէջ օգտագործուած են ՄԱԿ 2015 թուականի տուեալները:

Ըստ արդիւնքներուն՝ 9 երկիր կորսնցուցած է իր բնակչութեան մէկ հինգերորդը կամ մեծամասնութիւնը: Պոսնիոյ եւ Հերցեգովինայի մէջ ծնածներուն մէկ երրորդը կ'ապրի արտերկրի մէջ, իր երկիրը լքած է Ալպանիոյ եւ Զամայքայի մէջ ծնածներուն 28%ը:

Ըստ զեկոյցին՝ Ղազախստանի, Սուրիոյ, Թրինիտատ եւ Թոպակոյի, Մակեդոնիոյ եւ Փորթուկալի մէջ ծնածներուն իւրաքանչիւր հինգերորդը կ'ապրի այլ երկրի մէջ:

Որոշ պարագաներու մեծ արտահոսքի պատճառը ակնյայտ է: Երբեմն մարդոց կը ստիպէ փախուստի դիմել հակամարտութիւնը կամ ֆիզիկական վտան-

գը, կ'ըստի հետազոտութեան մէջ: Որպէս թարմ օրինակ կը բերուի Սուրիան, ուր 2011էն ի վեր քաղաքացիական պատերազմ կայ, 22%ը կամ 5 միլիոն ստիպած եղած է հեռանալու երկրէն:

Որպէս արտագաղթի եւս մէկ պատճառ, Pew Research Center կեդրոնը կը նշէ ֆինանսական վիճակը բարելաւելու ցանկութիւնը:

Հետազոտութիւնը կը վերաբերի հիմնականօրէն այն երկիրներուն, ուր արտագաղթը ընդհանուր բնակչութեան համեմատ մեծ տոկոս կը կազմէ: Սակայն զեկոյցին մէջ ընդգրկուած երկիրներէն ոչ մէկը արտագաղթածներու քանակով առաջատար է: Այդպիսի երկիրներէն առաջին 5ի մէջ են Հնդկաստանը, ուրկէ 15,6 միլիոն մարդ արտագաղթած է, Մեքսիքան՝ 12,3 միլիոն արտագաղթածներով, Ռուսիան՝ 10,6 միլիոն արտագաղթածներով, Չինաստանը՝ 9,6 միլիոնով եւ Պանկլաւեշը, ուրկէ 7,2 միլիոն մարդ հեռացած է:

Ըստ ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայութեան, մշտական բնակչութեան քանակը Հաւաստանի մէջ 2016-ի Հոկտեմբեր 1ի դրութեամբ կը կազմէ 2 993 900 մարդ: Մինչդեռ, 2016ի Յունուար 1ի

դրութեամբ Հայաստանի մշտական բնակչութեան քանակը 2 998 600 էր: ՄԱԿ զեկոյցին մէջ կ'ըստի, որ Հայաստանի բնակչութեան քանակը աննշան աճած է՝ հասնելով 3 միլիոնի:

Թուրքն Արդէն Քաղաք Է Հասել

Ջեմմա Բաղդադեան

Ջալալքըն էլ առաջուանը չէ. հազարավոր փակ տներ, հարիւրավոր դատարկ փողոցներ: Եւ ոչ ոք այստեղ ահագնացող արտագաղթը կանգնեցնելու փորձ չի անում: Երբ զգանք, որ մեր թիկունքն այլեւս դատարկ է, շատ ուշ կը լինի:

Սիրիայում հրթիռների կրակի տակ այսօր կորցնում ենք սիրիահայ գաղթածական, իսկ հայաթափուող Ջալալքըն վաղը կորցնելու ենք առանց կրակոցների: Սիրիահայ գաղութի երբեմնի փառքի վերադարձը այնքան անհաւանական է, որքան՝ օտարութեան մէջ ծնւած բերած բարեկեցիկ կեանքից ջալալքցու հրաժարուելն ու հայրական տուն վերադառնալը: Իսկ հարազատ օձախները մինչեւ վերջին շունչը չլքող, վճռական ջալալքցի տարեցների յոյսը չի մարում՝ զաւակները թոռների հետ մի օր ետ կու գան:

Սակայն, փակ դռների փականների ժանգը էլ անելի է կարծրանում: Անհնար է չնկատել հայաթափման հրէշաւոր ծրագրի իրագործումն այստեղ ընկերային-տնտեսական ծգնաժամի խորապատկերին. նրա տարեցտարի ամալացող քաղաքների ու գիւղերի տխուր տեսարանը, որն ամբողջանում է նրա սրտով անցնող Պաքու-Թիֆլիս-Կարս երկաթուղով: Ջալալքի տարածքում երկաթուղիի ընթացող շինարարական աշխատանքներում կարծէք, թէ արտառոց բան չկայ, քանի որ դրանց երբեմն ներգրաւուում է նաեւ տեղի աշխատուժը, սակայն վաստակած գումարն, աւաղ, շատ հայ երիտասարդների համար դառնում է հայրենի հողն ընտանիքով լքելու ծանապարհածախս:

Իրականում չարիքն անելի խորքային է, որի մասին մօտ մէկ դար առաջ իր հարցադրոյցում ասել է բրիտանացի գործակալ Լորանս օֆ Արաբիա. «Հայերը պէտք չէ ունենան Հայաստանը, բուն երկիրը»:

Թուրք-վրացական սահմանը սկսում է Ախալքալաքի Կարծախ գիւղով: Վեր-

ջին տասնամեակում վրաց իշխանաւորների թեթեւ ձեռքով անհամեմատ մեծացել են թուրքական եւ ազրայեժանական արտադրութեան տնտեսական ապրանքների, գիւղմթերքի ու պարենամթերքի իրացման ծաւալները Ջալալքում: Սա դեռ չարեաց փոքրագոյնն է: Թուրքական տարրի ներկայութիւնը մտահոգում է նաեւ վրացիներն. պէտք չէ մոռանալ ամիսներ առաջ Պաթումում բացուած թուրքական դպրոցի շուրջ բարձրացուած աղմուկը:

Իսկ Ջալալքի կորուստն անդառնալի է. հայերի տասնամեակներով փակ տներն այսօր գնում են թուրքերը (սրանց պէտք չէ շփոթել մսխեթցի թուրքերի հետ): Այսօր ջալալքցու տան տէրը դառնում է թուրքը, եւ անհնար է չլսել դժգոհութիւնն աւագների՝ «թուրքը քաղաք է հասել ու տնաւորուել»: Այսօր թուրքը անարգելք ելումուտ է անում երբեմնի հայաշատ Ջալալքում, իսկ ջալալքցին չի յիշում, թէ վերջին անգամ երբ է այստեղ թուրք տեսել:

«Եղբայրական» Վրաստանի հետ «սերտ» յարաբերութիւնների արդիւնքում Հայաստանից այս էլ արդէն քանի՞ տարի է գիւղմթերք, պարենամթերք ու տնտեսական ապրանքներ Ջալալք չեն արտահանում, հայկական շուկան, բառի բուն իմաստով, դուրս է մղուել այստեղից՝ տեղը զիջելով թուրքական ու ազրայեժանական ապրանքներին:

Հայաթափման ծրագիրը սկսուել է մատաղ սերնդից, որին քիչ-քիչ հեռացնում են արմատներից ու մայրենիից. դպրոցներում հայոց պատմութիւն առարկան չաբաթը մէկ անգամ է դասաւանդում, իսկ հայոց լեզու եւ հայ գրականութիւն առարկաները միասին՝ չաբաթը հինգ դասաժամ: Շատ դպրոցների տնօրէններ ու մանկավաժներ ազգութեամբ վրացի են, հայկական դպրոցներում գերիշխում է վրացերէնի ու վրացականի շունչը:

Իրաքանչիւր առարկայի դասաժամի կէսն անցկացնում են վրացերէն, կէսը՝ հայերէն: Համացանցում դպրոցա-

հասակ հայ երեխաների շփման մէջ նկատելի է վրացերէնի առաւելութիւնը: Իսկ Հայաստանի սփիւռքի նախարարութեան եւ Հայաստանի կրթութեան նախարարութեան պատկան մարմինները, մէկ տասնամեակից անելի է, չեն կարողանում յաղթահարել հայերէն գրականութեան մուտքի արգելքը Ջալալք: Ինչո՞ւ:

Թող հարցի պատասխանը Հայաստանի կառավարութիւնն ու Հայաստանի արտաքին գերատեսչութեան ղեկավարները տան: Ապրիլեան քառօրեայ պատերազմի օրերին յայտնի դարձաւ, որ Ջալալքի Սինոմիմիդա քաղաքի հիւանդանոցի սեփականատէրը Ազրայեժանի առաջին տիկին Մեհրիպան Ալիեւան է, իսկ գործադիր տնօրէնը ազրայեժանցի Էլտար Ալիեւն է: Սա հանրութեանը յայտնի դարձաւ այն ժամանակ, երբ բուժհաստատութեան հայ աշխատակիցները փորձել էին աջակցութիւն ցուցաբերել Արցախում մարտնչող

հայ զինուորներին ու ազատամարտիկներին, ինչն, անշուշտ, առաջացրել էր հիւանդանոցի ազերի վերադասի դժգոհութիւնը, եւ հայ բուժաշխատակիցներին աշխատանքից ազատելու նրա սպառնալիքը չէր ուշացել:

Թուրքական տարրի ներկայութիւնը Ջալալքում այլեւս նորութիւն չէ, օրինակները բազմաթիւ են: Ջալալքցին այլեւս իր գլխի տէր չէ. ինքը չի որոշում՝ իրեն ինչ է հարկաւոր, նրա խօսքը կշիռ չունի, նրա միայն ձայնն է պէտք ընտրութիւնների ժամանակ:

Մենք ուշքի ենք գալիս այն ժամանակ, երբ դանակը ոսկորին է հասնում: Եթէ այսպէս՝ հարեանցիօրէն, Հայաստանի իշխանաւորները շարունակեն Վրաստանի ղեկավարների հետ «սիրախաղ» անել դիւանագիտութեան փոխարէն, ապա եւս մի քանի տասնամեակ եւ Ջալալքն առանց կրակոցի կը յանձնենք թուրքերին, իսկ վրացիները նրանց համար խնդիր չեն:

Դիրքերում Պատրաստուում Են Տօներին՝ Չմոռանալով Թշնամու Մասին

Սիրանուշ Եղիազարեան

Մարտական հերթափոխի երդումը տալուց յետոյ Հայաստանի հիւսիսային դարպասի զինծառայողները շտապում են սահման՝ խօսքը գործ դարձնելու: Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան կողմից կազմակերպուած երկօրեայ դասընթացի շրջանակներում հաւատարմագրուած լրագրողները եւս սահմանում են: Առաջին հարցը, որի մասին դիրք հասնողին զեկուցում են զինծառայողները, սահմանի հանգստութիւնն ու իրենց կողմից ապահովուող անվտանգութիւնն է:

Զօրամասի հրամանատար գնդապետ Սողոմոն Խաչատրեանը ներկայացնում է դիրքի կառուցապատման եւ սարքերի կահաւորութիւնը՝ վստահեցնելով, որ իրաքանչիւր պահի բոլոր դիրքերը պատրաստ են մարտի:

«Առաջնահերթ անհրաժեշտութեան զինատեսակները՝ հիմնականում խոշոր տրամաչափի գնդացիները, մշտապէս գտնուում են իրենց կրակային դիրքերում, զէնքի հերթափոխ չի լինում, այն միշտ պատրաստ է կրակի: Կարելի է նաեւ կառուցների պատրաստութիւնը. ելնելով այս կամ այն հանգամանքից՝ խրամուղիների մի մասը փայտով, մի մասն էլ քարով ենք ամրացրել», ա-

սում է գնդապետն ու վստահեցնում, որ այստեղ ամէն մի մանրուք իր նշանակութիւնն ու կարեւորութիւնն ունի: Խաչատրեանը նշում է, որ նմանատիպ կառուցումներն ու մարտական պատրաստութիւնն ունեն նաեւ շրջափոխի միւս դիրքերը:

Մայրո Գրիգոր Ներսիսեանը լրացնում է գնդապետին՝ ցանկացած դիրք ապահովուած է գիշերային տեսանելիութեան սարքերով, ինչն առաւել հեշտացնում է գիշերային ժամերի հերթապահութիւնը՝ զինծառայողի կողմից վերահսկելի դարձնելով տարածքը:

«Սահմանում իրավիճակը հանդարտ ու հանգիստ է, գրեթէ 20 օր հրադադարը մեր ուղղութեամբ չի խախտուել: Խախտման դէպքում ամէն պահի տղաները պատրաստ են պատուով ու անխոչընդոտ կատարելու իրենց առջեւ դրուած մարտական խնդիրը: Ընդհանրապէս, մեր դիրքերի ուղղութեամբ հակառակորդը միշտ զգուշաւորութիւն է ցուցաբերում՝ չփորձելով անելու խնդիրներ ստեղծել իր համար»:

Անդրադառնալով դիրքապահ տղաներին՝ մայրո Ներսիսեանը նկատում է. «Տղաները գիտակցաբար են բարձրանում դիրքեր, սահմանապահի գործն անում են բարձր պատասխանատուութեամբ ու պահի լրջութեան գիտակց-

մամբ: Շատերն այս տարածաշրջանից են, այստեղ կանգնելով՝ պաշտպանում են ոչ միայն հայրենիքի սահմանը, այլեւ՝ իրենց տունը: Ժողովուրդը թող հանգիստ լինի ու զբաղուի իր առօրեայով. սահմանը պահելն ու դրանով մտահոգուելը մեր խնդիրն է»:

Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան 3-րդ բանակային զօրամիաւորման հրամանատարի անձնակազմի հետ տարուող աշխատանքների գծով տեղակալ, գնդապետ Հայկ Պետրոսեանն ասում է, որ 2016-ին, ի տարբերութիւն նախորդ երկու տարիների, այս զօրամիաւորման պահպանութեան տեղամասերում չի արձանագրուել հակառակորդի կողմից կիրառուած ականանետային կրակոց: Կրակոցների ընդհանուր թիւը եւս այս տարածքում նուազել է:

Գնդապետ Պետրոսեանը նշում է, որ հակառակորդը ծանր գէնքի կիրառմամբ հիմնականում թիրախաւորում է սահմանամերձ բնակավայրերը՝ նպատակ ունենալով խոչընդոտել գիւղացիների զարնանային կամ աշնանային գիւղատնտեսական աշխատանքները, այդ կերպ ահաբեկելով խաղաղ բնակչութեանը:

«Հայկական կողմը հակառակորդի կրակոցներին արձագանգում է բացա-

ռիկ դէպքերում, երբ դրանք ուղղուած են լինում մեր խաղաղ բնակավայրերին», ասում է նա:

Տաւուշի մարզի շուրջ 24 համայնք գտնուում է հակառակորդի անմիջական նշանառութեան տակ եւ Հայաստանի կառավարութեան 2015թ. որոշմամբ ազատուած է հարկերից:

Դիրքում շրջելուց յետոյ լինում ենք գետնատնակում ու խոհանոցում, ծանօթանում զինուորի բաժին սննդի հետ: Մայրո Ներսիսեանը նշում է, որ սննդամթերքի քանակն ու բազմազանութիւնը գնալով անելանում է, իսկ որակական խնդիրներ չեն ունենում, ինչը հաստատում են զինծառայողները:

Հրաժեշտի պահին զինուորներից մէկը նկատում է. «Մի քանի օրից գալիք, մեր տօնածառն էլ կը նկարէիք»: Յետոյ յաւելում, որ դէկտեմբերի 20-ից յետոյ սկսում են զարդարել տարածքը՝ չչեղուելով ծառայութիւնից:

«Էդպէս մեզ լրիւ տանն ենք զգում, չնայած՝ տօնական ու բարձր տրամադրութիւնը դիրքում միշտ առկայ է», ասում է նա:

Ամանորի շեմին հակառակորդի հնարաւոր աշխուժացման վերաբերեալ հարցը ստանում է կարծ ու յստակ պատասխան. «Ստիպելու ենք չաշխուժանալ»:

«Ուրկէ՞ եկած էք...» Բարդոյթներու հսկայական կոյտը

Ռուբէն Ճանսպազեան

-Ուրկէ՞ եկած էք:
-Թորոնթօ... Գանատայէն:
-Չէ՛, ատկէ առաջ...:

Գոյութենական հարցում մը չէր մեզի ուղղումը. մարդը չէր հարցներ թէ մեր նախնիները Արեւմտահայաստանի ո՞ր - ծայրէն եկած էին, կամ թէ արդեօք ծագումով որտեղացի՞ հայ էինք: Շատ անելի պարզ էր հարցումը. ու իր պարզութեան մէջ՝ բարդոյթներու հսկայական կոյտ մը:

Ան կ'ուզէր գիտնալ, թէ ուրկէ՞ գաղթած էինք Գանատա: Առաջին անգամը չէր որ անծանօթներ այս հարցումը հարցուցած էին մեզի այս այցելութեան ընթացքին:

Ընկերներով հայրենիք կը գտնուէինք մեր ժողովուրդի դէմ դար մը առաջ գործադրուած եւ անպատիժ մնացած ցեղասպանութիւնը յիշելու ու ոգեկոչելու: Հաւանաբար երկրորդ կամ երրորդ օրն էր որ երեւան էինք, երբ երեքով որոշեցինք ընթերել միջին-արեւելեան ժաշարանի մը մէջ: Յայտնի էր թէ ժաշարանին տէրը ներգաղթած էր այդ կողմերէն. կամ Լիբանանէն, կամ Սուրիայէն. յայտնի էր իր խօսակցական հայերէնէն:

Հարցումը ուղղեց արեւմտահայերէնով, ու առանց տատամտումի, արագօրէն պատասխանեցի՝

-Հօրս կողմէ՛ մուսա լեռցի ենք. մօրս կողմէ՛ կեսարացի եւ արաբկիրցի: Վարագին նախահայրերը կու գան Եոզկաթէն...:

Ու յանկարծ ընդմիջելով մարդը կեցուց բացատրողական ու ցուցամատը մեզի ուղղելով անգամ մը եւս հարցուց իր հարցումը՝

-Չէ՛...դո՛ւք, Գանատայէն առաջ, ուրկէ՞ եկած էք:

Մարդը դժուարութիւն ունէր հասկնալու թէ Գանատա ծնած ու հասակ առած երիտասարդներ ինչպէ՞ս այդքան դիւրութեամբ կրնային արտայայտուիլ «մայրենիով»: Առաջինն եմ խոստովանող, թէ իմ եւ բարեկամներու խօսած հայերէնը ո՛չ - կատարեալ է, ո՛չ ալ ամբողջովին յստակ: Նոյնիսկ կը խոստովանիմ որ մեր բարեկամական խօսակցութիւնները գրեթէ ամբողջութեամբ անգլերէնով կ'ըլլան: Հաւանաբար որովհետեւ հայրենիք կը գտնուէինք, ու նկատի առնելով թէ ինչո՞ւ այդ Ապրիլին եկած էինք Հայաստան՝ այդ օրը մեր խօսակցութիւնը ծայր առած էր հայերէնով: Արդեօք մենք մե՞զ կը խաբէինք. վստահ չեմ...:

Ինչո՞ւ ապշած էր այս մարդը, երբ բացատրեցինք թէ ո՛չ Լիբանանէն, ո՛չ ալ Սուրիայէն գաղթած էինք Գանատա: Արդեօք՝ այն օրերուն հասանք, երբ անհաւատալի է այս երեւոյթը ու երբ շատ անելի հաւանական է հակառակը: Չէ՞ որ երեքս ալ հայկական ամէնօրեայ վարժարան յաճախած ու աւարտած էինք: Չէ՞ որ մեր նախնիները հիմը դրած էին բազմաթիւ հայկական վարժարաններու, կեդրոններու, եկեղեցիներու ու կազմակերպութիւններու, որպէսզի օտարութեան մէջ հայ գաղութը մնայ հայախօս ու կառուած մնայ իր մշակոյթին ու աւանդութիւններուն:

Ինչո՞ւ այդքան ապշած էր այս մարդը. ու հաւանաբար անելի կարեւոր՝ ինչո՞ւ - մենք այդքան ապշած էինք թէ ան ապշած էր...:

Կար իրականութիւն մը այս բոլորին մէջ. իրականութիւն մը, որ չենք կրնար ուրանալ: Սփիւռքի շատ մը գաղութներուն մէջ հայութիւնը հազիւ կաթիլ մըն է հսկայ ուկրաինացի մը մէջ: Յաճախ, քաղաքի կամ շրջանի ընդհանուր բնակչութեան նոյնիսկ կէս տոկոսը չենք կազմեր: Ինքնաբերաբար, այս կը նշանակէ, թէ Սփիւռքի մէջ, հայ ժողովուրդը միշտ շրջապատուած է «օտարութեամբ». օտար լեզու, օտար ժողովուրդ, օտար մշակոյթ:

Երբեմն կը մեղադրենք այն անհատ-

ները, որոնք հայերէն չեն օգտագործեր կամ կը նախընտրեն օտար բարբերը վաշելի, սակայն չենք անդադառնար, թէ այս բոլորը պարզապէս ապրելաձեւի հետ կապուած իրականութիւններ են, որոնք տարիներու ընթացքին պիտի զարգանան եւ հետզհետէ անելի ցայտուն պիտի դառնան:

Արդեօք պարզապէս անկարելի՞ է ժողովուրդի մը լեզուն եւ արժէքները պահել օտար ափերու վրայ: Հիշող է, մինչեւ այսօր գոյատեւած ենք ու գանատահայ գաղութը կը սեպուի լաւագոյններէն՝ հայախօսութեան եւ հայապահպանման գծով: Այդ, գանատահայ գաղութը լաւագոյններէն է, սակայն ի գուր չէ՞ բաղդատելը:

Պէտք է գիտակցինք, թէ հայերու համար համեմատաբար երիտասարդ գաղթածախ մըն է Գանատան, մասնաւոր եւ թէ նկատի ունենանք գաղութի վերակազմութեան յիսնամեայ կամ վաթսուսամեայ պատմութիւնը: Պատմութիւնը մեզի փաստած է թէ շատ մը գաղութներէ ներս, տարիներու ընթացքին, լրջօրէն նուազած է հայախօսութիւնը: Օրինակ՝ Հաւառային Ամերիկայի կամ Արեւելեան ԱՄՆ-ի գանազան հայաբնակ քաղաքներուն մէջ, հայ գաղութը չորրորդ կամ նոյնիսկ հինգերորդ սերունդ հասած է, ու ինքնաբերաբար, ներկայիս, գրեթէ բոլորովին ոչ-հայախօս է: Արդեօք նոյնն է մեր՝ գանատահայերու ճակատագիրը:

Հաւանաբար շատ մը բաներ ընտանիքէն կը սկսին...:

Անելի քան երեք տարի առաջ էր, երբ Երեւանէն Թորոնթօ հեռաձայնեցի, ծնողքիս լուր տալու թէ մի քանի օրէն Տիգրանակերտ պիտի ուղղուէի, մասնակցելու խորհրդաժողովի մը: Գիտնալով իրենց բնաւորութիւնը, ուզեցի տեղեակ պահել որ յանկարծ «չխեղճանային», եթէ լուրը այլ ձեւով ստանային: Վստահեցուցի որ մտահոգուելու որեւէ պատճառ չկար. վտանգ չկար ու ապահով տեղ կ'երթայինք: Միակ խնդրանքս ծնողքէս այն էր որ ոչ մէկ բան ըսէին մեծ հօրս եւ մեծ մօրս: Լաւ գիտէի որ եթէ լսէին որ իրենց միակ տղայ թռնիկը Արեւմտահայաստան կ'երթար ժողովի մը մասնակցելու քիւրտերու հետ, վստահաբար սրտի կաթուած պիտի ունենային: Մայրս վստահեցուց որ գաղտնիքը պիտի պահէր, ուրեմն ես հանգիստ սրտով գացի Տիգրանակերտ մի քանի օրեր ետք:

Տիգրանակերտէն Երեւան վերադառնալէ եւ այնտեղ ամիսներ մնալէ ետք որոշեցի ընտանիքիս անակնկալ մը ընել, ու առանց լուր տալու Թորոնթօ վերադարձայ: Տուն երթալէ եւ ծնողքս ապշեցնելէ ետք, առաջին այցելութիւնս անշուշտ եղաւ մեծ մօրս ու մեծ հօրս: Շատոնց չէինք տեսնուած ու բոլորս պատրաստ էինք կարօտնիս առնելու: Ու հազիւ նստանք խօսելու անցեալ ամիսներուն մասին, մեծ հօրս առաջին հարցումը եղաւ Տիգրանակերտի մասին: Անշուշտ, ազգական մը լուրը տուած էր արկածախնդրութիւններու մասին, եւ մեծ գաղտնիքս այլեւս շատ գաղտնի չէր: Մեծ մայրս անշուշտ բաւական բարկացած էր. «Քեզի ի՞նչ պէտք. խեղճ ես, ի՞նչ ես: Այնտեղերը վտանգաւոր են, տղան...» կ'ըսէր ան. վստահաբար անոր դիտած թրջական հեռատեսիլի կայաններուն ծրագիրները այդպէս կը նկարագրէին այդ շրջանը: Մեծ հայրս, սակայն, մեծ ժպիտ մը ունէր դէմքին վրայ ու զանազան հարցումներ կը հարցնէր փորձառութիւններու մասին: Ուշի ուշով մտիկ ընելէ ետք պատասխաններուս, հարցում մը ուղղեց որ քիչ մը անակնկալի բերաւ զիս. «Թաքուն հայեր մօտեցա՞ն քեզի, տղան», հարցուց: Կարծես գիտէր պատասխանը նախքան բացատրելս, թէ իսկապէս կային իսլամացուած հայեր, որոնք մօտեցան մեզի ու իրենց հայկական արմատներուն մասին պատմեցին: Ու այն-

տեղ, մեծ հայրս պատմութիւն մը պատմեց իր զինուորական ծառայութեան օրերէն, թէ ինչպէս ինքն ու բարեկամը Էրզրումի (պատմական Կարնոյ) դաժան ծմրան ընթացքին, հանգիստի ժամանակ, սրժարանի մը մէջ պատահմամբ ծանօթացած էին թրքացած հայու մը, որ իրենց խօսած հայերէնը լսելով մօտեցած էր ու պատմած իր կեանքին պատմութիւնը: Մեծ հայրս պատմեց թէ ինչպէս այն տղան կարօտը ունէր իր ժողովուրդին, կրօնքին, ականդորութիւններուն, սակայն ստիպուած էր մոռնալ այդ բոլորը: Այդ օրը մեծ հայրս ինծի յիշեցուց, թէ որքա՞ն բախտաւոր ենք, որ այս օտար ափերուն վրայ ազատութիւնը ունինք մեր ազգութիւնը պահպանելու եւ գոյատեւելու իբր հայ: Ու պատմեց, թէ ինչպէս առաւ այդ որոշումը՝ ձգելու ընտանիք, աշխատանք, բարեկեցիկ եւ հանգիստ կեանք մը Պոլսոյ մէջ, հաստատուելու համար հեռաւոր Գանատա, ուր կրնար ազատօրէն ու առանց վախի հայօրէն ապրիլ:

Մեծ հայրս մարմնին վրայ կրած էր մեր ազգի ահաւոր տառապանքն ու ցաւերը: Տասնութ տարեկան երիտասարդ հասակին իր ծննդավայրէն՝ Արաբկիրէն փոխադրուած էր Պոլիս, ու անծանօթ եւ դժուարին պայմաններու տակ օրապահիկը ապահովելու համար աշխատած՝ մանածագործարանի մը մէջ, մինչեւ իր պարտադիր զինուորական ծառայութիւնը թրքական բանակին մէջ: Հոգին եւ մարմինը մաշեցնող երկու տարի ծառայելէ ետք թրքական բանակին մէջ դարձեալ վերադարձած էր Պոլիս եւ հաստատած իր սեփական մանածի յաջող ընկերութիւնը:

Թրքական հետապնդումները եւ անարդարութիւնները պատճառ դարձած էին, սակայն, որ երիտասարդ եւ յաջող գործարար մեծ հայրս ընտանիքին հետ միանգամընդմիջտ հեռանալու Թուրքիայէն ու վերջնականապէս հաստատուելու Թուրքիոյ: Թէեւ դժուար էին սկզբնական տարիները, սակայն նոր միջավայրի մէջ մեծ ծնողներս շուտով վերականգնած էին իրենց նահապետական տաքով բոյնը եւ հպարտութեամբ տնօրինած՝ իրենց սկսած անձնական գործը:

Մեծ հօրս կեանքին վերջին տարիները եղան առողջական վերիվայրումներով լեցուն շրջան մը: Սակայն ան երբեք առիթը չփախցուց ինծի յիշեցնելու, թէ որքան բախտաւոր էինք որ հայ ծնած էինք եւ կ'ապրէինք երկրի մը մէջ, որ հայ մնալը ոչ միայն կարելի էր, այլեւ կը վայելէինք շատ մը հնարաւորութիւններ՝ հայօրէն ապրելու. միշտ կը յիշեցնէր մեր դպրոցներուն, եկեղեցիներուն, հայ կեդրոններուն ու կազմակերպութիւններուն կարեւորութիւնը:

Ու թէեւ այլեւս ֆիզիքապէս մեր հետ չէ մեծ հայրս, անոր փոխանցած խրատներն ու խորհուրդները հետս կը մնան. կը մնան միշտ, կը մնան յաւերժ:

Բայց արդեօք բարաբա՞ր է ընտանիքի անդամներէն լսել մեր հաստատութիւններու կարեւորութեան մասին...:

Անցան մօտաւորապէս հինգ ամիսներ Հայաստանի «ժաշարանային հարցումի» դէպքէն ու պատահմամբ կը գտնուէի Լոս Անձելըս, բարեկամի մը պատկառութեան առիթով: Նկատի առնելով որ համացանցը այնքան փոքրացուցած է աշխարհը, մէկ անգամ իսկ չզգացի, թէ Թորոնթոյէն հեռու կը գտնուէի: Այդ շաբաթ Facebook-ի լրահոսս գրեթէ ամբողջութեամբ զբաղած է կարեւոր մէկ նիւթով՝ վերամուտ:

Հաւանաբար կը մօտենամ այն տարիքին, երբ պէտք է սկսիմ մտածել զաւակ ունենալու մասին, որովհետեւ ինձմէ մի քանի տարի մեծ բարեկամներուս Facebook-ի էջերը լեցուած էին իրենց դէ-

պի դպրոց ուղղուող զաւակներուն լուսանկարներով:

Կրնայ ըլլալ որպէս ամուրի իրաւունք չունիմ քննադատելու, բայց ինքզինք զսպելը դժուար է, երբ այս երեւոյթը ճիշդ դէմքիդ առջեւ է: Անոնք ուրախութեամբ կը բաժնէին նկարներ իրենց զաւակներուն դպրոցական տարեշրջանի առաջին օրէն. բնականաբար ես ալ պիտի բաժնէի այդ ծնողներուն ուրախութիւնը, տեսնելով իրենց զաւակներուն փայլուն դէմքերը, որոնք կը դիմաւորեն վերամուտը: Սակայն ուրախ չէի. ընդհակառակը՝ տխուր էի եւ քիչ մըն ալ յուսահատ: Անուագն հինգ նկար կամ գրութիւն տեսայ այդ շաբաթ նախկին աշակերտներու ծնողներէն, որոնք իրենց զաւակները (շատերը՝ նախակրթարանի կէս ծամբան հազիւ հասած) կը զրկէին հայկական վարժարանէ եւ զանոնք կը զրկէին այլ (հանրային կամ անձնական) վարժարաններ:

Չեմ կրնար բացատրել սրտնեղութիւնս, երբ երբեմն կը տեսնեմ այն ծանօթ մանկական դէմքերը: Չեմ ուզեր քննադատել, որովհետեւ կան յատուկ պարագաներ եւ պատճառներ, ոմանց զաւակները հայկական վարժարանէ զրկելու կամ օտար վարժարան զրկելու, սակայն պէտք չէ ստեղծել պատրուակներ եւ կեղծ պատճառներ:

Եթէ իսկապէս պիտի բարձր գնահատենք լեզուի կարեւորութիւնը, ուրեմն հարկ է որ ամէնօրեայ վարժարանին յարգն ու արժէքը չանտեսենք:

Ինքզինքս բախտաւոր կը սեպեմ, երբ մտածեմ այս բոլորին մասին:

Բախտաւոր եմ որ ունեցած եմ ընտանիք մը, որ մէջս սերմանած է այդ սկզբունքները, որ մղած են զիս հետաքրքրուելու մեր ժողովուրդի ապագայով, մեր մշակոյթով ու լեզուով: Բախտաւոր եմ որ հասակ առած եմ սփիւռքեան գաղութի մը մէջ, որ ունի ամէնօրեայ վարժարան, բազմաթիւ կազմակերպութիւններ, միութիւններ, հայ կեդրոններ եւ եկեղեցիներ, որոնք կը գործեն այն համոզումով, որ հայապահպանումը սուրբ գործ մըն է. որ առաքելութիւն է իրենց ըրածը: Ու իսկապէս այդպէս է: Առանց այդ հաստատութիւններուն, մեր գաղութը վաղուց անհետացած կ'ըլլար: Հպարտ եմ, եւ բախտաւոր, որ հասակ առած եմ այսպիսի գաղութի մը մէջ: Կարեւոր է սակայն, որ այս հաստատութիւնները շարունակեն ունենալ առողջ մարդիկ, առողջ սերնդափոխութիւն, առողջ մտածելակերպ, որ ապագային չանյետանան:

Շատեր կը պնդեն թէ ազգային ոգին լեզուէն անելի կենսական է ազգի մը գոյապայքարին մէջ: Հիշող է, որ միայն հայերէն խօսելով չէ, որ կրնանք հայ զգալ կամ կայուն պահել հայ ոգին, բայց հարկ է նաեւ գիտակցիլ, թէ որքան կարեւոր է մայրենի լեզուի պահպանումը իբր գոյատեւման երաշխիք: Լեզուի միջոցով է որ կը պաշտպանուի ու կը գոյատեւէ հայոց գրականութիւնը, մշակոյթը եւ ազգային ինքնութիւնը: Վերջապէս եթէ Սփիւռքի մէջ կ'ուզենք գոյատեւել, հարկ է անդադառնալ եւ ընդունիլ, թէ մեր լեզուն պահպանելով պիտի ըլլայ այդ մէկը:

Գիտակցինք թէ կարելիութիւնները կան լեզուն եւ ազգային նկարագիրը պահելու: Ընտանիքէն սկսեալ մինչեւ մեր գաղութային կառոյցները ու մասնաւոր մեր վարժարանները. բոլորը հիմնուած են եւ կը շարունակեն գործել մէկ նպատակով, մէկ առաքելութեամբ: Չանտեսենք մեր աչքերուն դիմաց գտնուող բարիքները: Հիշող ձեւով արժեւորենք եւ գնահատենք այն ինչ որ պէտք է գնահատուի: Չստեղծենք երեւակայական պատրուակներ կամ պատճառներ: Փորձենք մեր լաւագոյնը ընել ընդունուածը փոխելու:

Հար. տես. էջ 25

Ստորել կու տանք ՀՕՄԻ Վարժարանի Գոլոլեան նախակրթարանի 3րդ կարգի աշակերտներուն «Նոր Տարի» վերնագրով բանաստեղծութիւնները

Ես եւ եղբայրս արթնցանք,
Ու Կաղանդի նուէրներ տեսանք,
Մէկ վայրկեան իրար նայեցանք,
Յետոյ խնդացինք, ուրախացանք:

Մեր ծնողքին մօտ գացինք,
Շնորհաւոր Նոր Տարի ըսինք,
Առողջութիւն, յաջողութիւն,
Ուրախ օրեր մաղթեցինք:
Անահիտ Կարապետեան

Կաղանդ Պապա մեր բարի,
Նորէն եկար այս տարի,
Բարիքներով քո անգին,
Պիտի նշենք Նոր Տարին:

Տօնածառը գեղեցիկ,
Զարդարեցինք մենք այսօր,
Որ բոլորս միասին,
Նշենք ուրախ Ամանոր:
Էդգար Շահնազարեան

Նոր Տարին ահա եկաւ,
Մեզի համար նոր յոյս բերաւ,
Թող մեզ փայփայէ իր սիրով,
Եւ պարուրէ հաւատով:

Թող ըլլայ անհոգ տարի,
Տղաք-աղջիկ աշխարհի,
Ապրինք խաղաղ, երջանիկ,
Գալի բարի Նոր Տարի:
Վարդան Մանուկեան

Նոր Տարին կու գայ նորէն,
Եկէք տօնենք ընտանիքին հետ:
Համրենք ժամերն մինչեւ 12:00,
Յետոյ երգենք, պարենք ընտանիքին հետ:
Արինէ Ճամկեօզու

Ո՛վ չի սիրեր Նոր Տարին,
Մեծ ու պզտիկ, ծեր, երիտասարդ,
Կը հաւաքուին միասին,
Ուրախութիւն դէմքերուն:

Լեցուն-լեցուն բաժակներով,
Տեսակ-տեսակ մաղթանքներով,
Խաղաղութիւն կը մաղթեն:
Մարգ Աբելեան

Նոր Տարին մեծ տօն մըն է,
Որովհետեւ կը հաւաքուինք միասին,
Կ'ուտենք, կը խմենք ու կը պարենք,
Ու շատ լաւ ժամանակ կ'անցնենք:

Իսկ երբ գիշերը 12:00 ըլլայ,
Ամէն մարդ մէկ ձայնով կը պոռայ,
Բարի Նոր Տարի իրարու կը մաղթեն,
Եւ կը շարունակեն երգել ու պարել:
Նորա Թարգի

Նոր Տարին որ գայ,
Պաղն ու ձիւնը հետը կու գայ,
Պզտիկները կ'ուրախանան,
Որովհետեւ Կաղանդ Պապան կու գայ:

Նուէրները ուսին առած,
Գաւազանը ձեռքը բռնած,
Փոքրիկներուն բաժնետոմսով,
«Շնորհաւոր Նոր Տարի» ըսելով:
Հէլլի Էվընզ

Ահա եկաւ Նոր Տարին,
Ուրախութիւն բերաւ մեզի,
Կաղանդ Պապան այցելելով,
Խաղալիքներ կու տայ մեզի:

Թզուկները կու ան մեր տուն,
Կաղանդ Պապային կը տանի լուր,
Որ չըլլանք կաղանդին տխուր,
Խելօք կենանք ամբողջ տարի:
Օլիվիա Օյմաքաս

Կաղանդ Պապան շատ ուշ կու գայ,
Որ ես պարկած կ'ըլլամ:
Երբ կ'արթնամ, կ'ուրախանամ,
Նուէրներս մօտս կ'ըլլան:
Ալին Տաղեան

Ահա եկաւ Նոր Տարին,
Հետը բերաւ Նոր Բարին,
Ընկերներ եկէք ծառը զարդարենք,
Գեղեցիկ աստղ ու լոյսեր շարենք:

Ուրախութիւնը ամէնուս,
Մեր սրտերուն մէջ փափուկ,
Մեծ ու պզտիկ կրակին շուրջ,
Կը սպասենք Կաղանդ Պապուկը մեր մէջ:
Քամի Հաճիարթինեան

Կաղանդն աղուոր,
Եկաւ այսօր,
Իր հետ բերաւ նուէրներ նոր-նոր:

Տարին բոլոր,
Ես ամէն օր,
Կը սպասեմ այսօրն աղուոր:

Կը մաղթեմ այս Նոր Տարին,
Ըլլայ խաղաղ ու երջանիկ,
Յաջողութիւններով բացառիկ:
Անի Հրեշտակեան

Նոր Տարին որ գայ,
Երեխաներ խաղալիք կ'ուզեն ունենալ,
Կը յուսամ, որ այս Տարին,
Չմնայ պզտիկ, առանց նուէրի,
Իսկ ես կ'ուզեմ խաղաղութիւն,
Իմ հայ ազգս զօրանայ,
Ու հզօր ազգ դառնայ:
Գայանէ Յարութիւնեան

Նոր Տարի է ընկերներ,
Հաւաքուինք բաժակ պարպենք,
Ուրախ ըլլանք ու բարի,
Ու չմոռնանք անտէրին:
Եվա Մարդոյեան

Նոր Տարին ահա եկաւ,
Որ կ'այցելէ մեզ մէկ անգամ,
Հիմա տօնենք ու երգենք,
Դեկտեմբեր 31-նէ ըսենք:

Նոր Տարին դու մեզ բեր,
Խաղաղութիւն խելք ու շնորհք,
Ուրախութիւն, յաջողութիւն,
Խաղալիքներ գոյնզգոյն:
Սեպաստիան Վարդանեան

Նոր Տարին ուրախ տօն է,
Եղեմը զարդարելու ժամն է,
Նուէրներ ստանալու օր է,
Ուրախ զգալու պահ է:
Էվելինա Յակոբեան

Ահա եկաւ Նոր Տարին,
Իր գոյնզգոյն լոյսերով,
Մեզ բերաւ նուէրներ,
Ձմեռ պապին հետ ղրկելով:

Ձմեռ Պապա, Կաղանդ Պապա,
Շատ ուրախ եմ ես հիմա,
Կարմրուկ այտերդ համբուրեմ,
Ու մօրուքդ շոյեմ:
Գառնի Հիշոյեան

Նոր Տարին ուրախ տօն է,
Ընտանիքդ վայելելու օր է,
Խաղալիք նուէր ստանալով,
Երկար խաղալու ժամանակ է:
Մաքս Մաճարեան

Բարի երկար Նոր Տարի,
Քեզ կը սպասեմ,
Ամէն տեղ զարդարանքներ,
Եւ գեղեցիկ տօնածառեր:

Կաղանդ Պապա, դուն բարի,
Բարի եկար սիրելի,
Կ'ուզեմ քեզմէ այս տարի,
Խաղաղութիւն աշխարհին:
Մարիամ Պոյաճեան

Ուրախ-զուարթ ցատկաւորեմ,
Նոր Տարին դիմաւորեմ,
Խաղաղութիւն մենք խնդրենք,
Անտէրներուն միշտ օգնենք:
Լարա Տէր Մինասեան

Ես շատ ուրախ եմ,
Այսօր Նոր Տարի է,
Ընկերներս պիտի գան,
Ուրախ ժամանակ անցնենք:

Շատ խաղեր պիտի խաղանք,
Համով ուտելիք պիտի ուտենք,
Եւ 10էն – մէկ պտի համրենք,
Որ Շնորհաւոր Նոր Տարի ըսենք:
Մաթէօ Վիօ

Նոր Տարի կը սպասենք,
Ուրախութիւն կը խնդրենք,
Կը մաղթենք առողջ տարի,
Օրերը անցնի շատ բարի:

Աստուծոյ օրհնութիւնը,
Աստուծոյ յաջողութիւն,
Ազատ ու քաջ,
Մեր խաչերը առաջ:
Յակոբ Հարմանտայեան

Նոր Տարի եկաւ
Նոր Տարին եկաւ,
Ուրախութիւն բերաւ,
Ամէն տեղ ձերմակ եղաւ,
Ու մարդիկ ուրախ եղան:
Միլա Սերայտարեան

Եկէ՛ք, եկէ՛ք հաւաքուինք,
Նոր Տարին միասին տօնենք,
Երգենք, պարենք ուրախանանք,
Որ Նոր Տարին բարի ըլլայ:

Տարի մը ես վերջացաւ,
Շատ բարիքներ ստացանք,
Յաջողութիւն առողջութիւն,
Շատ ուրախ օրեր տեսանք:

Այդ բոլորը անցած են,
Շնորհակալ ենք անոնց համար,
Կ'աղօթենք որ շարունակուի,
Մեր լաւ կեանքը տեւական:
Նուշիկ Թոգճեան

Կաղանդ Պապան կու գայ սարէն,
Նուէրներ կը բերէ մեզ համար,
Մենք պիտի ըլլանք բարի,
Որ մեզի սիրէ միշտ:

Տօնածառը զարդարենք,
Դնենք աստղը զագաթին,
Երգենք, պարենք շուրջը ծառին,
Բարին մաղթենք բոլորին:
Էվա Շահվերդեան

Դարձեալ եկաւ Նոր Տարին,
Իր հետ բերաւ շատ բարիք,
Բերաւ նաեւ չիր ու չամիչ,
Պարկը լեցուն նուէրներ:

Ձեր Նոր Տարին շնորհաւոր,
Հեռու, մօտիկ բարեկամ,
Յաջողութիւն ձեր բոլորին,
Խաղաղութիւն հայ ազգին:
Ալէքսիա Թէլեան

Ահա եկաւ Նոր Տարի,
Բերաւ հետը ուրախ օրեր,
Տղաք, աղջիկ ուրախ զուարթ,
Կը սպասեն մեծ-մեծ նուէրներ:

Նաեւ կու գայ Սուրբ Ծնունդ,
Բոլոր աշխարհին կը տօնէ,
Յիսուս Մանուկ ծներ է,
Խաղաղութիւն բերեր է:
Էլենա Գրիգորեան

Ես կը սիրեմ Նոր Տարին տօնել,
Ընտանիքիս հետ աղուոր մը ծաշել,
Պարենք, երգենք ու խնդանք,
Լաւ ժամանակ ունենանք:

Պատրաստուինք 2017-ին,
Միասին դիտենք փայլուն ձիւնին,
Կաղանդ Պապան արդէն կու գայ,
Բարիներուն աղուոր նուէրներ կու տայ:

Երթանք նոր օրացոյց փնտրենք,
Շնորհաւոր Նոր Տարի ըսենք,
Ես ուրախ եմ, որ Նոր Տարին շուտ կու գայ,
Աստուած գիտէ ինչ բաներ պիտի տայ:
Տանիէլա Բէֆանիս

Ահա եկաւ Նոր Տարին,
Մենք կ'երգենք ուրախ զուարթ,
Ընկերներով կը հաւաքուինք,
Համով-համով ծաշեր կ'ուտենք:

Տօնածառին շուրջը բոլոր,
Մենք բոլորս կը պարենք,
Ու երբ ժամը 12:00 ըլլայ,
«Շնորհաւոր Նոր Տարի» կ'ըսենք:
Մեղրի Հարշաֆեան

Ահա եկաւ Նոր Տարին,
Մենք շատ սիրուն գեղեցիկ,
Եղեմին կը զարդարենք,
Շատ ուրախ ժամանակ կ'անցնենք,
Եւ Նոր Տարին կը դիմաւորենք:
Սոֆիա Աագեան

Նոր Տարին ես շատ կը սիրեմ,
Կու գայ Կաղանդ Պապան,
Տոպրակը լեցուն խաղալիքով,
Կ'ուզեմ, որ տայ շատ խաղալիք,
Աղքատ պզտիկներուն:
Սարինէ Կուլտինկ

Տօնածառերը զարդարուած,
Տուներու շուրջ լոյսերը վառուած,
Ամէն մարդ ուրախ-զուարթ,
Կը սպասէ, որ Նոր Տարին գայ:
Լիանա Աանուս

Նոր Տարին որ գայ,
Փոքրիկները կ'ուրախանան,
Նուէրները կը բանան,
Կը ցատկին ու կը խենթանան:
Արի Սուրատեան

Նոր Տարի, Նոր Տարի,
Հետդ բեր մեզ միշտ բարի,
Չիր ու չամիչ ու կաղին,
Խաղալիքներ թանկագին:

Տօնածառը զարդարեցինք,
Գոյնզգոյն լոյսեր դրինք,
Համեղ ծաշեր պատրաստեցինք,
Եւ Աստուծոյ փառք տուինք:
Լենա Մահուխեան

Նոր Տարին եկաւ, Յիսուսը ծնաւ,
Ձիւնը եկաւ ծառերը մերկացան,
Ու տներն ենք ինկան,
Եւ շատ աղուոր եղանակ դարձաւ:

Նոր Տարին Դեկտեմբեր 31ին,
Կը սպասենք ժամը 12-ին,
Համով-համով ծաշեր կ'ուտենք,
Ուրախ ժամեր կ'անցնենք:
Լուիզա Թօսուն

Ահա եկաւ Նոր Տարին,
Մեր ամենէն սիրած տօնը,
Տօնածառին շուրջ պարենք,
Երգենք ու զուարճանանք:

Թող ոչ մէկ մարդ ըլլայ տխուր,
Խաղաղութիւն ամենուն,
Չարը երթայ, բարին գայ,
Շնորհաւոր Նոր Տարի ըլլայ:
Էմին Պետրոսեան

Աշուն գնաց եկաւ ձմեռ,
Ու մենք ուրախ եւ անհամբեր,
Կը սպասենք մեր Կաղանդ Պապուն,
Որ կը բերէ մեզ Նոր Տարի,
Ու նուէրներ շատ գեղեցիկ:
Թէօ Նազարեանս

Ուրախ եմ Նոր Տարի է,
Նուէրներ առնելու օր է,
Խաղեր խաղալու,
Պարելու ու երգելու տօն է:
Մարիլին Էմմանեան

Հ.Մ.Ը.Մ. Տարեկան Պարահանդես
Homenetmen Toronto Annual Gala Night

Նախաձեռնութեամբ՝
Հ.Մ.Ը.Մ. Թորոնթոյի Վարչութեան

February 11th, 2017 | 11 Փետրուար 2017

Երեկոն պիտի խանդավառէ
HAROUT BEDROSSIAN
& **MICHALITSA**
Greek sensation

dinner & mezzes
adult: \$50 | children: \$25 | under 3: free

Հայ Կեդրոնի սրահէն ներս
Armenian Community Centre
45 Hallcrown Place
Ժամը 8էն սկսեալ

Sponsored by:
DESIGN BY
SEVAN
FINE JEWELLERY

for tickets, please call:
Albert Ajamian 416-704-3193 Hovig Jamgotchian 647-527-1476
Shoghag Jabrayan 647-226-6994

ELECT
HRATCH AYNEDJIAN
FOR CITY COUNCILLOR - WARD 42, SCARBOROUGH-ROUGE RIVER

CAMPAIGN OFFICE OPENING
You are cordially invited to kickoff the
Ward 42 Campaign to elect our next Councillor.
Friday, December 23rd, 2016
5:00 p.m. to 8:00 p.m.
Campaign Office: 4651 Sheppard Avenue East
(South east corner of Sheppard Ave E & McCowan Rd)
416-479-9665 - info@hratch.ca

You will be in great company with Raymond Cho and many other dignitaries from politics to local activists to community leaders. and more...
We welcome you, your family and friends with a variety of culturally sensitive food and drinks.

AS THE EXECUTIVE ASSISTANT TO COUNCILLOR RAYMOND CHO, I HAVE BEEN WORKING WITH YOU TO BUILD A COMPASSIONATE AND A CARING COMMUNITY. TOGETHER, WE HAVE BEEN BUILDING A BETTER SOCIETY. LET'S CONTINUE THE WORK WE STARTED.

Campaign Office: 4651 Sheppard Avenue East
(416) 479-9665 - info@hratch.ca - www.hratch.ca
#hratchaynedjian f/hratchaynedjianWard42

ELECTION IS ON MONDAY, FEBRUARY 13th, 2017

MILMANTAS
Immigration Services

FACING IMMIGRATION OR CITIZENSHIP ISSUES?

Please contact:
Dalia Milmantas, RCIC
T 647 342 7301
E info@milmantasimmigration.com
www.milmantasimmigration.com

EXPERIENCED IN CANADIAN IMMIGRATION SINCE 1999

Կազմակերպութեամբ՝
Թորոնթոյի Հայ Ակումբի
Միջօրեան Սանուց Միութեան
Թեքէան Մշակութային Միութեան
Պոլսահայ Մշակութային Միութեան
Նոր Սերունդ Բարեգործական Միութեան
Գանատա Հայաստան Առեւտրական Խորհուրդ
Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան
Համագային Հայ Կրթական եւ Մշակութային Միութեան «Գլաճոր» Մասնաճիւղի

Բանախօս՝
Ճեմ Օգտեմիր
Գերմանիոյ խորհրդարանի (Պունտեմալ) պատգամաւոր
Կանաչներ կուսակցութեան համանախագահ
Հայոց Ցեղասպանութիւնը ճանչցող բանաձեւի
համահեղինակներէն

Կը ներկայացնէ՝ **Րաֆֆի Պետրոսեանը**
Պատմական ակնարկ՝ **Զորեան Հիմնարկ**

Կիրակի, Յունուար 22, 2017
կ.է. ժամը 3:00 ին

Հայ Կեդրոն
45 Hallcrown Pl. Toronto ON M2J 4Y4

**TO ADVERTISE IN
CANADA'S ONLY
ARMENIAN MONTHLY
NEWSPAPER
CALL 416-878-0746**

HomeLife/Vision
Realty Inc.-Brokerage* - Realtor Member
*Independently Owned and Operated

Seda Bakhshian
Sales Representative

Cell: (647) 779-3660
Bus: (416) 383-1828
sedabakhshian@gmail.com
www.propertyca.ca

Crown Pastries
Fine Middle Eastern Pastries

Call (647) 351-2015

2086 Lawrence Ave. East
Scarborough, ON

#1 Baklava in Toronto

Specializing in pistachio, cashew, almond, walnut, and hazelnut baklava & other regional pastries and sweets. Everything is hand-made from scratch, using the finest ingredients and prepared fresh daily.

Enjoy our sweets delivered free straight to your home in Scarborough, with a minimum order of \$50.

BEINNAREN ESH AL ASHFUR BAKLAVA MAMMOUL SWEET CHEESE

**MERRY & HAPPY
CHRISTMAS & NEW YEAR**

**Շնորհակալ եմ Ձեր
Նոր Տարի Ծնունդ**

BOB SAROYA MP
MARKHAM-UNIONVILLE

SUITE 201 8300 WOODBINE AVENUE MARKHAM, ON L3R 9Y7 905-470-2024 BOB.SAROYA@PARL.GC.CA BOBSAROYA.CA

Dr. Anet Biuss D.D.S

Markham Dental Solutions

New Patients Welcome

- Crowns and Bridges
- Veneers
- Implants
- Extractions
- Root Canal Therapy
- Mercury Free Fillings
- Dentures
- Teeth Whitening
- Invisalign

Tel.: 905 475 7600 Fax: 905 475 4075 www.markhamdentalsolutions.com
18 Crown Steel Dr, Suite 109 Markham Ontario L3R 9X8

Գիտէիք թէ

Թաղման ծախսերը գրեթէ նոյնն են
եւ կախեալ՝ ընտանիքի
կատարած ընտրութենէն

R.S.KANE
FUNERAL HOME

Բարեւ « Ես ճոն Զէյնս եմ՝ R.S.Kane Funeral Home-ի նախագահը:
Եթէ յաւելեալ օգնութեան պէտք ունիք « խնդրեմ կապուեցէք մեզի հետ
Հեռ. 416-221-1159 Կամ e-mail: info@rskane.ca

DEVRY SMITH FRANK LLP
LAWYERS & MEDIATORS

Real Estate
Wills and Powers of Attorney
Estate Administration and Corporate Law

Robert P. Adourian
416-446-3303
robert.adourian@devrylaw.ca

Alleen Sakarian
416-446-3307
alleen.sakarian@devrylaw.ca

DSF 95 Barber Greene Road, Suite 100
Toronto, ON M3C 3E9
416-449-1400
www.devrylaw.ca

CASSANDRA HEALTH CENTRE

**ARMENIAN
MEDICAL CENTRE & PHARMACY**

Dr. Rupert Abdalian

Gastroenteology

Dr. Mari Marinosyan

Family Physician

Dr. Omayma Fouda

Family Physician

Dr. I. Manhas

Family Physician

Dr. H. Kavazandjian

Family Physician

Physioworx Physiotherapy

**DR. MARI
MARINOSYAN**

Family Doctor

Accepting New Patients

Located at Cassandra Health Centre
2030 Victoria Park Ave.

Please call 416-331-9111
to arrange an appointment

Vartan (PharmD, RPh), **Sarkis** (BScPhm, RPh) & **Maral Balian** (PharmD, RPh)

Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական
յատուկ տուփերու մէջ:

Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետետղականութիւն՝
անվճար:

Շաքարախտի քննութիւն:

Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար
սպասարկութիւն:

Տարեցների 10% զեղչ:

Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր
ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները:

Walk - in Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները
տեսնել առանց ժամադրութեան:

**WALK-IN CLINIC
ONSITE**

416-331-9111

Դիմեցէք մեզի
եւ պիտի դառնաք մեր
մնայուն յաճախորդը

2030 Victoria Park Ave. (south of Ellesmere)
North York, ON M1R 1V2

Tel: 416-449-2040

Fax: 416-449-2048

Hratch Aynedjian to Run as Candidate for Ward 42 In February By-election

“My cause, my vision is community building, making this a safer, better place for our families”

Hratch Aynedjian is running as candidate for the Ward 42 by-election which takes place Monday February 13, 2017. Advance voting is on February 4 and February 5, 2017.

TorontoHye had a chance to speak to Mr. Aynedjian:

TH: We know you have been involved with municipal politics for a long time. What made you decide to run for Ward 42?

HA: For me, it's about our families and this community, the community we call home. We need to continue to take care of our community and build on the successes of the former City Councillor, Raymond Cho.

This community needs someone who can look after it and ensure it continues to thrive. I am no stranger to Ward 42: I bring a demonstrated track record of successful accomplishments within the Ward and Toronto City Council, an intimate understanding of the issues in Ward 42, and the understanding of how things get done in Toronto.

I'm passionate about the community that I live in, that I am raising my children in and I want to ensure it has a viable future.

TH: What is your vision for Ward 42?

HA: Just over 40 years ago my family immigrated to Canada, like many families here in Ward 42. We are all immigrants. We came to this beautiful country to build a better life [which] we all have done or in the process of doing so. I grew up in Scarborough and Scarborough Rouge River has played an important part in my life. We are all responsible for this great city, it's economy and we should applaud ourselves for that accomplishment. This Ward has more immigrants than most other wards. We have people from every parts of the world - truly a multicultural place. And I want to have the privilege of continuing to work with each and every one of you to shape this ward, to continue to enhance this ward, and to ensure its prosperity. My cause, my vision is community building, making this a safer, better place for our families.

TH: There are a number of other candidates running in this by-election, what makes you the candidate of choice?

HA: That's a great question, I think each candidate brings something to the table, and voters need to decide what kind of individual they want representing them as their City Councillor.

I pride myself on my track record in

working with the community, my ability to get things done at the municipal and provincial levels, and that I have the understanding and experience of working between both levels of government. I have worked with every ethnicity, religion and political party. And most importantly, I've been involved in municipal and provincial politics for over 25 years. I think I can hit the ground running.

TH: How can someone help your campaign?

HA: There are two ways to help my campaign, come spend some time with me and knock doors, volunteer and join the fun.

Drop by my campaign office at Sheppard Avenue East.

I'm looking for people to make phone calls, canvass, drop off candidate information cards, and put up signs. Most importantly, we need everyone for advanced voting and election day to ensure we pull the vote. We have about 6 weeks before the by-election – you decide how often you want to come and help, but this can't be won without your support. The other way is through financial contribution.

Every donation of up to \$300.00 will receive a 75% refund from the city.

Hratch Aynedjian

Hratch Aynedjian is an active member of the Toronto Armenian Community. He has served as chair of the Armenian National Committee of Toronto. He is married with three children.

Aynedjian has been Constituency assistant to MPP David Warner and Executive Assistant to councilors Brad Duguid, David Soknicki, Raymond Cho, and Norm Kelly.

Ward 42: Steeles Ave, between Markham Road and Pickering Town Line, south to the 401 and the neighbourhood between Sheppard to McCowan Rd.

Armenian Community of Toronto Marks first Anniversary of the Arrival of Syrian Armenian Refugees

On December 10, the Armenian Community Centre (ACC) of Toronto marked the first anniversary of the first plane of privately sponsored Syrian newcomers that arrived in Canada. Coincidentally, the date also marks the day of signing the Universal Declaration of Human Rights in 1948.

The event had a large crowd of attendees including local and municipal politicians and was covered by the local and Canadian media.

Newcomers shared their experiences, the joys and struggles as they establish themselves and acclimatize to their new environment.

Present at the event were Federal MPs Arnold Chan, Bob Saroya, and Ali Ehsassi. MPP Soo Wong and Councillors Jim Karygiannis and Shelley Carroll, and City Councillor Candidate Hratch Aynedjian (Ward 42) and Richard Wex Deputy Minister of Refugee and Citizenship were also present.

The event was also attended by officials from COSTI Immigration Services, JVS, and Refugee, Sponsorship Training Programs and Immigration, Refugees and Citizenship agency.

The welcoming remarks were read by Marianne Davitjan, master of ceremonies, who invited new comer Talar Simonian to sing the national anthem. Later, she drew parallels

with the Georgetown boys who in 1923 were brought to Canada as an attempt to save the orphans from horrors of the Armenian Genocide and provide them with a safe haven. Canada can still pride itself as a place where immigrants and refugees are welcome – a safe haven strengthened by diversity and multiculturalism, she said.

Chairman of the Armenian Community Centre, Hagop Janbazian, thanked the attendees and gave praise for the huge amount of work and dedication that went into ACC sponsorship program.

Apkar Mirakian, ACC-SAH chair, thanked

the co-sponsors who helped out and even opened their homes to new comers; the donors who helped all new comers in their accommodation needs and the many volunteers who worked tirelessly and collectively to make the program work.

He also extended gratitude to the Canadian and Ontario government employees who worked throughout their holidays, around the clock and readily answered to all the needs that arose along the way.

New Comers Hour Saraydarian, Maral Melconian, Ohannes Mouradian, Kevork Chilingirian, Ohannes Tchamichian and Dr.

Vanig Garabedian spoke about their emotional journeys to Canada and experiences finding jobs and acclimatizing to life in Toronto.

Davitjan had a especial word of thanks to the many employers in the Greater Toronto Area for providing employment opportunities to many newcomers, including Rex Power Magnetics, Beuriti's Grand Café, Lara's Restaurant, Adonis, Paramount Fine Foods, Arz Fine Foods, MD Persician, Canada Goose, CRS – Custom Rapid Solution, Satin Flooring and many more.

She also provided an update about the current status of the newcomers: Nearly all are currently employed while three people have started their own businesses. All of the school aged children and youth are enrolled in the Canadian school system (82% are enrolled in English Language Classes). 500 have obtained drivers licenses (either G1 or G2). Also, there have been 7 marriages, 6 births and 15 christenings and baptisms.

It worth noting that from December 10, 2015 to December 10, 2016 Armenian Community Centre SAH has privately sponsored 2500 (400 families) Syrian Armenian New Comers and currently there are approximately 400 applications in process.

Cilicia Catholicosate Files Appeal in European Court

On December 7, the Armenian Catholicosate of Cilicia officially filed the application to reclaim the historical headquarters of the Holy See of the Great House of Cilicia from Turkey to the European Court of Human Rights (ECHR).

Following its submission, a press conference took place, which featured European Armenian Federation for Justice and Democracy (EAFJD) President Kaspar Karampetian, Representative of Catholicos Aram I Archbishop Kegham Khatcherian, professor of international law Nora Bayrakdarian, Catholicosate team coordinator and adjunct professor of religion and ethics Teny Pirri-Simonian, and international lawyer and professor at McGill University Payam Akhavan.

After Archbishop Khatcherian conveyed the message of Catholicos Aram I, Akhavan

discussed the importance of the claim and how the case was about the property rights of the church and the right of religious worship. “[The case] entails the right of the church to restore ownership, possession, use, and restoration of the monastery for the purposes of religious worship,” Akhavan said in his address.

Pakhavan said that the case was inspired by the 2011 conciliatory remarks made by the Turkish government, which invited religious minorities to return to Turkey. These comments encouraged Aram I to send a letter in 2011 and 2013 demanding to return the estates of the Sis Catholicosate, however the letters remained unanswered.

A case was then filed to the Constitutional Court of Turkey, however the court decided not to proceed with the case and banned the church from having access to property records.

Pakhavan explained how the current status of the property was just a pile of rubble, but if given under the right ownership, could become a cultural attraction and a center for religious worship in the Middle East. “Anticipation will take several months. We have waited 100 years, and are willing to wait several months more for justice,” said Pakhavan.

Meanwhile, Dr. Pirri-Simonian addressed two significant attributions of the case, which included its value of promoting multiculturalism and inter-religious dialogue in the Middle East and encouraging Islamized Armenians to come forward and reveal who they are.

Following the remarks by the distinguished speakers, a variety of questions were asked regarding the precedence the case can set for other minorities; whether this will contribute to the political game between the European

Union and Turkey; and if the council was prepared to accept a ruling from the court that did not fully comply with their expectations.

Pakhavan said that given their arguments, he would be very surprised if the court denied the right to the possession and use of the property. “The main claim is property rights under Article 1 of Protocol 1 to the European Convention and the supplementary claim is to the right of religious worship... I would be very surprised if the European Court of Human Rights would say that we are going to deny the right of the Christian minority, which has specific rights under the Lausanne treaty to go to a place of worship,” said Pakhavan.

Several other factors, including the current election going on for a Patriarchate in Istanbul, details into property rights, and the lasting impact it could have in the Middle East were discussed as well.

Armenia Needs Syria Migrants, Says Prime Minister Karapetyan

(RFE/RL)- Armenia's government will do its best to ensure that the thousands of ethnic Armenian refugees from Syria stay in their ancestral homeland for good, Prime Minister Karen Karapetyan said on Thursday.

"We will provide every support to all those programs that are aimed at keeping Syrian Armenians in Armenia," Karapetyan told Syrian Armenian entrepreneurs in Yerevan.

"As a matter of fact, you have changed the culture of doing business and providing services in Yerevan and your success is extremely important to us," he said.

Syria was home to up to 80,000 ethnic Armenians before its bloody civil war that broke out in 2011. The mainly middle-class community has shrunk dramatically since then. Around 20,000 Syrian Armenians have taken refuge in Armenia alone.

Many of them have been struggling to make ends meet in the unemployment-stricken country. Some have opened small businesses such as restaurants and manufacturing firms, drawing on their business experiences in Syria.

The cash-strapped Armenian government has encouraged that entrepreneurship by subsidizing business loans extended by local commercial banks to Syrian Armenian

businesses. About 60 such firms showcased their products at a German-sponsored exhibition in Yerevan in May.

But with Armenia's economy still reeling from a deep recession suffered in 2009, many Syrian Armenian entrepreneurs are struggling to survive. Some of them frequently complain about the country's problematic investment climate and a lack of government assistance.

Karapetyan met with a group of such businesspeople to discuss problems encountered by them and ways of addressing them. Diaspora Minister Hranush Hakobian and several other senior government officials also took part in the meeting.

"The Syrian-Armenian businessmen focused on the activities of the Union of Syrian Armenians NGO, stressing the need to boost local production and exports, improve the terms for lending and the legislative field, as well as on other priority issues," read a government statement on the meeting.

Karapetyan urged them to submit their business proposals to the Armenian Ministry of Economic Development. "The Premier gave instructions to the agencies concerned on a number of issues raised at the meeting and expressed readiness to discuss with Syrian

Syrian Armenians sell jewelry items and other handicrafts manufactured by them at an annual government-sponsored fair in Yerevan, 8Dec2016.

Armenian businessmen any question relevant to their business activities," added the statement.

Visiting the United States in March, President Serzh Sarkisian said Armenia is ready to receive more Armenian refugees from Syria. He urged the affluent Armenian Diaspora in the U.S. and Europe to assist in

their resettlement.

"Of course, it is painful for us to see the destruction of an Armenian community in the Middle East," Sarkisian said in a speech in Boston. "But maybe it would be the least of evils if the overwhelming majority of the community members established themselves in their [ancestral] homeland."

Third Online Conference of Armenian Researchers, Students in China a Success

The Third Online Conference of Armenian Researchers and Students in China was held on November 27, 2016. The goal of the Conference is to help establish contacts between Armenian researchers and students in China, consolidate this major intellectual resource, and optimally present Armenian scientific thought in the Far East.

During the Conference, Dr. Mher Sahakyan (China-Eurasia Council for Political and Strategic Studies) talked about how the experience of South Korea could be used to further Armenia's development. Ruben Gini (Andin Foundation) shared a story about items excavated in Gyumri that can shed light on the relations between the Chinese and the Armenians. Dr. Mikael Ayrapetyan (Pedagogical University of Tianjin) talked about joint programs of the Secrets of Armenia Program and the Armenian Community of China that help make Armenian classical music popular in China. Anahit Parzyan (University of Nanjing) made suggestions for a strategy to create a unified digital market in the Eurasian Economic Union.

Saren Abgaryan (Jiatong University of Shanghai) presented about the importance of China's accession to the World Trade Organization, while Robert Tsaturyan (Renmin University) talked about current trends in contemporary Chinese literature.

Mary Knyazyan (Beijing University of Foreign Languages) spoke about formats for the creation of an Armenian-Chinese dictionary. Araks Nersisyan (Central Ethnographic University of China) gave a speech devoted to the traditional use of Chinese silverware. Dr. Hermine Hovhannisyan (Hong Kong University) presented her observations on the latest innovations in the field of programming.

In her speech addressed to the participants of the Conference, the Armenian Minister of Diaspora Hranush Hakobyan said "The organizers plan and hold this Conference with a heartfelt attitude and a high sense of responsibility. All this helps revitalize the activities of the researchers and students in China. I would cordially like to express my appreciation to Mher Sahakyan, who helped hold this major event, which is honorable for young Armenians in any country."

In turn, Sahakyan, the President of the Armenian Community of China, mentioned, "We must remember that he who excels others with knowledge will win in the 21st century. This Conference is another attempt to consolidate Armenian scientific thought in China for the benefit of the Homeland."

Stability Could Lead to the Return of Aleppo-Armenians

Consul General Tigran Gevorgyan visits an Armenian elderly home in Aleppo, Syria (Source: Public Radio of Armenia)

Armenian neighborhoods of the newly liberated Aleppo have remained calm while community's schools continue to remain open.

Armenian News outlets reported that Armenians rushed to check on their homes and factories that were in the areas under direct control of the armed groups throughout past years.

"The recent events have provided hope for the Armenian community of Aleppo, that the end of the war has arrived. This marks the beginning of the reconstruction process of [the Armenian] neighborhoods," Consul General of Armenia in Aleppo, Tigran Gevorgyan, told the Armenian Weekly's Ani Avetyan.

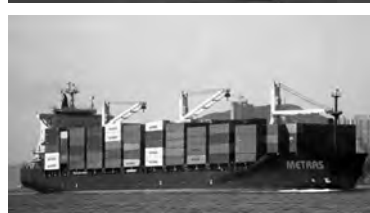
According Gevorgyan, Armenian schools

and community organizations have continued to operate normally despite ongoing violence.

While Gevorgyan noted that it is still too early to discuss the return of Aleppo-Armenians, he said that many will want to return once peace and stability are established.

"I believe that once there is stability and peace in the region, many will want to return," Gevorgyan said.

The Armenian Consul in Aleppo is one of the only foreign representatives that remain in the war-torn city. Consul General Gevorgyan has been in Syria since the start of the Syrian Civil War—initially he was stationed in Damascus and later in Aleppo, where he has been for the last three years.

Your Most Reliable Transportation Partner To/From Armenia & Worldwide

- Ocean, Air & Land Int'l Transportation
- Door to Door Services Available
- 20', 40', LCL and Break-Bulk
- Insurance Coverage
- Export Documentation, Letters of Credit Handling and Banking Negotiations
- Dedicated Agency Network Worldwide

METRAS

SHIPPING & FORWARDING INC.

2175 Sheppard Ave. E.
Suite 215 Toronto ON, M2J 1W8

Tel.: 416-497-0377

Fax: 416-497-0783

info@metrasshipping.com

www.metrasshipping.com

Don't forget the big things!

By Talyn Terzian Gilmour

By the time you read this...it's likely we're into 2017 already...and what changes have you made?

Last year marked some unbelievable changes: the images pouring out of Syria topped a new level of gut-wrenching gruesomeness, a truck ploughing into an innocent Christmas market in Berlin and, yes, a playboy TV personality actually made it to the White House. Now, whatever your views – humanity has been shaken to its core. I will not comment with my own personal position: I've long learned my lesson that politics and religion are the quickest route to discord. However, I do believe that there is a bright light in there somewhere...Trump's ascension to Presidency while unbelievable does illustrate that which we often forget, anything is possible.

As part of the inherent good in our society, I believe that we all have a duty this year in 2017 to be more and do more and especially to think more about others. To think about those who are less fortunate than we. To view differences as enhancements and not barriers. To celebrate the extraordinary and to try our very best to not fear the unknown, but take a step towards it.

Recently I saw a wonderful ad by Amazon – a priest and an imam, both friends, end up buying each other the same gift. In one genius stroke the marketing group at Amazon leaves you feeling that there's room for everyone and everyone's belief on this planet.

It is now about 18 hours since I started writing the above and as luck would have it, the universe has plucked me out of my 'magnanimity' and once again thrown me into the pits of life. Yes, for the past 17 hours I have cleaned vomit from every crack and crevice of my home, get down on bended knees and scrub every surface, and wash everything including a very large, luxurious king duvet.

It's amazing how quickly 'life happens'. One moment I'm posting a photo of me and Mr. Niceguy preparing for a family feast and reflecting upon my good fortune for living in a country with no war, the rule of law on the brink of my favourite day in the whole year (Xmas eve) and in one fell swoop, gastroenteritis. And not mine either.

It seems this is the pattern in life. Big things take a back seat to the little ones. And somehow, the little ones become the much bigger things, while the big things just, well, "happen over there." But I think it's ok...sometimes...especially when you're trying to get the sick smell out from your rug – yes, that happened too!

Because those little things count...and

I daresay, they count just as much as the big things. Mr. Niceguy and I have often had an interesting repartee about things – like how my perspective can sometimes...well...be skewed. Quite frankly, I believe his can be quite skewed too...albeit in the opposite direction. Like when the nearly 7 year old projectile vomited all over the kitchen floor and the "splash and splatter" wound up all over the kitchen cabinets – even the ones behind him. And here's a holiday scene for you, the poor little guy was standing in a puddle of, Hey! When did he even have rice? I don't recall giving him any rice in the past two days!! And what do you suppose that green stuff is?!

I was frozen to my spot. Couldn't believe what I was seeing – I mean that stuff was coming out with such brute force reminiscent of a volcanic eruption. While Mr. Niceguy lifted 7 year old and proceeded to place him, clothes and all, into a tub, I muttered and cursed and pleaded with the powers that be, "oh, why me???" and to please end my torture – to just let me get on peacefully with my small existence and the planning of my beloved family dinner.

In one fell swoop I was at the computer googling what was wrong with my little guy and did it merit a trip to the hospital...while Mr. Niceguy, as cool as cool can be, cleaned our boy up, put him to bed, covered every surface with spare sheets and towels (AARRGHHH!) and simply carried on.

This pattern was repeated all night long. I, woe is me-ing, and Mr. Niceguy just managing the situation at large.

Now, about 18.5 hours later, life has completely turned back around: Mr. Niceguy is peeling potatoes, my roast is nearly done, my cheese beuregs are making the house smell divine, the 10 year old is still as happy as a kid can be on Xmas eve and the 7 year old is making a tremendous recovery. All despite my lack of sleep, two-or-so minor mental breakdowns, and the (very prudent) cancellation of some guests' attendance.

So as I prepare to sit for my Xmas eve meal in less than 3 hours...by the time, reader, you finish reading my article, you will be well into 2017, and there will be big things and little things and the little things will seem like big things, while the big things happen over there...

I hope each and every one of us remember the more important things, particularly when our little things stop being big things: to make every moment count, to stick to our resolutions (they are really our deepest desires, I believe – like my desire to be 10 pounds lighter like I was at the start of 2016) and above all, to remember to have the Xmas spirit last throughout the year.

Wishing you a great start to 2017!!

'We Are Egyptian Armenians' – The History of the Armenian Community In a Film

The documentary 'We Are Egyptian Armenians,' directed by Waheed Sobhi, relays the history of the Armenian community in Egypt as recounted by many of its members and supported with archival materials including photos, videos and paintings.

The film, created in cooperation with scriptwriter Eva Dadrian and researcher and executive producer Hannan Ezzat, was screened at the Cairo International Film Festival 2016.

The documentary also participated in the International Documentary Film Festival in Amsterdam and the Karama Human Rights Film Festival in Jordan.

The film is set to be screened in Egypt, the US and Canada.

Ahram Online sat down for an interview with the filmmakers Sobhi, Dadrian, and Ezzat.

"There are many ways to make a film about the Egyptian Armenians. We chose to focus on their history in Egypt, and their contribution to Egyptian history and society.

The film has many archival images and videos as well as information relayed by a narrator," director Waheed Sobhi said in an interview with .

"We wanted to show the many different aspects of the Armenian community, their contributions to Egyptian history, and so on. It is like a panorama of the Armenian community in Egypt. This film may even invite more research and more work on the Armenian community in Egypt," the director said.

\$3 Million Raised at Children of Armenia Fund Gala

Honored Survivors of the Armenian Genocide and Survival Pictures' "The Promise"

NEW YORK—Children of Armenia Fund founder Dr. Garo Armen, Honorary Chair Tony Shafrazi, actor Leonardo DiCaprio, artist Tigran Tsitoghdzian, Emmy and Tony Award-winning actress and Master of Ceremonies Andrea Martin and many more notables were among the 400 guests at this year's 13th annual COAF Gala at Cipriani.

The Gala celebrated Armenia's heritage, people and culture while paying tribute to the dedicated and talented team working to address the country's ongoing challenges.

Oscar-winning Director Terry George and Producer Eric Esraïlian accepted the 2016 Humanitarian Award, honoring the survivors of the Armenian Genocide. Their important new film, Survival Pictures' The Promise, stars Christian Bale and chronicles the time when world war was looming and the Ottoman Empire was crumbling, the era that began the decades long degradation of Armenian culture and loss of life.

The program opened with lively performances by the very children that COAF has worked so hard to help, including a piano performance by 10 year old Tigran Mardanyan, a vocal performance by 8 year old Ani Margaryan, and an eloquent speech from 17 year-old Khanum Gevorgyan who spoke of how COAF has dramatically changed her life.

The evening also featured an exciting live auction of artwork from major names including Richard Prince, Kenny Scharf and Joe Bradley, and was called by world famous auctioneer Simon de Pury. DiCaprio purchased a \$65,000 painting by renowned American artist Joe Bradley.

The evening raised \$3 million, the majority of which will go to completing COAF's SMART expansion.

Thirteen years ago, COAF began a mission to improve Armenian life at the national, local and individual levels. Using education as the springboard to success, COAF found opportunity amidst tragedy, growth amidst destruction and hope amidst a seemingly undefined future. Today, they celebrate the first generation of COAF graduates, a group of healthy, educated, entrepreneurial young adults, who are the promise for Armenia's future.

DEVRY SMITH FRANK LLP LAWYERS & MEDIATORS

Real Estate
Wills and Powers of Attorney
Estate Administration and Corporate Law

Robert P. Adourian
416-446-3303
robert.adourian@devrylaw.ca

Alleen Sakarian
416-446-3307
alleen.sakarian@devrylaw.ca

95 Barber Greene Road, Suite 100
Toronto, ON M3C 3E9
416-449-1400
www.devrylaw.ca

Խմբագրության կողմէ

«Թորոնթոնիայ» պարասխանապու չէ
իր էջերուն մէջ լոյս տեսած ծանուցումներու բովանդակութեան:
Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները
ենթակայ են որոշ խմբագրումի:

Time to Cure Armenia from 'Levon the Virus'

By Haig Kayserian

It is truly a sad reality that Levon Ter-Petrosyan's name remains a relevant part of the Armenian political vernacular.

The first President of Armenia's current Republic, who was forced to resign in 1998—two years after the first recorded rigged elections since independence from the Soviet Union in 1991—recently spoke at the Armenian National Congress's convention, where he accepted to lead his party's ticket in the upcoming Parliamentary elections scheduled for April 2017.

"Ter-Petrosyan the President" was noteworthy as arguably the most unpatriotic of leaders Armenia has ever had, while at the same time being a dream for foreign powers wanting to influence the future of Armenia and Artsakh (Nagorno-Karabagh/NKR).

First, to the delight of these foreign powers, he displayed an open preparedness to hand back Armenian-liberated Artsakh territories without any prerequisite acknowledgement of independence. This act of benevolence would be in exchange for "peace" and "good neighborly relations" with Turkey and Azerbaijan.

Second, to pave his path to deliver such an unacceptable policy to the Armenian world, he expelled the Armenian Revolutionary Federation (ARF) and imprisoned the party's members. This was despite the fact that the ARF was and remains the largest political party in the seven million-strong Armenian diaspora.

Finally, his falling out with Artsakh war veterans (including his

successor Robert Kocharyan), who were gaining additional political influence in Armenia, led to his forced resignation.

Ter-Petrosyan, reincarnated once again (the last incarnation led to the deadly protests of 2011), rose to the podium his party's convention, to outline the Armenian National Congress's policies for the Parliamentary elections. His leadership of the Congress ticket means that he would become Prime Minister should his party win in April 2017—a position that would be critical by April 2018, when the Presidency evolves into a mere ceremonial role under Armenia's adopted constitutional reforms.

For this return to political life, one would have thought that Ter-Petrosyan would have learned from his past experiences. One would have hoped that he would have a better reading of his constituents' will after the unification of the Armenian world when Azerbaijan attacked Artsakh in April.

Well, if one thought and hoped for these things, one would have been very disappointed after listening to his 57-minute speech.

In this speech addressed to party faithful, Ter-Petrosyan decided to defend his legacy, particularly his "peace now" initiative, which was peace with Azerbaijan regardless of the cost of independence for Artsakh.

He said: "Had we gone down the path we suggested in 1997, which is the same proposal currently on the table [by major powers at the insistence of Azerbaijan], we would be living in a prosperous Armenia today.... The day after signing such an agreement, our relations with Turkey would be back on track with

open borders. We would have no fear of war."

According to Ter-Petrosyan, the proposal suggested in 1997 and again on the table today for President Serge Sarkisian to consider, is the return of the Nagorno-Karabagh Republic to the state of Azerbaijan. This would ensure a return to diplomatic relations between Armenia and Azerbaijan, and a subsequent negotiation for what comes next.

The best case scenario of "what comes next" for Armenians is apparently a future referendum on an unspecified date, which would grant Artsakh some level of autonomy ultimately under Azerbaijan's rule. Or, if the Armenian side is very lucky, the referendum could grant Artsakh the independence that it currently already has.

Luck, however, will likely not come to fruition, as Azerbaijan will seek to include Azeri votes to skew the results of any such referendum towards its favor.

Ter-Petrosyan added: "The primary reason that citizens are emigrating from Armenia in droves is the threat of continued war rather than the social or economic issues facing the country, such as corruption."

He dismissed individuals and parties who have a more patriotic approach to the future of Artsakh as "not-one-inch of land-ers" («voch mi tiz hohaganner»), referring to those on the farthest extreme from himself, who say that they refuse to give up any inch of the liberated territories to Azerbaijan. Ter-Petrosyan ignores this group as "impossible dreamers." He paints himself as the "realist."

Away from Ter-Petrosyan's virtual realism and in reality, there is a majority in Armenian public life who sit somewhere in between the two extremes of "Levon the foreign power's ideal mouthpiece" and the so-called "impossible dreamers who will give up nothing." The argument in the middle seems to settle on a point that negotiations for land exchange will begin once Azerbaijan has formally recognized the independence of Artsakh. This guarantees Artsakh's right to self-determination and verifies its current independence.

Despite this being the most

consensual position in the public debate, it was not even presented by Ter-Petrosyan in his speech. He preferred to read from the script of the foreign powers, being guided by their petro-dictator partner and serial-butcher of Armenians in Artsakh, Azerbaijani President Ilham Aliyev. At one point, Ter-Petrosyan even referred to Aliyev as "a rational-thinking political operator".

Many may smile in the belief that this diatribe by Ter-Petrosyan at his party's convention tucks him into the corner of irrelevance in the eyes of the Armenian voters. There is definitely an argument to be made there, as most Armenian voters do not trust Ter-Petrosyan and recognize him as the founding father of rigged elections, while a majority have raised their collective voices at any weakness in any Armenian administration's position regarding Artsakh.

However, Ter-Petrosyan was not pitching to Armenian voters. He was pitching to foreign powers, like the United States and possibly Russia, who would love to have a leader ready to read their scripts when sitting in Armenia's seat at the Artsakh negotiation table.

While these powers do not get a literal vote in Armenian elections, they have shown they can sway elections in many smaller countries that are not their own. They have been flexing their muscle in Armenia in anticipation to organize and support a leader fitting Ter-Petrosyan's mold; one who will destroy the liberation of Artsakh with a promise of "peace now, and then perhaps something else later... or perhaps not."

Ter-Petrosyan is a political virus and one cannot afford to underestimate viruses.

Armenian voters need to be very wary that there are well-resourced foreign players who will do all in their power to turn "Ter-Petrosyan the virus" into "Ter-Petrosyan the epidemic" and therefore "Ter-Petrosyan the Prime Minister" come the April 2017 elections.

Armenia must unequivocally reject Levon Ter-Petrosyan once again, and this time embarrass him into a final, irrecoverable defeat.

(Armenian Weekly)

Armenian Parliament Allows Party Switching

(RFE/RL)- The Armenian parliament voted on December 16 to allow its members to formally defect from political parties that helped them win parliament seats.

The National Assembly also empowered parliamentary factions to expel dissident deputies from their ranks.

The two measures are part of the new statutes that will regulate the work of the next assembly to be elected in April.

Under the existing statutes, only a limited number of deputies are allowed to leave their parliamentary factions representing various parties. They have to have been elected to the 131-seat legislature from one of Armenia's 41 single-seat constituencies or held one of the top three places on the electoral lists of those parties. There are no such restrictions in the new statutes.

The parliament approved the changes after a heated debate that cut across party lines. They were criticized by some opposition deputies and their pro-government colleagues.

De facto party switching has not been uncommon among Armenian lawmakers. The Armenian National Congress (HAK), an opposition party that won seven parliament seats in the 2012 parliamentary elections, is a case in point.

Three of those seats are held by deputies who have severed their links with the HAK in recent years. The current statutes require them to resign from the National Assembly if they were to formally leave the HAK faction.

Another opposition party, Zharangutyun, is nominally represented in the parliament by four deputies. Only one of them maintains an official or unofficial allegiance to the party. The three others have fallen out with the Zharangutyun leadership.

New Armenian Opposition Bloc Formed

(RFE/RL)- Three Armenian opposition parties critical of Russia formally agreed on Monday to set up an alliance that will challenge the government in parliamentary elections slated for April.

The Hanrapetutyun (Republic), Bright Armenia and Civil Contract parties said they will not only contest the election with a common list of candidates but also negotiate on their possible transformation into a single party.

The three groups have yet to decide who will top that list and thus be the still-unnamed bloc's candidate for the post of Armenia's prime minister. Civil Contract officially nominated its de facto leader Nikol Pashinian's candidacy for the post earlier this year.

Pashinian made clear that his party is "not bound" by that decision. "In this context, all discussions have

to start from scratch," he told reporters. "None of the parties intends to impose some decisions on its partners."

"We are confident that we will reach a common denominator as a result of discussions," he said after the chairmen of the three parties signed a memorandum on the creation of the electoral alliance.

Hanrapetutyun and Bright Armenia have a pro-Western orientation, while Civil Contract advocates a more neutral Armenian foreign policy. Still, Pashinian has opposed Armenia's membership in the Russian-led Eurasian Economic Union.

The joint memorandum says that the three parties will strive for a "European model of the democratic, rule-of-law and social state" in Armenia and are strongly committed to the country's "sovereignty." But it

does not elaborate on the new bloc's foreign policy orientation.

The Hanrapetutyun leader, Aram Sarkisian, said at the signing ceremony that he and his opposition allies agree on "geopolitical" and "strategic" issues. He did not go into details.

Hanrapetutyun was a key opposition force in the 2000s but has kept a low profile in recent years and is not represented in Armenia's parliament. Its leader served as prime minister in 1999-2000.

Both Pashinian and the Bright Armenia leader, Edmon Marukian, are members of the current National Assembly. The two men aged 41 and 35 respectively traded bitter recriminations ahead of a recent municipal election in Vanadzor, the capital of the northern Lori province and the Bright Armenia stronghold. In particular, Pashinian questioned

Leaders of the opposition Civil Contract, Bright Armenia and Hanrapetutyun parties announce the creation of an electoral alliance in Yerevan, 12Dec2016.

Bright Armenia's opposition credentials.

Both men downplayed the spat on Monday, with Pashinian saying that their disagreements have been "broadly overcome."

"We were criticized not only for being intransigent but also for not uniting," Marukian said. "Having discussed and put all that aside, we are stepping onto a new and very important path."

Armenian, Iranian Leaders Agree On Closer Ties

Iran will increase exports of natural gas to Armenia and deepen broader economic ties with its Christian neighbor, Iranian President Hassan Rouhani said during an official visit to Yerevan on December 21.

Rouhani also called for a peaceful settlement of the Nagorno-Karabakh conflict after talks with his Armenian counterpart Serzh Sarkisian. The latter again praised Tehran's "balanced" stance on the unresolved conflict.

"We consider the Republic of Armenia a friendly country and want to make our bilateral relations even warmer and closer," Rouhani said in his opening remarks at the talks. "Our countries belong to the same culture and civilization. Relations between our peoples have always been cordial and friendly."

In an ensuing joint statement, the Armenian and Iranian presidents said they "reaffirmed their determination to further expand bilateral relations." They singled out joint energy projects planned or already implemented by the two neighboring states.

"We must do everything to utilize the full potential of Armenian-Iranian relations in the coming months and years," Rouhani told a joint news briefing with Sarkisian. "We currently have good relations in the energy sector but have decided in the course of this visit to further develop cooperation in this area."

In particular, he said, the two sides agreed to increase Iranian gas supplies to Armenia. Iran will also serve as a transit route for Armenia's gas imports from Turkmenistan,

added the Iranian leader. He did not specify the volume of additional gas supplies sought by Yerevan.

Armenia currently imports up to 500 million cubic meters of Iranian gas annually through a pipeline built in 2008. By comparison, its gas imports from Russia total around 2 billion cubic meters.

The Armenian government signaled plans to buy more gas from Iran earlier this year. A government delegation met with representatives of Iran's National Iranian Gas Export Company for that purpose in Tehran on October 31 and November 1.

Armenia has until now paid for Iranian gas with electricity delivered to the Islamic Republic. This swap arrangement is due to be expanded significantly after the construction of a third transmission line connecting the Armenian and Iranian power grids. It is slated for completion by 2019.

Sarkisian and Rouhani stressed the importance of the new line in their joint communique. The statement also reaffirmed Yerevan's strong support for the signing of a free-trade deal between Iran and the Eurasian Economic Union, a Russian-led trade bloc which Armenia joined two years ago.

One of the five Armenian-Iranian agreements signed during Rouhani's visit calls for a "joint use" of the sole border crossing between the two countries. It was not immediately clear whether this has to do with a "free economic zone" which is expected to

President Sarkisian and Rouhani meet in Yerevan, December 21.

be created along Armenia's border with Iran. Armenian officials have said that Iranian entrepreneurs will be able to set up manufacturing firms in the tax-free zone.

Rouhani and Sarkisian also discussed regional security -- and the Karabakh conflict in particular -- at their meeting held before the two men opened an Armenian-Iranian business forum in Yerevan.

"Azerbaijan and Armenia are our partners and we hope that it will be possible to achieve a lasting peace in Karabakh through

negotiations," Rouhani told the press. "Such a peace is in the interests of all regional states. There is definitely no military path to achieving peace."

"We highly appraise Iran's balanced position on the solely peaceful resolution of the Karabakh problem based on international law," Sarkisian said for his part. "We reaffirmed that there can be no military solution to the Nagorno-Karabakh conflict and emphasized the inadmissibility of any action aimed at spreading tension and instability in the region."

Armenia-Iran Business Forum Spotlights Trade, North-South Corridor

Sarkisian and Rouhani at the business forum in Yerevan.

(Arka)—The fourth Armenian-Iranian business forum in the last 12 months organized as part of Iranian President Hassan Rouhani's official visit to Armenia kicked off in Yerevan on December 21.

According to Armenia's First Deputy Minister of Economic Development and Investments Garegin Melkonyan, it is important to show Iranian businessmen the opportunities available to them in Armenia. He said the removal of sanctions against Iran has created good preconditions for the implementation of mutually beneficial projects.

He said the business forum should become a powerful stimulus for the development and strengthening of the Armenian-Iranian trade and economic ties, prompted by the liberal legislation of Armenia, which provides the Iranian businessmen with the same rights as the citizens of the country.

"Armenia is also attractive in terms of the possibility of entering the markets of the Eurasian Economic Union (EEU)

and the EU. As a member the EEU Armenia enjoys benefits for exports of raw materials. Great opportunities are opening up for Iranian businessmen who want to become residents of free economic zone in Armenia. They will work in favorable conditions, and their products will be exported as produced in Armenia," said Melkonyan.

He recalled that the new Armenian government is doing everything possible to improve the investment climate in the country.

"The trade turnover between Armenia and Iran in 2015 amounted to \$280-\$290 million, but it could be much more," Melkonyan said.

In conclusion, he urged the Iranian businessmen to participate in joint projects with their Armenian colleagues.

The North-South transport corridor was also discussed during the business forum. According to Homayoun Haeri, it "will open a new page in relations between Armenia and Iran."

Stressing the necessity of building up trade turnover between the two countries, he said that it will be possible to achieve this goal by opening exhibitions, exchanging visits and improving transport infrastructure. In this context, he said, it is very important to build North-South motor road.

Haeri said that the countries have untapped potential for expanding their trade and economic ties and pointed out successful cooperation in energy, culture and healthcare sectors as examples.

The goal of 556 km-long North-South Transport Corridor project is to upgrade Armenia's main corridor road as part of a broader thrust to improve connectivity, and boost trade, growth and livelihood opportunities in the Caucasus and Central Asia sub-regions.

On December 29, 2015 the first two sections of the North-South transport corridor opened. The first section that stretches from Yerevan to Artashat has become a six-lane road, while the second section which is from Yerevan to Ashtarak has become four-lane road. Both have a 100-110 km/h speed limit and make up a total length of 31 km.

Funds are being released by the Asian Development Bank periodically through a multi-tranche financing facility. The transport corridor will stretch from the southern Armenian town of Meghri, on the border with Iran, to Bavra in the north on the border with Georgia. The North-South transport corridor will enable Armenia to mitigate the effects of the blockade imposed by Azerbaijan and Turkey.

Currently the construction of the road is underway from Artashat to Ashtarak and from Ashtarak to Talin.

The Ministry of Transport, Communications and Information Technology plans also the implementation of separate smaller projects at various sections of the road in order to end the construction both in southern and northern directions by 2019.

Iran 'Refuses to Sell' Missile Supplies to Azerbaijan

(RFE/RL)—Iran has repeatedly refused to sell long-range missiles to Azerbaijan, a pro-government Azerbaijani lawmaker said as he dismissed Iranian criticism of his country's close ties with Israel.

"Israel plays an important role in creating Azerbaijan's defense industry and providing it with modern weapons, whereas Iran has responded negatively to Azerbaijan's repeated requests for the sale of long-range missiles," Elman Nasirov told the APA news agency.

"Azerbaijan's close ties with Israel can serve as a model for other Muslim countries," he said. "They have a bilateral character and do not harm ties with other states."

Nasirov, who also runs a state think-tank in Azerbaijan, did not specify the type of Iranian missiles that were sought by Baku.

The Azerbaijani government seems keen to offset the recent acquisition by Armenia of sophisticated Russian Iskander missiles. The missiles have significantly strengthened Yerevan's ability to strike oil and gas installations and other strategic targets in Azerbaijan in the event of a renewed war for Karabakh.

Nasirov's comments came in response to Iranian officials' angry reaction to Israeli Prime Minister Benjamin Netanyahu's recent visit to Azerbaijan.

An Iranian Foreign Ministry spokesman reportedly said on Monday that the Azerbaijani government should not have hosted Netanyahu. He accused Israel of seeking to "spread discord" among Islamic states.

Iranian officials have also criticized Azerbaijani-Israeli intergovernmental contacts in the past. Azerbaijani pro-government politicians dismissed the criticism, pointing to Iran's close rapport with Armenia.

Iranian President Hassan Rouhani underscored those ties with his official visit to Yerevan on Wednesday. He called for a peaceful resolution of the Nagorno-Karabakh conflict.

News reports quoted Azerbaijani President Ilham Aliyev as saying after his December 13 talks with Netanyahu that Azerbaijan has signed about \$5 billion worth of defense contracts with Israel over the past decade. The Azerbaijani army used some of its Israeli-made weapons, notably attack drones, during the April 2016 fighting in Karabakh.

Tourism Development High on Armenia's Agenda

Datev Monastery and its world renowned cable car

(ArmRadio)— During a recent working visit to Jermuk in the Vayots Dzor province, President Serzh Sarkisian held a consultation with tourism officials where the prospects of tourism development were discussed.

"Despite the positive results registered in the field of tourism, there is still a huge potential," said Sarkisian said at a meeting with representatives of the relevant state agencies.

He noted that the development of tourism is an "interrelated chain of economic development, where all links should be strong and active to make it possible to achieve a final result."

"We have to be aware that the field can only develop thanks to combined efforts of all of us," the President added.

Speaking about the choice of the venue of the consultation, Sarkisian said the "Vayots Dzor province is where the most significant southern route passes. It takes you to spiritual-cultural centers like the Noravank Complex, the Areni caves, Tatev Monastery, Zorats Karer

and, of course, to the heroic land of Artsakh."

According to Sarkisian, "this southern route has the potential of becoming a component of more large-scale regional tourism packages involving Armenia, Iran and Georgia."

The president also recalled Pope Francis' visit to Armenia, which was held under the slogan "Pilgrimage to the first Christian nation." The Pontiff publicly called it a "pilgrimage to Armenia, which, according to Sarkisian, was a positive message that should be built upon.

Referring to other examples, the President pointed to the recovery of the oldest shoe and the most ancient winery found in Armenia and reminded that the events were widely covered by world media.

Upon the conclusion of the meeting, Sarkisian instructed to set up a tourism council involving representatives of the private sector, international organizations, local self-government bodies and the Armenian Apostolic Church with a view of coordinating the work of the tourism-related state bodies and

territorial development agencies.

Based on the principle of balanced development of territories, large-scale projects are being launched in 9 cities of Armenia, 5 of which have already been initiated, the Minister of Territorial Administration and Development David Lokyan said after the meeting in Jermuk, Armenpress reported.

"We are talking about a loan project worth approximately 50 million dollars, which is provided by the Asian Development Bank for realizing the first stage of the project. The first stage includes the cities of Vanadzor, Jermuk, Dilijan, Tsakhkadzor and Ashtarak. Twenty million USD is planned for development of Vanadzor, 10 million for Jermuk, 6 million for Dilijan, 10 million for Tsakhkadzor and 4 million for Ashtarak. The private sector will also be involved in the works, and we expect this volume to at least multiply in volumes and we will have huge infrastructures, tourism and leisure zones and other attractive projects in those areas," the minister said.

He said the project will be continuous. The second stage will include another five cities. Gyumri will be part of the project. The minister said the loan project will come into force in September of 2017, after being approved by the Parliament in May-June.

"In addition, the President has been briefed on a new project implemented by us. Russia provided a 3 million USD grant to Armenia for solving the issues of village tourism, which will include around 60 village settlement. This project aims at boosting village tourism," Lokyan said.

According to the minister, one of the priority steps of the abovementioned project will be in Amasia near the Arpi Lake, with the idea of creating a summer and winter tourism center.

"Another part of village tourism will be with city of Stepanavan. Another part might be transferred and realized in Berd, Tavush. The list will be ready in a month. We are being assisted by the UN's corresponding structure, which helps to select settlements which have prospects of village tourism development," Lokyan said.

"Jermuk Group" To Boost Exports

"Jermuk Group" is planning to significantly increase its export volumes. After the launch of its new factory, "Jermuk Group" increased its production 4 times.

Executive director of the company Vahagn Arsenian said the new factory has been built from scratch during just one year with the purpose of increasing exports.

"We have to do everything to maximally increase export volumes. Our old factory was enough for domestic consumer production, but we also want to boost exports", Arsenian said.

He said the production of Jermuk Group is being exported to more than 60 countries, however the main market is Russia. He added there is big potential to increase exports to Russia, which must be used.

In addition, the company's production has conquered new markets. Arsenian said since 2015 they are exporting to China and even South Africa.

"We are now working to increase exports to the US. In terms of exports, the US is our second important market after Russia. The main emphasis of the new factory is exports. We are currently actively engaged with China and we must significantly increase exports to that country by 2020", Arsenian said.

Overall 5 hundred employees are working in the factory, with the majority being Jermuk locals. Arsenian said they regularly send their employees abroad for trainings.

Government Claims Sharp Rise In Armenian Agricultural Exports

(RFE/RL)- Exports of Armenian fresh fruits and vegetables mostly going to Russia have almost doubled in physical terms this year, Armenia's Ministry of Agriculture said recently.

According to official statistics released by Deputy Agriculture Minister Robert Makarian, they have totaled 143,000 metric tons since the beginning of 2016, up from 73,700 tons in 2015. About 85 percent of those products have been shipped to Russia, he said.

Makarian insisted that the figures are not inflated. "If I lied, I would say that the exports have tripled," he told a yearend news conference.

According to separate data from the National Statistical Service (NSS), Armenia exported almost \$60 million worth of fruits and vegetables in January-October 2016, up by 77.5 percent year on year. Its overall exports to Russia likewise soared by more than half to \$295 million in that period.

Armenian exports to Russia plummeted by nearly 27 percent last year primarily because of the Russian ruble's sharp depreciation caused by the collapse of world oil prices. The much weaker ruble more than offset a drastic increase in the physical volume of Armenian agricultural exports which was also registered in 2015. The Russian currency's exchange rate has been largely stable this year.

Armenian brandy and wine companies, traditionally oriented towards the Russian market, were hit particularly hard in 2015. Some of them have still not paid for grapes purchased from farmers. Makarian put their combined debt to the farmers at 155 million drams (\$320,000).

The biggest debtor, a winery called Vinar, owes about 100 million to residents of three wine-growing villages in the southern Ararat province. Many of them have staged regular protests over the past year. They have repeatedly received assurances from Vinar and the government that they will soon receive payment for their grapes.

Makarian announced that the Ministry of Agriculture has asked state prosecutors to investigate the "irresponsible" company.

Vinar's chief executive, Avet Galstian, denied any fraudulent practices. "I think that 90 percent [of the debt] will be cleared before the New Year," he told RFE/RL's Armenian service.

More Homes Built In Armenian Earthquake Zone

More than a hundred families living in a small town in northwestern Armenia moved into newly built apartments 28 years after a catastrophic earthquake that destroyed their homes.

The three apartment blocks in Akhurian were built as part of a protracted government-funded reconstruction of the country's northern regions ravaged by the 1988 calamity, which left more than 25,000 people dead. Thousands of local residents still live in shacks and other temporary homes lacking basic amenities.

Work on the Akhurian buildings took five years -- much longer than planned -- because of financial problems cited by a private construction firm contracted by the government. The latter hired another contractor after the company, Glendale Hills, went bankrupt.

Ownership certificates handed to the 104 local families marked the completion of the reconstruction process in Akhurian financed by the Armenian government. The town's mayor, Artsrun Igition, acknowledged that some local families severely affected by the earthquake will still lack adequate housing.

There are at least several hundred such families in the nearby city of Gyumri, the administrative center of the Shirak province. The cash-strapped government effectively froze large-scale housing construction there in 2013 and has indicated no plans to resume it anytime soon.

New Gold Mining Project Officially Launched In Armenia

(RFE/RL)- After years of preparation, a U.S.-British company has started building a massive gold mine in Armenia that should significantly increase the country's gold exports worth around \$100 million last year.

The company, Lydian International, broke ground in August for the construction of its gold mining and smelting facilities at the Amulsar deposit in the southeastern Vayots Dzor province, in a ceremony attended by Prime Minister Hovik Abrahamian, other senior Armenian officials and Western diplomats.

"We will build a safe, environmentally sound and world-class mine that all of us will be proud of and will benefit from," Howard Stevenson, Lydian's chairman and chief executive, said in a speech.

"From day one we have fully supported the Amulsar project and we are sure it will be successfully implemented," Abrahamian declared for his part. He said it will boost the Armenian mining industry and thus contribute to economic growth in the country.

In a statement, Lydian said it will hire more than 1,000 Armenian workers for the unfolding construction work which will cost it \$370 million. The mine itself will employ 700 people, it said.

The company, which is registered in the British Channel Islands but headquartered in the U.S. state of Colorado, attracted most of the planned capital investments from U.S. equity firms late last year.

The International Finance Corporation (IFC) and the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) have also invested in the Amulsar project by buying minority stakes in Lydian.

Amulsar Mountain

"Extraction operations will start at the end of next year, and we will start to produce gold in the first quarter of 2018," Stevenson told RFE/RL's Armenian service (Azatutjun.am). He said the Amulsar gold mine will be the largest in the country.

According to government statistics, Armenia exported \$97 million worth of gold last year. The figure was equivalent to 6.5 percent of overall Armenian exports in 2015.

A Russian mining company, GeoProMining, currently accounts for the bulk of gold production in Armenia. It operates big gold mines at Sotk, eastern Armenia, and owns a gold processing plant in Ararat, a small town 50 kilometers southeast of Yerevan.

GeoProMining claims to have invested

hundreds of millions of dollars since purchasing the Soviet-era facilities from an Indian firm in 2007. The Ararat plant was modernized by it in 2014.

After an 8 percent drop recorded in 2015, the international gold price has risen by over 22 percent since the beginning of this year. This may be one reason why exports of Armenian previous metals as well as refined diamonds and jewelry items nearly doubled, to \$166 million, in the first half of 2016, according to the National Statistical Service.

Armenian environment protection groups are strongly opposed to the Amulsar project, saying that it poses a serious threat to the local ecosystem and livelihoods of farmers living in nearby villages. They have also argued

that the mountainous mining site is located less than 20 kilometers from Jermuk, the country's most famous spa resort.

Both Lydian and the Armenian government have sought to dispel these concerns, saying that the company will use advanced technology. "We are bringing a technology here that's not being used in any other mine in the country," said Stevenson. "It's a technology that doesn't produce tailings."

"So we think that we will be able to show Armenia that this is a different -- more responsible and safer -- way to do mining," added the Lydian chairman.

The IFC and the EBRD scrutinized the environmental impact of the mining project before agreeing to invest in it.

"We are well aware of concerns voiced by civil society organizations," said Aida Sitdikova, a senior EBRD executive who also attended Friday's ground-breaking ceremony. She insisted that Lydian has committed itself to meeting "the strictest environmental conditions" set by the EBRD.

The U.S. and British ambassadors to Armenia, Richard Mills and Judith Farnworth, sought to give credence to such assurances with their presence at the ceremony. In written comments circulated afterwards, Mills expressed confidence that Lydian "will continue to serve as an example of responsible mining, operating transparently in line with international environmental and social standards."

The new mining operation will also "help strengthen the Armenian economy," said the U.S. envoy.

Is Aurora Compatible with Amulsar Mining? Open letter to Ruben Vardanyan and Noubar Afeyan - PAEF

Alarmed by the environmental damage gold mining on Amulsar mountain might cause, Pan Armenain Environmental Front (RAEF) has launched an open letter to Ameriabank owners who have provided the Lydian Armenia with a loan:

To the Founders of the Aurora Humanitarian Initiative
Members of Board of Directors of Ameriabank CJSC
Noubar Afeyan
Ruben Vardanyan
Dear Mr. Afeyan, Mr. Vardanyan,

Days ago we were surprised and disappointed to learn that Ameriabank CJSC signed a loan agreement with Lydian Armenia providing 24 million USD for gold extraction in Amulsar Mountain near Jermuk and for purchasing equipment for the construction of a heap leach facility.

This policy of Ameriabank came to strike our expectations and opinion about the bank. Firstly, because the bank advertises itself as responsible towards nature and humans and according to its website, it has an environmental and social risk management policy. Secondly, as members of the Board of Directors of the bank, you have become known in Armenia for your social, ecological, educational and charity projects, including the Aurora Humanitarian Initiative.

Both of you have lead "Armenia 2020" project, which never envisioned mining for the development of Armenia, nor did the "National Competitiveness Foundation" established with your participation in 2008 and annulled in 2014, which promoted the strategic direction of "Southern Corridor Tourism" development, including a long-term tourism development plan for Jermuk. Both the "Southern Corridor Tourism" development master plan, and "Jermuk

Town Development" plan continue to be a state policy, which paradoxically are in the perspectives of the WB Development Assistance Agency's lending policy for Armenia.

For 5 years environmentalists and independent experts in Armenia ring alarms and present facts regarding the unmanageable risks of gold extraction in Amulsar Mountain and application of sodium cyanide in this process, which can forever poison Vorotan and Arpa rivers, Vayots Dzor region's agricultural lands and Armenia's strategic water resource and the largest freshwater reserve in the region – Lake Sevan. Jermuk health resort town together with its mineral waters will also be under a serious threat.

Blinded with Ameriabank's "green" image, a few weeks ago our civic initiative also opened a bank account there. However, like many other citizens, we too decided to boycott your bank after seeing that despite the problems raised, the bank continues defending this anti-ecological, anti-human and unethical loan deal. Bank staff members even dared to spread misinformation that the bank may reconsider its policy regarding this deal, or to lie to customers that Lydian is experienced in responsible mining (this company does not have any experience at all, it was established in 2005) and that the project entails no risks or else to stress that this project received loans from EBRD and IFC who have high standards thus this mining operation cannot be dangerous.

Such claims could be ridiculous and if one would only read the investigative article published by Huffington Post in April 2015 titled "Gold Rush. How the World Bank is Financing Environmental Destruction", they would become aware, that these financial institutions do not apply "high standards", that their lending and

investment projects in mining in Latin American, African, Asian and former Soviet countries have already led to horrendous and irreparable environmental destruction and physical and economic resettlement of millions of people. Having served on the Economic Advisory Board of the IFC, Ruben Vardanyan must have known and must have made conclusions about this.

We are puzzled by this controversy in your activities, namely how you can initiate humanitarian projects in Armenia on the one hand and speak about Armenia's long-term social and economic development, and on the other hand finance such a short-term project that threatens Armenia's ecology.

Lydian's arguments that its project is in line with international standards have long been refuted. It is two years that IFC Compliance Advisory Ombudsman's office is assessing complaints from Armenia that mining in Amulsar does not comply even with IFC standards. Armenia's government has no clear answers regarding very basic questions on risk management and has held no real professional assessment of mining in Amulsar Mountain.

Given the above-mentioned facts, as well as principles declared by projects and institutions led by you in the present and in the past, also given your direct responsibility in the possible exploitation of Amulsar, please explain to us and the general public these contradictions in your actions.

We hope that your personal reputation and the one of institutions led by you matter to you so much that you will not leave this letter to the fate of our previous open letter sent to "My Armenia" project of the Smithsonian Center and AGBU. The latter simply ignored the letter. We expect your clear position on this problem.

**Pan-Armenian Environmental Front (PAEF) civil initiative*

Hayastan All-Armenian Fund Begins Construction of Greenhouses for 59 More Families

A worker at a new greenhouse complex in Kotayk province.

With support from Argentinean-Armenian donors, the Hayastan All-Armenian Fund has launched the third phase of its increasingly popular greenhouse program in Armenia's Tavush Region.

Greenhouses, each with a total area of 100 square meters, are being built for 57 farming families in the villages of Voskevan, Artsvaberd, Koti, Nerkin Tsaghkavan, Berdavan, Aygehovit, Koghb, Zorakan, Ditavan, and Kirants. Two additional greenhouses are being constructed in the village of Khachardzan, with the financial support of the Hayastan All-Armenian Fund's Australian affiliate. As part of the project, the beneficiary families will also receive seedlings and be provided with technical consultation.

Maraim Zenjirjian, the project's coordinator, says that beneficiaries are selected through a lottery process and must assume a portion of the greenhouse-construction cost. The Hayastan All-Armenian Fund has received 100 applications after announcing the launch of the program's third phase. Each greenhouse costs US \$5,400, of which \$400 is covered by the beneficiary. "Year by year, the number of those who wish to become greenhouse owners increases considerably — which is a great testament to the success of the program," Zenjirjian says.

‘The Promise’ Picked Up by Open Road Films, Gets April Release Date

The Armenian American Museum and Cultural Center (AAM) unveiled the Concept Design of the museum for the location across from the Central Library in downtown Glendale at a gathering of more than 400 community members on Thursday, December 8 at the Brandview Ballroom.

The Museum envisions an iconic design that will depict the rock formations and mountain range found in Armenia. Alajajian-Marcoosi Architects described the design as also capturing the sensation one gets from the San Gabriel Mountains rising to the north of Glendale.

Over the next two months, the Armenian American Museum will implement its outreach efforts to obtain feedback about the Concept Design.

In March of this year, the Glendale City Council recommended that the Armenian American Museum consider locating the Museum and Cultural Center in what is commonly known as the Central Park Block Project area in the heart of the City near the Colorado Street and Brand Boulevard intersection. An Exclusive Negotiating Agreement was executed by the City and the AAM Governing Board in the summer to initiate the process for conducting feasibility studies, developing concept designs, and negotiating ground lease and development agreements.

The City and the AAM are on schedule to complete the concept design, traffic, parking,

economic, and environmental studies in time for the consideration of the ground lease agreement by the City Council during the first quarter of 2017.

The Central Park Block Project envisions the construction of a new downtown public parking structure and repurposing the parking lots located to the south and east of the Central Library to recreational uses. The Concept Design calls for constructing a museum and cultural center on top of the subterranean garage.

The unveiled Concept Design demonstrates how the exhibit galleries, halls, theater, research facilities, learning center, demonstration kitchen, and archive space will connect to each other and the outdoor covered plaza. City and Museum officials are also considering improving the large area between the Central Library and the Museum's building into a public plaza and paseo connecting the Central Park Block to the Museum of Neon Arts and the Americana at Brand.

City officials and community organizers believe the synergy between the Armenian American Museum and the neighboring Central Library, Museum of Neon Arts, and Americana at Brand could make the downtown area an extremely appealing location for the City's residents and tourists.

The Armenian American Museum is a developing project in Glendale, California, with a mission to promote understanding and

Christian Bale and Charlotte Le Bon in *The Promise*

appreciation of America's ethnic and cultural diversity by sharing the Armenian American experience. When completed, it will serve as a cultural campus that enriches the community, educates the public on the Armenian American story, and empowers individuals to embrace cultural diversity and speak out against prejudice.

The governing board of the Armenian American Museum consists of representatives from the following ten Armenian American

institutions and organizations: Armenian Catholic Eparchy, Armenian Cultural Foundation, Armenian Evangelical Union of North America, Armenian General Benevolent Union – Western District, Armenian Missionary Association of America, Armenian Relief Society – Western USA, Nor Or Charitable Foundation, Nor Serount Cultural Association, Western Diocese of the Armenian Church of North America, and Western Prelacy of the Armenian Apostolic Church.

Armenian American Museum Unveils Concept Design for Downtown Glendale Site

Street East To West view of the museum

The Armenian American Museum and Cultural Center (AAM) unveiled the Concept Design of the museum for the location across from the Central Library in downtown Glendale at a gathering of more than 400 community members on Thursday, December 8 at the Brandview Ballroom.

The Museum envisions an iconic design that will depict the rock formations and mountain range found in Armenia. Alajajian-Marcoosi Architects described the design as also capturing the sensation one gets from the San Gabriel Mountains rising to the north of Glendale.

Over the next two months, the Armenian American Museum will implement its outreach efforts to obtain feedback about the Concept Design.

In March of this year, the Glendale City Council recommended that the Armenian American Museum consider locating the Museum and Cultural Center in what is commonly known as the Central Park Block Project area in the heart of the City near the Colorado Street and Brand Boulevard

intersection. An Exclusive Negotiating Agreement was executed by the City and the AAM Governing Board in the summer to initiate the process for conducting feasibility studies, developing concept designs, and negotiating ground lease and development agreements.

The City and the AAM are on schedule to complete the concept design, traffic, parking, economic, and environmental studies in time for the consideration of the ground lease agreement by the City Council during the first quarter of 2017.

The Central Park Block Project envisions the construction of a new downtown public parking structure and repurposing the parking lots located to the south and east of the Central Library to recreational uses. The Concept Design calls for constructing a museum and cultural center on top of the subterranean garage.

The unveiled Concept Design demonstrates how the exhibit galleries, halls, theater, research facilities, learning center, demonstration kitchen,

and archive space will connect to each other and the outdoor covered plaza. City and Museum officials are also considering improving the large area between the Central Library and the Museum's building into a public plaza and paseo connecting the Central Park Block to the Museum of Neon Arts and the Americana at Brand.

City officials and community organizers believe the synergy between the Armenian American Museum and the neighboring Central Library, Museum of Neon Arts, and Americana at Brand could make the downtown area an extremely appealing location for the City's residents and tourists.

The Armenian American Museum is a developing project in Glendale, California, with a mission to promote understanding and appreciation of America's ethnic and cultural diversity by sharing the Armenian American experience. When completed, it will serve as a cultural campus that enriches the community, educates the public on the Armenian American story, and empowers individuals to embrace cultural diversity and speak out against prejudice.

The governing board of the Armenian American Museum consists of representatives from the following ten Armenian American institutions and organizations: Armenian Catholic Eparchy, Armenian Cultural Foundation, Armenian Evangelical Union of North America, Armenian General Benevolent Union – Western District, Armenian Missionary Association of America, Armenian Relief Society – Western USA, Nor Or Charitable Foundation, Nor Serount Cultural Association, Western Diocese of the Armenian Church of North America, and Western Prelacy of the Armenian Apostolic Church.

The Agbu Nubar Library Launches Website For Its Digital Collection

Noubar Library

The AGBU Nubar Library in Paris is proud to announce the launch of its website, offering a wealth of information, photos and documents about Armenians in the Ottoman Empire and the Armenian diaspora. The library's collection primarily concerns the nineteenth and twentieth century and is a vital resource in the preservation of Armenian cultural heritage.

The website-which will continue to be updated with digitized materials-is already home to a photo collection of prominent Armenian leaders and of Armenian life in the Ottoman Empire and early diaspora; portions of the Andonian archive of Armenian Genocide testimonies as well as portions of the archives of the Armenian Patriarchate of Constantinople, the Armenian National Delegation and AGBU; digitized copies of the French-language Constantinople-based journal Renaissance published from

1918-1920; a virtual tour of the exhibit Arménie 1915, held in Paris in 2015; and a digitized collection of the library's journals Revue d'histoire arménienne contemporaine and Études arméniennes contemporaines.

The Nubar Library houses more than 43,000 printed works, 500,000 archival documents, 1,500 periodicals and 10,000 photos as well as hundreds of manuscripts from the nineteenth and twentieth centuries. It is also home to a large collection of unpublished materials and gathers historical documents of great value in understanding contemporary Armenian history. "I am delighted that our months of work has resulted in a website that I hope people the world over will find useful in their scholarly and personal research. The collection at the Nubar Library is tremendously rich and we are working to make it as accessible as possible to as many as

cont. on page 25

Տադրիկի խոհանոց

ԾԱՂ - ԾԱԼԾՈՒԼ - ԹԵՐԹԱՆՈՒՇ

Սոսիա Թաշճեան

Ամանորի սեղանը կը յատկանշուի իր առատութեամբ, բայց նաեւ իւրօրինակ, գեղեցիկ, նրբահամ եւ աշխատատար ուտեստներու պատրաստմամբ, որովհետեւ հինէն ի վեր աման-դուած է, որ տօնական օրերու սեղանը խորհրդանշանական է եւ կ'արտայայտէ կենցաղի բարեկեցութիւնը, ինչպէս նաեւ Արարչագործութեան հանդէպ վերաբերմունք: Զետեաբար սիրով, ջանք ու եռանդով կը պատրաստուի, որպէսզի սեղանն ըլլայ տօնական, համեղ ու գեղեցիկ: Նմանօրինակ ուտեստ է ամանդական փախլաւան, որուն հին հայկական, մինչեւ իսկ գրաբարեան անուանումը՝ «ծաղ» է. այն կը յիշատակուի հին մատենաներուն մէջ. ասկէ առաջացած է «ծաղ» - ծաղարար = ծաղ պատրաստող եւ ծաղարան = անուշավաճառի խանութ հասկացութիւնները. ծաղ - ծալ արմատները նոյն են, որովհետեւ յաճախ դ եւ լ տառերը փոխնորդ են (օրինակ՝ աղ եւ անլի = առանց աղի). եւ այսպէս ստեղծուած է բարբառային «ծալծու» բառը, զորս կը նշանակէ ծալ - ծալ, ծալ ի ծալ, խաւ առ խաւ. նաեւ այլ անունով կը կոչուի «թերթանուշ», այսինքն՝ թերթիկ - թերթիկ պատրաստուած, կամ ալ բարբառային «թերթերով»: Հայկական ամանդական խոհանոցի շատ նրբակիրթ ձեռարուեստ կարելի է համարել ծալծուի պատրաստումը, յատկապէս հին օրերուն, երբ խոհանոցային պայմանները այդքան ալ յարմարաւէտ չեն եղած. սակայն զարմանալի չէ, որ մեր նախնիները կրցած են ստեղծագործել նմանատիպ քաղցրեղէն մը, որովհետեւ մեր ժողովուրդի առօրեայ հացը, ինչպիսին է յաւաշը, այդքան նուրբ, բարակ եւ համեղ է: Պատարագի սրբացումը հացը՝ մասը, դարձեալ բարակ եւ նուրբ բացւած, այլ ապացոյց մըն է հնաւանդ մշակոյթի նրբագեղութեան՝ Բարձրեալին նուիրագործելու կատարեալ պատրաստուած հացը:

Մեր կենցաղին մէջ, տարբեր տօ-

ներուն, նաեւ տարբեր առիթներով՝ խընամախօսութեան, հարսանիքի, հինգ տաղաւարներուն հարսնացոյին այցելելու ատեն անպայման կը մատուցուի ամանդական ծալծու (փախլաւան). այսօր հեշտութեամբ այն կարելի է գտնել հայկական ու արեւելեան քաղցրեղէններու խանութներուն մէջ. սակայն հին ժամանակ, դժուար արարողակարգ մըն էր անոր պատրաստութիւնը: Աւելի շատ քաղաքային մշակոյթ է եղած այն, բարեկեցիկ դասակարգին յատուկ. նոյն ձեւով, օրինակ՝ մանթրն, կամ մանր եւ նուրբ փաթեցում տեղի տուած, եւ այլն: Օգտագործուող գլխաւոր մթերքները՝ իող կամ կարագ, մեղր, կասիա եւ ընկոյզ, կը համարուին թարկարժէք եւ ուրեմն ոչ առօրեական: Ծաղի տարբեր տեսակները եղած են եւ այսօր ալ կը շարունակուի նոյն ձեւով. այսպէս փոքի սինիի մէջ պատրաստուած եւ կտրատուած տարանկիւնածեւ. գրտնակի վրայ հաւաքուած եւ դատարկ խողովակածեւ քաղցրեղէն. դատարկ, կլորաւուն, մէջտեղը՝ ամբողջական ընկոյզով. թել-թել խմորով, եայլն: Այս տեսակ ծաղի խմորը կը պատրաստուի հաւկիթ, ջուր եւ ալիւր խառնելով, շերտ-շերտ բարակ բանալով խմորները, իւրաքանչիւրին վրայ հալած կարագ քրսելով, իսկ մէջտեղի խմորաշերտին վրայ մանրուած ընկոյզ լեցնելով. եփելէն յետոյ վրան մեղրաջուր կամ շաքարա-ջուր կը լեցուի:

Ծալծու խմորեղէնը յատուկ է նաեւ պահքի շրջանին. կը պատրաստուի սովորական խմոր, ընկոյզ, համեմունք. իսկ թերթերովը՝ սովորական հացի խմորը բարակ բացում, վրան իող կամ ձէթ քսելէն յետոյ, վրան կը ցանեն փոշի կասիա եւ շաքար, կը ծալլեն ինքն իր վրայ, յետոյ նորէն կը տափակցնեն՝ գրտնակելով:

Կայ գիւղական ծաղի տարբերակ մը, զորս ամէլի արագ եւ դիւրին կը պատրաստուի եւ որ նման է գաթային:

Պատրաստութիւնը

- 1.- Ծաղել խմորը, վերածել 3 գունդերու, ձգել 15 վայրկեան հանգստանայ, ապա իւրաքանչիւրը բանալ գրտնակով 0.5 սմ հաստութեամբ:
- 2.- Պատրաստել միջուկը.- զարնել հաւկիթի սպիտակուցը, մինչեւ փրփրիւր. ամէլցնել շաքարը, կասիան եւ ընկոյզը:
- 3.- Փուռի սինիին մէջ տեղադրել առաջին շերտը, վրան լեցնել միջուկին կէսը, ապա երկրորդ խմորաշերտը դնել, վրան լեցնել մնացեալ միջուկը. երրորդ խմորաշերտն ալ դնել, մատնելով զգուշութեամբ տափակցնել:
- 4.- Զարնել 2 հաւկիթի դեղնուցը, քսել վրան, կտրատել եռանկիւնածեւ կամ տարանկիւնածեւ եւ եփել միջին ջերմաստիճանով փուռին մէջ, մինչեւ որ ոսկեգոյն դառնայ:
- 5.- Փուռէն հանել, անմիջապէս վրան լեցնել մեղրաջուր, ձգել պաղի եւ ներծծուի:

Բաղադրութիւնը

- խմորին համար՝
3 հաւկիթի դեղնուց
1 գաւաթ մածուն
200 կրամ կարագ
1 թէյի դգալ սոտա (կամ 2 թ. դ. Baking Powder)
1 ապուրի դգալ քացախ
առաժին չափ ալիւր
2 հաւկիթի դեղնուց՝ վրան քսելու
1 գաւաթ մեղր (0.5 գաւաթ ջուրով բացում)՝ վրան լեցնելու
միջուկի համար՝
5 հաւկիթի սպիտակուց
1 գաւաթ շաքար
2 թէյի դգալ փոշի կասիա
2 գաւաթ մանրուած ընկոյզ

ՓԹԻԹ-PTIT Ունեցաւ իր App-ը

ՓԹԻԹ մանկապատանեկան պարբերաթերթը յայտնեց, թէ հրապարակուած է ՓԹԻԹ - PTIT App-ը եւ զայն կարելի է անվճար ներբեռնել Play Store-էն կամ App Store-էն: ՓԹԻԹ-ի App-ին մէջ շեշտը դրուած է զանազան բնոյթի խաղերու վրայ, որոնք ունին երկու մակարդակ՝ դիւրին եւ դժուար, որպէսզի հայ մանուկը կամ պատանին կարելիութիւնը ունենայ ընտրելու, իր տարիքին կամ կարողութեան համաձայն, նախընտրած մակարդակը: App-ի մէջ խաղերը օժտուած են լատենտողական արդիական հնարքներով:

Իսկ ՓԹԻԹի կայքը www.e-ptit.com, որ շուրջ տարի մը առաջ մեկնարկած էր, բարեփոխուած է եւ դարձած առաւել ակնհասժոյ եւ օժտուած ձայնային եւ տեսողական յանելալ հնարքներով ութը

հերթական թարմացումէ (update) ետք: ՓԹԻԹ-ի կայքին մեկնարկը կատարուած էր 2015 Նոյեմբերին եւ ըստ վիճակագրական տուեալներու ցարդ ունեցած է շուրջ 6700 այցելու: ՓԹԻԹի Appը, Փթիթ-ի կայքին նման, ֆինանսաւորուած է Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան կողմէ:

«Ուրկէ՞ եկած էք...

շար. 11րդ էջէն

Այո՛, երբեք չդադրինք իրապաշտ ըլլալէ, բայց նաեւ քիչ մը լատենս ըլլանք. ապրինք այն յոյսով որ նոյնիսկ անկարելին կրնանք կարելի դարձնել:

Բարդոյթներու կոյտը դարձնենք յոյսի փայլուն ապագայի: Չապշինք երբ այստեղ ծնած-մեծցած երիտասարդը հայերէն խօսի... ապշինք միայն, երբ ականատես ըլլանք հակառակին:

«Ուրկէ՞ եկած էք»-ը թող անգամ մը եւս ըլլայ գոյութենական հարցում մը...:

The Agbu Nubar ...

cont. from page 24

possible," said Boris Adjemian, director of the AGBU Nubar Library.

The AGBU Nubar Library was established in 1928 by AGBU founder and president Boghos Nubar. Over the course of its history, the library has become one of the main research centers in the Armenian diaspora. In its early years, the library was directed by Ottoman Armenian writer and journalist Aram

Andonian under whom the library's collection expanded dramatically thanks to major donations by Armenian politicians and men of letters in the first half of the twentieth century. Conceived of as a center for Armenian and Near Eastern studies and as a site for Armenian intellectuals to exchange ideas, the library has sought to develop a diverse archive on Armenian affairs and remains an indispensable resource for scholars, journalists, documentarians, researchers, students and individuals interested in Armenian history.

Կազմակերպութեամբ՝ ՀՕՄ-ի «Ռուբինա» մասնաճիւղի

Հայ Օգնութեան Միութեան Օրուան Տօնակատարութիւն

Բանախօս՝

Ընկերուհի Աննա Պուկարեան

Մրցանակաբաշխում

ՀՕՄ-ի Հարգասեղներու Պարգևատրում

Գեղարուեստական Յայտագիր

Հիւրասիրութիւն

Կիրակի, 29 Յունուար 2017

Ժամը՝ 4:00-ին

Հայ երիտասարդական Կեդրոն

Համազգային Թատերասրահ

Մուտքի Նուէր՝ \$10

Տոմսերու համար
հեռաձայնէլ՝

Ընկերուհի
Յասմիկ Ծարապխանեան
416-494-7044

Ընկերուհի
Ազո Գոլանճեան
416-492-0967

50 Hallcrown Place Toronto, ON M2J 1P6

Toronto Public Library Presents:

Toronto in Four Seasons and More...

An Exhibition of Paintings and Artworks by

Anahid

January 6th to 30th 2017

Location: Dear Park Library
40 St. Clair Ave. East
Toronto, Ontario, M4J 1M9
Phone: 416-393-7647

Hours: Monday – Thursday: 9:00 am – 8:30 pm
Friday & Saturday: 9:00 am – 5:00 pm
Sunday: Closed

Answers to January 2017 issue of Armen's Math Corner
Jr. Prob.: 18 ways : Sr. Prob.: 40 km/h

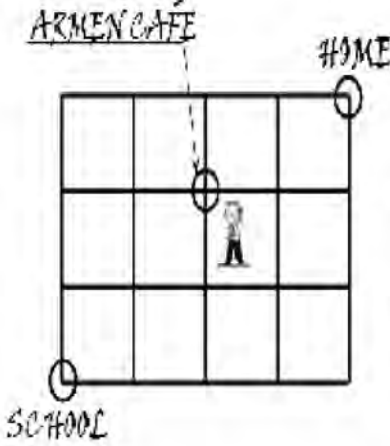

Armen's Math Corner

(January 2017)

Junior Problem :

On the way home from school, Lena and Hacop plan to briefly stop by at the local coffee shop, *Armen's Café*, to drink coffee. How many different paths are there from school to home that pass through *Armen's Café* coffee shop on the shown city map?

Senior Problem :

Ashtarak is a town in Armenia, located at northwest of the capital Yerevan. The town has a population of about 20,000 and it plays a great role in the national economy as well as the cultural life of Armenia through several industrial enterprises and cultural institutions. *Sisian* is another town in the southern *Syunik* Province of Armenia, with an approximate population of 15,000 people.

Krikor drives 230 km in five hours from his home in Ashtarak to the city of Sisian. For the last 150 km of the trip, Krikor increases his average speed by 10 km/h. What was his average speed during the first 80 km?

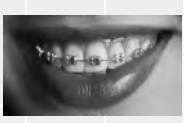

see the answers reversed on this page

Dr. Raffi Aynaciyan

D.D.S., M.C.I.D., F.R.C.D.(C)

Orthodontist

braces
for children
and adults

Richmond Hill (Hillcrest Mall):
9350 Yonge Street, Suite 216
905-884-4161

North York:
3333 Bayview Avenue, Suite 203
416-221-0660

Downtown Toronto:
11 King Street West,
Suite C115
416-363-3018

Ara Graphics

MTO Approved BDE Course Provider

iDRIVE

DRIVING SCHOOL

- G2 and G driving affordable lessons
- Early Road Test Booking
- Professional in-car and in-class instructors
- New cars for the lessons
- School certificate for insurance discount (40%)

Anania Hakobyan **647-860-6646**

idriveschool.ca

5330 Yonge Street, unit 215, North York

<p>ՏՈՐՈՆՏՈՅԷ TORONTOHYE</p> <p>Torontohye Newspaper</p> <p>Publisher Torontohye communications Inc. 45 Hallcrown Place Willowdale, ON M2J 4Y4</p> <p>Email: torontohye@gmail.com Phone: (416) 491- 2900 ext. 3215 Fax: (416) 491- 2211</p>	<p>Խմբագիր Կարին Սաղոմյան</p> <p>Աշխատակիցներ Լարա Օնանյան Թամար Տոնապետյան</p> <p>Էջադրում Արա Տեր Յարության</p>	<p>Վարչական Պատասխանատու Զաթա Տեր Յովակիմյան</p> <p>Ծանուցումներ Սեւակ Յարության Հեռ.՝ 416-878-0746</p> <p>sales.torontohye@gmail.com</p>	<p>Editor Karin Saghdejian</p> <p>Administrator Helen Najarian</p> <p>Advertisements Sevag Haroutunian (416- 878-0746)</p> <p>Design & Graphics: Ara Ter Haroutunian</p>
--	--	--	--

Noor Fine Food
Gourmet Mediterranean Cuisine

*Merry Christmas
and
Happy New Year*

1 High Meadow Place, Unit 9, Toronto, Ontario M9L 0A3

Tel 416 745 3111 | Fax 416 745 9337

OLD CAROUSEL RESTAURANT

Շնորհաւոր Նոր Տարի եւ Սուրբ Ծնունդ

Sunday Brunch

Mamounia

(Extra: String cheese)

Foule

Adjarski Khachapouri

Beef Fatteh

*Scrambled eggs with
basturma*

Scrambled eggs with soujuk

Scrambled eggs with Tomato

Lentil soup

Itch

Tuesdays and Wednesdays

Mantee

*Mini meat pies, oven baked, and topped
with tomato and yogurt garlic sauce*

Matsounov Kufita

Yogurt soup with Kebbeh

Համադամ ճաշեր եւ
ընտանեկան ջերմ
մթնոլորտ:

Հաճելի վայր
տոնական օրերու
ձեր խնջոյքներու եւ
հաւաքոյթներու
համար

*Fridays and Saturdays
from 7:30 pm
Live music and entertainment*

We also do catering for all occasions.
For reservation please call: 416-490-0006

www.oldcarousel.com

Tel: 416-490-0006 or 647-704-2866 - 647-539-3355
2746 Victoria Park Avenue, Toronto, ON M2J 4A8

COLD APPETIZERS

Tourshi (mixed)

Hummus

Hummus with Ghawarma

Hummus with Soujuk

Labneh

Tzatziki

Muhammarao

Muttabal

Chi Keufta

Sarma

Beef Tongue

Basturma

Cheese Platter

Marinated Oliveso

HOT APPETIZERS

Kebbeh

Beoreg

Shrimp

Calamari

Soujuk Banadora

SALAD AND SOUP

Armenian Green Salad

Urfa Salad

Cabbage Salad

Greek Salad

Fattoush Salad

Tabbouleh Salad

Soup of the day

ENTREES*

Chicken Kebab

Chicken breast (Shish Tawook)

Spicy Chicken Kebab

Chicken breast (Shish Tawook)

Beef Kebab (Beef Tenderloin)

Lamb Kebab (Lumb Chop)

Lula Kebab (Ground Beef)

Khash-Khash Kebab (Ground Beef)

Urfa Kebab (Ground Beef with Eggplant)

Salmon Kebab (Salmon Fillet)

Soujuk Plate (Armenian Sausage)

Vegetarian

Chiefs Special (Kebab combination)

*All Entrees are served with

Rice, bulgur, Garlic Potato, BBQ

Tomato, Jalapenio, Onion, Salad,

Seasoned Pita Bread

SIDE DISHES

Rice Pilav

Bulgur Pilav

Deep Fried Garlic Potatoes

Grilled Veggies

DESSERT

Cheese Cake

Baklava

Ossmanlieh - (Knefeh B Ashta)